ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

सत्यमेव जयते

OFFICIAL REPORT

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL
ELECTIONS UNDER SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF
INDIA

BUDGET SESSION

VOL. I

NO—XXIV

The 14th March, 1974

Price— 33.16

CONTENTS

(Budget Session)

Dated the 14th March 1974

Volume— 1

No—XXIV

	Page—
1. Questions & Answers—	1—39
2. Calling Attention Notice—	40—41
3. Matter under Rule 301—	41—45
4. General Discussion on Budget—	45—122
5. Adjournment—	123

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday March 14, 1974

The House met at 10 A.M. in the Assembly Chamber, Dispur with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Pending Starred Question no. 289

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে তেখেতৰ উত্তৰত এইটো কথা কৈছে যে, 'গুৱাহাটী ওৱেষ্ট ইৰিগেশ্বন ডিভিজন' ৰ এলেকাৰ ভিতৰত গোৱালপাৰা জিলাৰ ১৪৫০ বৰ্গমাইল আৰু কামৰূপ জিলাৰ ১২০০ বৰ্গমাইল পৰা বুলি কৈছে । যোৱা তিনি বছৰৰ ভিতৰত তাত গোৱালপাৰা জিলাৰ বাবে ৬,০৪,২৫৯ টকা আৰু কামৰূপ জিলাৰ বাবে ১১,৬০,১৫০ টকা খৰচ কৰা হৈছে । ইয়াত যিটো খৰচৰ ক্ষেত্ৰত বৈষম্য দেখা গৈছে এইটো এটা বিৰাট বৈষম্য হৈছে । ইয়াৰ পৰা এইটোকে বুজা নেযায় নেকি যে, আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাক অৱহেলা কৰা হৈছে আৰু বিশেষকৈ ধুবুৰী মহকুমাটোক অতি অৱহেলা কৰা হৈছে । গতিকে এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰক সুধিব খুজিছোঁ যে, ধুবুৰীৰ কাৰণে বেলেগে এটা ইৰিগেশ্বন ডিভিজন খুলি গোৱালপাৰা জিলাত ইৰিগেশ্বনৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ চেষ্টা কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগটো পুনৰ্গঠন কৰাৰ কাৰণে ই চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে । সেইমতে পৰীক্ষা কৰি চাই গোৱালপাৰা জিলাৰ ধুবুৰী চাব্ ডিভিজনটো লব পাৰিনে নোৱাৰি সেইটো বিবেচনাধীন হৈ আছে ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, ধুবুৰীত এটা চাব্ ডিভিজন খোলাৰ কথাটো বিবেচনাধীন হৈ আছে । জলসিঞ্চনৰ অতীৱ প্ৰয়োজনীয়তা থকা স্বত্বেও গোৱালপাৰাৰ এটা অঞ্চল গুৱাহাটীৰ লগত সাঙুৰি জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত ধুবুৰী চাব্ ডিভিজনটোক জঘন্য ভাবে অৱহেলা কৰা কথাটো চৰকাৰে নেভাৱেনে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, অৱহেলা কৰা কথাটো নহয়।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, অৱহেলা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, কোকৰাঝাৰত এটা চাব্‌ডিভিজন আছে আৰু এইটো গোৱালপাৰাত পৰে । গোৱালপাৰা জিলাৰ দক্ষিণপাৰেও এটা ডিভিজন খুলি জলসিঞ্চনৰ কাম হাতত লবলৈ ভবা হৈছে ।

শ্ৰীগোলক পাটগিৰি : অধ্যক্ষ মহোদয়, কোকৰাঝাৰ মহকুমাৰ কিছুমান কাম কামৰূপ জিলাৰ সৰভোগতো আছে নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো এটা নতুন প্ৰশ্ন। কিয়নো ইয়াত এতিয়া গুৱাহাটী ওৱেষ্ট ডিভিজনৰ কথাহে চলি আছে ।

শ্ৰীমতী আনন্দী বালা ৰাভা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যিহেতুকে গোৱালপাৰা জিলাৰ দক্ষিণ পাৰটো অসমৰ ভিতৰতে সকলো ক্ষেত্ৰত অতিকৈ পিছপৰা গতিকে এই কথটো অনুধাৱন কৰি এটা চাব্‌ডিভিজন অতি সোন-কালে খোলাৰ কথা চিন্তা কৰিব নেকি আৰু দক্ষিণ গুৱাহাটীৰ নামটো বদলি কৰি অতি সোনকালে এই চাব্‌ডিভিজনটো গোৱালপাৰালৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰাত এটা চাব্‌ডিভিজন আছেই । তেনেস্থলত এইটো থকা স্বত্বেও পশ্চিম গুৱাহাটীৰ ডিভিজনৰ পৰা তালৈ চাব্ ডিভিজনটো নিয়াৰ সম্পৰ্কত কি ধৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব সেইটো এতিয়াই কোৱা টান । কিয়নো মই ইয়াৰ আগতে কৈছোৱেই যে কোন কোন জিলাত চাব্‌ডিভিজন আদি পতা হব সেইটো বিবেচনাধীন হৈ আছে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যিটো দেখা পাইছোঁ যে, চুপাৰিণ্টেণ্ডিং ইঞ্জিনিয়াৰৰ অফিচৰ হেড কোৱাৰ্টাৰ গোৱালপাৰাত নহয় । সেইদৰে আৰ এণ্ড বি অফিচৰ হেডকোৱাৰ্টাৰও গোৱালপাৰাত নহয় । সেইফালৰ পৰা এইটোও ধৰি লব নোৱাৰিনে যে, জিলাৰ হেড্‌কোৱাৰ্টাৰটোও ধুবুৰীৰ পৰা বদলি কৰি এইদৰেই অৱহেলা কৰা হৈছে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো সঁচা নহয় ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীমহোদয়ে ধুবুৰী মহকুমাক অৱহেলা নাই কৰা বুলি কৈছে কিন্তু মই এই কথাটো সুধিব খুজিছোঁ যে, ধুবুৰী মহকুমাত জলসিঞ্চনৰ কেইখন আঁচনি লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো এটা নতুন প্ৰশ্ন ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, ধুবুৰীত এখনো জলসিঞ্চনৰ আ'চনি লোৱা হোৱা নাই।

Shri Md. Umaruddin : Sir, may I ask, on what basis an Irrigation Division is created- whether one for each district or more than one for each district ? Is there any instance in Assam where there are more than one Division in one District ?

Shri Bishnu Prasad, (Minister of State) : That is a new question, Sir.

Shri Md. Umaruddin : Sir, I wanted to know how many irrigation divisions have been opend.

Shri Bishnu Prasad, (Minister of State) : Sir, this question is of a general nature but the question I am replying to relates to Gauhati west Irrigation Division.

Shri Md. Umaruddin : Sir, I just wanted to know what principle is being adopted for establishing a Division. Whether District is taken to be a unit or whether a subdivision is taken to be a unit or whether the amount of work will be the criteria for a division ?

Shri Bishnu prasad, (Minister of State) : Sir, it is under process of finalisation.

Shri Md. Umaruddin : Sir, whether the case of Dhubri which has been neglected so far will receive due attention ?

Shri Bishnu prasad, (Minister) : Definitely, Sir.

বিষয় : পথ পৰিবহন নিগমৰ যাত্ৰীবাহী বাছ।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসে সুধিছে :

*২৯৮। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমত পথ পৰিবহন নিগমৰ যিবোৰ যাত্ৰীবাহী বাছ চলে, সেইবাছত যি নিৰ্দ্দিষ্ট সংখ্যক চিট থাকে তাতকৈ কিমান অতিৰিক্ত যাত্ৰীক বাছত নিব পৰা হয় ?

(খ) যিমানবোৰ অতিৰিক্ত যাত্ৰীক পৰিবহন নিগমৰ বাছত নিয়া হয় সেই আটাইবোৰ যাত্ৰীক টিকট দি ভাৰা লোৱাৰ নীতিগত ব্যৱস্থা আছেনে ?

(গ) যদি পৰিবহন নিগমৰ যাত্ৰীবাহী বাছত অতিৰিক্ত যাত্ৰীৰ ভাৰাৰ বাবদ টিকট দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাই, তেন্তে অতিৰিক্ত যাত্ৰীৰ ভাৰাৰ বাবদ যি ভাৰা লোৱা হয় সেই টকা ক'ত জমা হয় ?

(ঘ) পৰিবহন নিগমৰ যাত্ৰীবাহী বাছবোৰ কোনে চেক্ কৰে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক)—নিৰ্দ্দিষ্ট সংখ্যক চিটৰ বাহিৰে অতিৰিক্ত যাত্ৰী পৰিবহন কৰাটো নিয়মৰ বাহিৰ ।

(খ)—নিৰ্দ্দিষ্ট সংখ্যক চিটৰ অতিৰিক্ত হলেই বাছত বিনা ভাৰাই যোৱাৰ নিয়ম নাই । যিকোনো যাত্ৰীয়েই উচিত ভাৰা দিহে ভ্ৰমণ কৰিব পাৰে ।

(গ)—অনিবাৰ্য্য কাৰণে কেতিয়াবা অতিৰিক্ত যাত্ৰী নিবলগীয়া হলে তেনে যাত্ৰীক টিকট দিয়া হয় আৰু সেই ভাৰা নিগমৰ ভৰালত জমা হয় । ভাৰালৈ টিকট নিদিয়াটো সদায় দোষণীয় ।

(ঘ)—পৰিবহন নিগমৰ যাত্ৰীবাহী বাছবোৰ পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে নিগমৰ বলবৎকাৰ বিষয়া আৰু এম, ই, এচ, আদিক যথাবিহিত টিকট পৰীক্ষা কৰাৰ ক্ষমতা দিয়া আছে । ইয়াৰ উপৰিও পৰীক্ষামূলকভাৱে ৰাইজৰ পৰাও নিৰ্দ্দিষ্টলোকক বাছি নিগমৰ বাছৰ যাত্ৰীবোৰৰ টিকট পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে অনুমতি দিয়া আছে ।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, (ক) প্ৰশ্নোত্তৰত আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, অতিৰিক্ত যাত্ৰী বাছত নিয়াৰ নিয়ম নাই । যদি নিয়া হয় তেতিয়াহলে, সেইসকলক টিকট দিয়াটো নিয়মৰ বাহিৰত । এতিয়া মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে যে, অসমত যিবিলাক যাত্ৰীবাহী বাছ চলাচল কৰে তাত নিয়মৰ বাহিৰত অতিৰিক্ত মানুহ অনানিয়া নকৰে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, কেতিয়াবা যাত্ৰীসকল জোৰ কৰিয়েই উঠে আৰু যেনেকৈয়ে নুঠক লাগিলে বাছত উঠিলেই ভাৰা দিবই লাগিব ।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই প্ৰায়েই বাছত অহাযোৱা কৰা মানুহ হিচাবে জানো যে, বাছত যিমান চিট থাকে তাতকৈ বেছি মানুহ বাছত নিয়া হয় আৰু অধিক সংখ্যক যাত্ৰীকে টিকট আদি নিদিয়ে । এইক্ষেত্ৰত

ড্ৰাইভাৰ আৰু কণ্ডাক্টৰৰ লগত কাজিয়া আদিও হয়। এইটো যাতে হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, তেনেকুৱা কোনো অনিয়ম হলে তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব বুলি মই প্ৰশ্নোত্তৰত কৈছোৱেই।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছে যে যাত্ৰীয়ে জোৰ কৰি উঠে; এই ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে আন আন ৰাজ্যৰ নিচিনাকৈ ষ্টেণ্ডিং পেচেঞ্জাৰ এলাও কৰিবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : এইটো কথা পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : ৰাইজৰ ফালৰ পৰা প্ৰতিনিধি বাচি দিয়া হয় আৰু সেই ব্যৱস্থাৰে চেক কৰা ব্যৱস্থা কৰিছে বুলি কৈছে সেই ব্যৱস্থা মতে ক'ত ক'ত চেক কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু কিমান সফল হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, গোটেই অসমতে সেইটো পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে আৰু তেনেকুৱা ধৰণে ১০৬ টা ৰিপোৰ্ট পোৱা হৈছে।

শ্ৰীআতোৱাৰ ৰহমান : অতিৰিক্ত যাত্ৰী যোৱাৰ কাৰণে এইটো অভাৰলেপিং কেচ নহবনে, নে ৰাজ্যখনত অভাৰলেপিং কেচ নোহোৱা হৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : কেতিয়াবা কেতিয়াবা হয়।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে যাত্ৰী সকলে জোৰ কৰি উঠে কণ্ডাক্টৰে বাধা দিব নোৱাৰে ; যাত্ৰী সকলে ঠেলা-হেচা কৰি ভাল পায় নে প্ৰয়োজনীয় সংখ্যক বাচ দিব পৰা নাই ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : বাচৰ সংখ্যা কম হৈছে বুলি কৈছোৱেই।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া : ৰাইজৰ মাজৰ পৰা তিনিজনকৈ বিশেষ ব্যক্তিক বাচি দিবলৈ নিগমে বিধান সভাৰ সদস্য সকলক অনুৰোধ কৰিছিল। মই জানিব বিছাৰিছো কিমানে এনে সদস্যৰ নাম নিগম কৰ্ত্তৃপক্ষৰ ওচৰলৈ পঠিয়াইছিল ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : গোটেই সংখ্যা কিমান আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে পঠিয়াইছিল– সেইটো মোৰ লগত নাই। কিন্তু ৪৯ জন লোকক কাৰ্ড ইচু কৰা হৈছে।

শ্ৰীতৰুলতা বৰা : এটা কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো যে যিবিলাক যাত্ৰী ঠাই নোহোৱাকৈ যায়, টিকট ইচু কৰা হয় নেকি তেওঁলোকৰ, যদি হয় টকাটো কাৰ পকেটত যায় ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : আগৰ উত্তৰত কৈছোৱেই।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা (মন্ত্ৰী) : মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে যিখিনি ৰাস্তা জাতীয়কৰণ কৰা হল সেইখিনিৰ এটা চাৰ্ভে কৰা হৈছিল নেকি যে কিমানখিনি বাচ হলে আমাৰ প্ৰয়োজন অনুসাৰে দিব পৰা হব ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : চাৰ্ভে হৈছে কিন্তু হিচাবটো বৰ্ত্তমান মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : বাচ কম হৈছে আৰু যাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে, কণ্ডাক্টৰো বাচৰ ভিতৰত সোমাব নোৱাৰে বাহিৰতে যাব লাগে এনে অৱস্থাত প্ৰাইভেট বাচৰ পাৰ্মিট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : এইটো প্ৰশ্ন নাহে যিহেতু সেইটো জাতীয়কৰণ কৰা ৰাস্তা।

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে যাত্ৰী বেছি হৈছে, যাত্ৰীয়ে জোৰ কৰি আহে ফলত লোডিং হয় আৰু পেকিং কৰি লৈ অহা হয়, গতিকে পইচা বহুত উঠে, এতিয়া পৰিবহন নিগমৰ নিশ্চয় লাভ হয় ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : এইটো হয়।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : যাত্ৰীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে অথচ উপাৰ্জন বঢ়া নাই এইটো কেনে কথা ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : সাধাৰণতে যাত্ৰী অধিক সংখ্যক হলেও টিকট ইচু কৰা হয়। তাৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে যাত্ৰীৰ সংখ্যা।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : বাচৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে বিভিন্ন ঠাইৰ ৰাইজে আবেদন কৰা স্বত্বেও কৰ্তৃপক্ষৰ ফালৰ পৰা বাচৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি আহে এইটো সঁচানে আৰু লগতে তেতিয়া কয় যে আয় কম হয় এইটো সঁচা হয় নে নহয় ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : এইটো কোৱা টান। বিশেষ ভাৱে কিবা কথা কলে পৰীক্ষা কৰি চাব পাৰো।

Re : Shallow filter points.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani asked :

*299. Will the Minister, Agriculture be pleased to state :

(a) Whether Government is aware that Kalyanpur, Solmari and near about villages in Goalpara District are situated in a very dry area and nothing can

be grown in the said area from October to April due to scarcity of water ?

(b) If so, will the Government take immediate steps for sinking some shallow Filter points in the said area ?

(c) Will the Government take immediate steps to provide Electricity to the persons of the said area who have already got shallow Filter points sink in their land ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

(a)—Yes.

(b)—The shallow filter points are to be installed by the beneficiries themselves.

(c)—Government would examine the practical feasibility of energizing the existing tube wells.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : এই অঞ্চলৰ আগিয়াৰ পৰা গোৱালপাৰা টাউনলৈকে মানুহৰতো খোৱাপানীৰ অভাৱেই আনকি গৰু মহকো পানী খুৱাবলৈ অভাৱ। এই কথালৈ চিন্তাকৰি ততি সোনকালে এই অঞ্চলত পানী যোগান কিয় ধৰা হোৱা নাই ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : চেল'ফিল্টাৰৰ কাৰণে এপলাই কৰিব লাগে আৰু কৃষকসকলে এপলাই কৰাৰ লগে লগে দিয়া হয়।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : এতিয়ালৈকে বাইজৰ পৰা আবেদন পোৱা নাই নেকি ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : পাইছো আৰু দিবলৈ চেষ্টা কৰি আছো।

শ্ৰীমতী আনন্দিবালা ৰাভা : এই প্ৰশ্নটোত কোৱা অঞ্চল বিলাকলৈ মই গৈছো আৰু দেখিবলৈ পাইছো যে কৃষক সকলৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া, তেওঁলোকৰ অৱস্থা ভাল কৰিবৰ কাৰণে এতিয়া তত্কালীন ব্যৱস্থা হিচাবে পানী যোগানৰ কাৰণে চেল'ফিল্টাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা পঞ্চম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ আগ ভাগতে আশা কৰিব পাৰোনে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : চাৰ্ভে চলি আছে আৰু কোন কোন ঠাইত টিউবওৱেল দিব পাৰি চোৱা হৈছে।

শ্ৰীমতী আনন্দিবালা ৰাভা : টিউবওৱেলৰ ব্যৱস্থা নাই কাৰণে ৰাইজৰ

আপত্তি হৈছে এতিয়াও চাৰ্ভে কৰা হোৱা নাই, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰা বুলি কৈছে সেই কাৰণে মই ভেখেতক পুনৰ চাৰ্ভে কৰি টিউবওৱেল দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিব পাৰোনে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : আগেয়ে হৈ গৈছে। গোৱালপাৰা জিলাৰ কেইখনমান ঠাইত দিয়াৰ কাৰণে চিলেক্ট কৰা হৈছে, আগমনি, গোলকগঞ্জ, গৌৰীপুৰ, মাণিকপুৰ, বৈটামাৰী, সৃজনগ্ৰাম, চাউথ শালমাৰা আৰু মানকাচাৰ এই কেইটা। মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰায় প্ৰধানীয়ে যিটো কথা কৈছে যে বালিজান ব্লকত পৰা নাই।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : এই অঞ্চলত পানীৰ অভাৱৰ কাৰণে বিজুলী শক্তিও নিব পৰা নাই, গতিকে কৃষি বিভাগৰ পৰা পানী যোগান ব্যৱস্থা কৰি এই বছৰৰ ভিতৰতে তুয়োটা ব্যৱস্থা কৰাৰ আশা কৰিব পাৰোনে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : এই বছৰত হবনে নহয় সেইটো কোৱা টান, বালিজানত টেষ্ট কৰা হৈছে আৰু পানী পোৱা হৈছে গতিকে এই ব্যৱস্থা লবলৈ ভাবিছো।

শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ পাটগিৰি : চেল' ফিল্টাৰ লোৱাৰ কাৰণে ব্যক্তিগতভাৱে কিমান খৰচ পৰে আৰু চৰকাৰে কিমান সাহায্য দিয়ে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী) : প্ৰায় পোন্ধৰ শ টকা পৰে বেম্বো মেড হলে আৰু যদি গেলভেনাইজড পাইপ হয় তেতিয়াহলে ন হাজাৰ মান টকা খৰচ হয়। এক তৃতীয়াংশ চৰকাৰে চাবচিডি হিচাবে দিয়ে, বাকীখিনি বেংকে ঋণ হিচাবে দিয়ে, ৬০০ টকা কৃষকে জমা দিব লাগে।

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, it appears some blocks have been selected for the project. May I know from the hon'ble Minister on what basis these blocks have been selected ?

Shri Upendra Das (Minister) : On the basis of under ground survey by the Geological Survey.

Re : S.D.O. (Civil), Barpeta.

Shri Ataur Rahman asked :

*300. Will the Minister, Home be pleased to stated :

(a) Whether on 25th December 1973 the S.D.O. (Civil), Barpeta faced attack by a person armed with dagger ?

(b) If so, the circumstances ?

(c) Whether it is a fact that the incident could take

place due to the inactive role of the local police ?

(d) If so, what prompt steps have Government taken in the matter ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State, Home) replied :

(a) and (b)—Yes, Sub-Divisional Officer (Civil) Barpeta faced an attack from one Jatin Das *alias* Bombaiwalli on 26th December, 1973 near Civil Hospital Chariali, Barpeta town, when he went to enquire as to why Jatin Das had abused him on the previous night in front of the house of District Agriculture Officer.

(c) & (d)—Yes. The Police Officers at fault are being adequately dealt with. Departmental proceedings are being drawn up against one Sub-Inspectors of Police have been severely reprimanded.

Shri Ataur Rahman : Sir, may I know whether any arrests have been made in this connection ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : Yes.

Shri Ataur Rahman : Whether any departmental enquiry has been instituted into the matter ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : Yes Sir.

Shri Jalaluddin Ahmed : May I know from the honble. Minister whether the Police Officers more prone to corruption than to run the police adminstration properly ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : No Sir.

ডঃ সুৰেন দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে, যে, এই বোম্বাইআলীৰ দোকানখন খানাতালাচ কৰা হৈছিল নেকি ? আৰু এই দোকানীৰ লগত পুলিচৰ অবৈধ সম্বন্ধ থকা কথাটো সঁচা নে ? খানাতালাচ কৰাত কি কি বস্তু পালে ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : That was oncd previously and some liquor was found.

ডঃ সুৰেন দাস : মদ এই দোকানত থকা কাৰণেই, চিভিল এচ, ডি, ওই' ডিচট্ৰিক এগ্ৰিকালচাৰেল অফিচাৰৰ জৰিয়তে পুলিচ থানাত খবৰ দিছিল। কিন্তু পুলিচৰ এই দোকানৰ লগত অবৈধ সম্বন্ধ থকা কাৰণে পুলিচ তাত যোৱা নাছিল। এই কথাটো সঁচা নে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : পুলিচৰ লগত দোকানৰ কিবা সম্বন্ধ আছে নে নাই সেই কথাটো নাজানো কিন্তু এচ, ডি, পি, ওই পুলিচক যাবলৈ কৈছিল আৰু সেই দোকানত মদ থকা কথাটো সঁচা।

Shri Abdul Hannan Choudhury : May I know from the Minister since the O. C. was informed before the incident took place than why the Police did not take steps ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : We are proceeding in the matter.

Shri Dulal Chandra Barua : Since the police were informed than why no police person was present there ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : We will look into the whole affair.

শ্ৰীকন্দৰ্প দাস : এই ঘটনা সংক্ৰান্তত কেইজন মানুহক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল ? আৰু যদি গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে, তেওঁলোকক জামিনত এৰি দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : মোৰ ইয়াত যি খবৰ আছে সেইমতে যি জন মানুহ দোষী বুলি অভিহিত কৰা হৈছিল সেই জনকে গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। সেই মানুহ জনৰ নাম যতীন দাস। আৰু জামিনত খালাচ দিয়া হৈছে।

ডঃ সুৰেন দাস : এচ, ডি, পিওক বাৰে বাৰে পুলিচ পঠিয়াব কোৱা স্বত্তেও পুলিচ পঠোৱা নাই। ইয়াৰ পাচত যেতিয়া পুলিচ পঠিয়াবৰ কাৰণে এচ, ডি, অ, গৈছিল তেতিয়া তেওঁক আক্ৰমণ কৰা হৈছিল।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : পুলিচ যাবলৈ কোৱা হৈছিল।

Shri Dulal Chandra Barua : Whether any officer was put under suspension ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : Proceedings are being drawn against the officer. Already two of them reprimanded.

Shri Dulal Chandra Barua : There is no question of reprimand. The S. D. O. was attacked in front of the Police Officers and I therefore, want to know under what circumstances this could happen and why no police officer was put under suspension yet ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State) : They are brought to the Police Reserve and Proceedings are being drawn up against them. The Proceedings may lead to even dismissal.

Shri Premadhar Bora : What is the distance from Police Station to the place of occurrence ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of state): 1½ furlong.

Starred question no 301 not put the honourable member being absent.

বিষয় : গোশালা ।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে ঃ

*৩০২। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

(ক) অসমত মুঠ কিমানখন গোশালা আছে আৰু সেইবোৰৰ নাম কি কি ?

(খ) এই গোশালাবোৰ কোনে কেনেকৈ চলাই ?

(গ) এই গোশালাত চৰকাৰে কিবা অৰ্থ সাহায্য দিয়ে নেকি, আৰু যদি দিয়ে কি ভিত্তিত দিয়া হয় ?

(ঘ) মঙ্গলদৈ মহকুমাত এই ধৰণৰ গোশালা কেইখন আছে আৰু তাৰ বাবে চৰকাৰী সাহায্য দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক)—১২ খন । সেইবোৰৰ নাম তলত দিয়া হ'লঃ—

(১) শ্ৰীগুৱাহাটী গোশালা, আঠগাওঁ, গুৱাহাটী, কামৰূপ ।

(২) শ্ৰীবশিষ্ঠ গকুল গোশালা, বেলতলা, কামৰূপ ।

(৩) শ্ৰীসৰিহতলি গোশালা, নলবাৰী, কামৰূপ ।

(৪) শ্ৰীনীলাচল গোশালা, গুৱাহাটী, কামৰূপ ।

(৫) শ্ৰীগেৰুৱা গ্ৰামসভা, গোশালা, গেৰুৱা, কামৰূপ ।

(৬) শ্ৰীকৃষ্ণ গোশালা, গৌৰীপুৰ, গোৱালপাৰা ।

(৭) শ্ৰীগোপাল গোশালা, ডিব্ৰুগড়, ডিব্ৰুগড় ।

(৮) শ্ৰীকৃষ্ণ গোব্ৰৰধানধাৰী গোশালা, নাজিৰা, শিৱসাগৰ ।

(৯) শ্ৰীবাপুজী আশ্ৰম গোশালা, আঠাৰীখাত, দৰং ।

(১০) শ্ৰীৰাম জানকী বাপুজী আশ্ৰম গোশালা, থৈৰাবাৰী, দৰং ।

(১১) শ্ৰীগঙ্গা গোশালা, কোঁৱৰী পথাৰ, হেলেম, দৰং ।

(১২) শ্ৰীপৰশুৰাম গোশালা, শদিয়া, লক্ষীমপুৰ ।

(খ)—এই গোশালাবোৰ চলাবৰ কাৰণে নিজৰ একোখন পৰিচালনা কমিটি আছে । এই পৰিচালনা কমিটিয়ে চলাই ।

(গ)—হয় দিয়ে । যি গোশালাবোৰে উন্নত ধৰণৰ গাই গৰু ৰাখি অধিক গাখীৰ উৎপাদন কৰি ৰাইজৰ একাংশ চাহিদা পূৰণ কৰিব পাৰে আৰু লগতে যি গোশালাই চৰকাৰৰ নিয়ম মানি চলিম বুলি আশ্বাস দিয়ে তেনে গোশালাক প্ৰান্তিয় গোশালা সংঘৰ অনুমোদনক্ৰমে চৰকাৰী সাহায্য দিয়া হয় ।

(ঘ)—মঙ্গলদৈ মহকুমাত দুখন গোশালা আছে আৰু তাৰে এখনত ১৯৫৭-৫৮ ১৯৫৯-৬০, ১৯৬০-৬১ আৰু ১৯৬১-৬২ চনত চৰকাৰী সাহায্য দিয়া হৈছিল ।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোশালা বিলাকৰ আয়-ব্যয়ৰ হিচাব কোনে পৰীক্ষা কৰে, আৰু সেইবিলাক কোনে ভোগ কৰে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : যিখিনি চৰকাৰে সহায় কৰে, সেইখিনি চৰকাৰে চায় । আৰু যিখিনি আয় হয়, সেইখিনি চৰকাৰৰ নিজৰ আয় ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : মহোদয়, মোৰ প্ৰশ্নটো হৈছে যে, পাইকাৰী ব্যৱসায়ীয়ে যিবিলাক বস্তু বাহিৰৰ পৰা আনে তাৰ কিছু অংশ গোশালাৰ নামত ধৰি দিয়া কথাটো সঁচা নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : চৰকাৰে গোশালাৰ অনুদান দিয়ে । কিন্তু তেওঁলোকে কেনেকৈ বস্তু কিনা বেচা কৰে সেইটো আমাৰ চাবলগীয়া কথা নহয় তেওঁলোকেহে কব ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : অধ্যক্ষ মহোদয়, হালুৱা গৰুবিলাক যেতিয়া কৰ্মক্ষেত্ৰৰ পৰা ৰিটেয়েয়াৰ কৰে সেইবিলাকৰ আশ্ৰয়ৰ কাৰণে গোশালাৰ সৃষ্টি নহয় জানো ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : যিবিলাক গৰু কামত নালাগে সেইবিলাকৰ লালন-পালনৰ কাৰণে গোশালাৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটো সঁচা। কিন্তু এই লালন-

পালন কৰোতে লোকচান নোহোৱাকৈ চলিব পৰাত এটা বন্দোবস্তৰ কাৰণে গাখীৰ আদি বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি গোশালাত পৰিচালনা কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া : এই বাৰখন গোশালাত চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কিমান টকা দিছে ? আৰু এই গোশালা বিলাক থিকমতে চলি আছেনে নাই ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : সকলোবিলাক ভালকৈ চলা নাই । যিবিলাক গোশালা আছে তাত চৰকাৰী অনুদান ১৯৫৭–৫৮ চনৰ পৰাই দিয়া হৈছে, কিন্তু লিষ্টখন বহুত দীঘল হব গতিকে মই মাননীয় সদস্যৰ জ্ঞাতাৰ্থে লাইব্ৰেৰীৰ টেবুলত লাগিলে থৈ দিব পাৰো ।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া : কেৱল আথেৰিহাত গোশালাত কিমান টকা দিয়া হৈছে ? আৰু থিকমতে চলি আছেনে নাই ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ১৯৫৭-৫৮ চনত ৮০০০ টকা অনুদান দিয়া হৈছে
১৯৫৯-৬০ „ ২৬০০ „ „ „ „
১৯৬০-৬১ „ ২৬০০ „ „ „ „
১৯৬১-৬২ „ ২৬০০ „ „ „ „

এই গোশালাৰ কাম ভালকৈ চলা নাই ।

Shri Ataur Rahman : May I know from the Hon'ble Ministers whether the Government or veterinary Deptt. maintains any Goshala for decrepit and rejected cattle heads.

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : মই জনাত ভেটেৰীনেৰী বিভাগে কোনো গোশালা নকৰে ।

Shri Biswanath Upadhya : Sir, Chief Minister has stated that there is state level committee on Gosala. May I know whether any meeting of this committee has been cancelled or set up.

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : সেইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : চৰকাৰে এই গোশালাবিলাকত অনুদান দিছে যদিও গোশালাবিলাকত কামত নলগা গৰুহে ৰাখিছে । গতিকে চৰকাৰে এই গোশালাবিলাকত যি অনুদান দিছে; সেইটো বৰ্ত্তমান উন্নয়ণৰ কাৰণে দিছে নে ভৱিষ্যত উন্নয়ণৰ কাৰণে দিছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : চাৰ, প্ৰথম প্ৰশ্নৰ উত্তৰটো হ'ল মতামতৰ কথা । দ্বিতীয় কথা হ'ল— যিবিলাক কামত নলগা গৰু ৰখা হৈছে সেইবিলাক কিছুমান দিনৰ কাৰণেহে ৰাখিছে— তাৰ দ্বাৰা কিবা কাম কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি— প্ৰচেষ্টা কৰি চাব ।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়; এই প্ৰশ্নৰ উদ্দেশ্য হ'ল— অসমৰ যিবিলাক গোশালা আছে সেইবিলাক উন্নত কৰা— কিন্তু আমি দেখিছো গোশালাবিলাকৰ ঘৰৰ অৱস্থাই নাই । সেইবিলাকে এনেয়ে বহুতো মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি চৰকাৰী সাহায্য লৈ আছে– উদাহৰণ স্বৰূপে মঙ্গলদৈত যিটো গোশালা আছে—সেইটোৰে ৮০ বিঘা মাটি ৰাখিছে আৰু সেইটো ব্যক্তিগত মানুহৰ সম্পত্তি হৈ পৰিছে । গতিকে এই গোটেই বিলাক বন্ধ কৰি পঞ্চম পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত তাৰ প্ৰকৃত ব্যৱস্থা লবলৈ চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছেনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : গোশালাৰ বহুতো অনুদান পঞ্চম পৰিকল্পনাত আছে । সেইবিলাক কেনেধৰণে কৰিব পৰা হব—সেইটো চাব লাগিব ।

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা : বৰ্ত্তমান যিটো আমাৰ আৰ্থিক অৱস্থা, এই অৱস্থাত আমি এনেদৰে 'আন-প্ৰদাক্টিভ্' স্কীম কৰি টকা-পইছা খৰচ কৰাতো উচিত বুলি চৰকাৰে ভাবে নেকি ? আৰু যদি উচিত নহয় বুলি ভাবে তেনেহলে এই বুঢ়া-গৰু ৰখাৰ নামত মাটি ৰাখি ব্যৱসায় কৰা কথাটো বন্ধ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : অধিক মাটি লোৱা কথাটো পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব । গোটেই স্কীমটো আন-প্ৰদাক্টিভ্ বুলি কব নোৱাৰি । যিবিলাক গোশালা ৰখা হৈছে সেইবিলাক 'প্ৰিভেঞ্চন্ অৱ্ কুৱেলিটি টু এনিমেলচ্'—এই কথা অনুসৰি কৰি কামত নলগা গৰুবিলাক ৰখা হৈছে । সেইবিলাকৰ বাহিৰেও গাখীৰ দিব পৰা গাই গৰু ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে । গাখীৰ বেছিকে উৎপাদন কৰি আৰ্থিক উপাৰ্জন কৰিবৰ কাৰণেও এই স্কীমবিলাক কৰা হৈছে ।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ : চৰকাৰে এই আটাইবিলাক গোশালা অধিগ্ৰহণ কৰি বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে উন্নত ধৰণৰ ডায়েৰী ফাৰ্ম কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছেনে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মূখ্য মন্ত্ৰী) : চৰকাৰে কৰিবলগীয়া বহুত কামেই আছে— সেইবিলাক বে-চৰকাৰী খণ্ড হিচাবে পৰিচালনা কৰাটোহে ভাল হব ।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ : বহুতো গোশালাত বুঢ়া-গৰু ৰখাৰ নামত পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্যসকলে নিজৰ গৰু ৰাখি চৰকাৰী অনুদান খৰচ কৰি থকা কথাটো সঁচানে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : সেইটো তদন্ত নকৰাকৈ কব নোৱাৰি ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : কিমান গাখীৰৰ বিনিময়ত চৰকাৰে অনুদান দিছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : গাখীৰৰ এটা হিচাব আছে হিচাবটো এনে ধৰণৰ—

গুৱাহাটীত থকা গোশালাৰ পৰা বছৰি ১,০৭,১৩০ লিটাৰ গাখীৰ হয়।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মোৰ প্ৰশ্নটো আছিল কিমান গাখীৰ পোৱাৰ বিনিময়ত চৰকাৰী বিভাগে অনুদান দিয়ে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, অনুদান দিয়া ব্যৱস্থাটো গাখীৰৰ লগত সম্বন্ধ নাই। অনুদানৰ কাৰণে অসম প্ৰান্তীয় গোশালা সমিতিয়ে ৰিকমেণ্ডেচন কৰে। অনুদান দিওতে সেইবিলাক বিবেচনা কৰি চোৱা হয় আৰু অনুদান দিয়াৰ আগতে তেওঁলোকৰ ৰিকমেনডেচনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি অনুদান দিয়া হয়।

Re : P.W.D. road between Machkhowa and Dhemaji.

Shri Dulal Chandra Baruah asked :

*303. Will the Minister, P.W.D. be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that some people have cut a portion of P.W.D. road in between Machkhowa and Dhemaji in Dhemaji Sub-division in the month of June. 1973 last causing great hardships to near about 5,000 (Five thousand) population of the locality due to high flood ?

(b) If so, whether Government have taken any action against those miscreants involved in the case ?

(c) If not, why ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) replied :

(a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—Does not arise in view of reply to (b) above.

Shri Dulal Chandra Barua : What is the present position Sir ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : Sir, Police has not submitted its report yet.

Shri Dulal Chandra Berua : Sir, the incident has taken place in the month of June '73. Whether the Government has taken any step to get the report earlier from the Police ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : Sir, we are pursuing the case.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether the gap is going to be filled up this year ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : No.

Shri Dulal Chandra Barua : Why no Sir.

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : Sir, if the breach is closed one side with the paddy fields and homstead go under water and if closed the other side villages and paddy fields remain under water. Therefore, unless something is done to prevent flood occurring on the entire area, it will be very difficult to assess what should be done.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether the road is being maintained ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : We are maintaining the road.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether any officer visited that area and what decision Government has taken ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W D) : The Executive Engineer is there and the Addl. Chief Engineer and more recently the Secretary of the Department visited the area.

Sri Dulal Chandra Barua : Sir, while undoubtedly five thousand families of 5 Gaon Panchayats are sufferring why the Government is not going to implement any project and not going to fill up the gap ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W D.) : Sir; if we fill up the gap the other side goes under water. We cannot have a balanced measure for protecting paddy fields etc in both sides untill something for prevention of flood is done.

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : মন্ত্ৰী মহোদয় কৈছে যে দুটা খাল হোৱাৰ কাৰণে একো ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। কিন্তু এতিয়া লাহে লাহে বৰষুণৰ দিন আহিছে— গতিকে এই ৰাষ্টাটো পুতিব নে তাৰ ওপৰত দলং দিয়াৰ সিদ্ধান্ত চৰকাৰে কৰিছে ?

ডঃ লুটফুৰ ৰহমান : চৰকাৰে কোনো সিদ্ধান্ত কৰা নাই। বৰষুণৰ দিনত ট্ৰেফিক হিচাবে তাত নাওঁ ৰাখিব পাৰিব।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : তেনেহলে কোনে সিদ্ধান্ত কৰিব ?

ডঃ লুটফুৰ ৰহমান : বি, এফ, চি, য়ে। তেওঁলোকে আঁচনি কৰিছে আৰু সেইটো পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাস : আজি ৬ মাহ দিন এনেকৈয়ে আছে। ধেমাজী মহকুমাক ৰাখিব পৰা এইটোৱেই একমাত্ৰ পথ— যিটোৰ ওপৰত সদায় ট্ৰেন্সপৰ্টৰ বাবে নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে। এনে অৱস্থাত আজি ৬ মাহ দিন বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগত আলোচনা বিলোচনা হৈ থকা স্বত্বেও কিয় এই অৱস্থা নিস্পত্তি কৰিবলৈ অৱহেলা কৰিছে ?

ডঃ লুটফুৰ ৰহমান : এইবিলাকৰ কাৰণে একজিকিউটিভ্ ইঞ্জিনিয়াৰ আৰু লোকেল লিডাৰসকলে চেষ্টা কৰি আছে। তেওঁলোকে বিবেচনা কৰি আছে— কিন্তু উপায় উদ্ভাৱন কৰিব পৰা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is the Government aware of the fact that the Executive Engineer, Technical, suggested to fill up the gap immediat.ly.

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) : Sir, no such decision has been taken by the Go.t. in P.W.D.

Shri Dulal Chandra Barua : It is more or less a political affair than technical ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister P. W. D.) : Sir, we are looking to it technically.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir. we have gone there and have seen the position. How the Minister could say that if the breached is closed there would be sufferring again ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W D.) : Sir, I have seen the position myself.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether the Minister visited the area in the summer or winter ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) : During summer within one month of flood.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir. whether the Government has taken decision by considering all the technical aspects or the decision has been taken on political ground ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) : On technical aspects. I have already said that unless the Flood Control Deptt. take a step, we cannot take a decision by ourselves.

Re : Mandia Marketing Society.

Shri Jalaluddin Ahmed asked :

*304. Will the Minister, Co-operation be pleased to state :

(a) When the Mandia Marketing Society was started ?

(b) Who were the Presidents and Secretaries of the Mandia Marketing Society (Please furnish their names with full addresses)

(c) For what reasons the said Society was defunct ?

(d) Whether it is a fact that the cash money and the goods stocked in the Marketing Society's godown were misappropriated by the Secretary in collusion with the president and other members ?

(e) If so, whether the Police case was instituted against them ?

(f) Whether the account of the Society was audited by the Government its auditor ?

(g) If so, whether the Government will place the audit report alongwith the balance sheet ?

(h) Who is using the house of the Mandia Marketing Society at present ?

(i) Whether the Government is contemplating to give the house for use of the newly formed Co-operative Societies ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Co-operation) replied :

(a)—The Society was registered on 15th December, 1960.

(b)—Presidents :—

1. Md. Abdul Awal Choudhury, vill. Mandiagaon, P. O. Mandia.
2. Md. Kurban Ali Mia, vill. Agmandia, P.O. Mandia.
3. Kasheruddin Bepari. vill, Mandiagaon, P.O. Mandia.
4. Md. Ataur Rahman, vill. and P.O. Barpeta.

Secretaries :—

1. Md. Kurban Ali Mia, vill. Agmandia, P.O. Mandia
2. Md. Majibur Rahman, vill. Mouripam, P. O. Mandia (Now absconding).

(c)—The Society became defunct because :—

1. The Society had ceased to comply materially with the conditions of registration ;
2. The financial condition of the Society was by that time far from satisfactory ;
3. The working of the Society was also not satisfactory ;
4. All the members of the Society Including the Members of the Managing Committee had ceased to take interest in the working of the Society and all attempts for revival of the Society had failed ;
5. The earnings of the Society at that time was not sufficient to meet the cost of management and as such its continued existence would have caused further deterioration in the assets ;
6. As per our enquiry report, a large sum of money of the Society was found misappropriated.

(d)—The Secretary, Md. Majibur Rahman absconded from 28th October, 1966 (A N.) and is said to have fled away to East Pakistan (Now Bangladesh) with the Society's cash. It is not know whether the Secretary did so in collusion with the President and other members of the Society as the matter is under investigation of Police till now.

(e) A Police case has been instituted against the Secretary.

(f)—Yes.

(g)—Yes. Audit report and balance sheet for 1966-67 along with re-audit copies of balance sheet and audit notes are placed in the table of the House.

(h) - The house of the Society is now at the disposal of the Liquidator of Co-op : Societies, Barpeta who has taken over charge of the Society after its liquidation, for the safety of the property. The liquidator has allowed two day labourers to stay in the house of the Society temporarily till the disposal of the same.

(i) - No such decision has been taken.

301 (Supplen entaries)

Shri Jalaluddin Ahmed : May I know from the Minister what was the capital outlay at the time of defalcation of the money, and who defalcated that money ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Co-operation) : The audited balance sheet has been placed on the table of the House.

Shri Jalaluddin Ahmed : May I know what action has been taken by the Government so far to realise the defaulted amount from the persons concerned ?

Shri Gajen Tanti (Minister) : Sir, I have already replied.

ডাঃ সুৰেন দাস : মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰো নেকি যে ১৯৬৬ চনতে এই চেক্ৰেটৰী মঃ মজিবৰ ৰহমান পূৰ্ব্ব পাকিস্থানলৈ গৈ পলাই আছে ? এতিয়া পূৰ্ব্ব পাকিস্থান বাংলাদেশ হ'ল আৰু আমাৰ বন্ধু দেশ হ'ল। গতিকে বাংলাদেশ চৰকাৰৰ জৰিয়তে তেওঁক ওৱাৰেণ্ট ইচু কৰি ধৰি আনিব নোৱাৰি নে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (সমবায় মন্ত্ৰী) : এই বিষয়টো পুলিচৰ হাতত দিয়া হৈছে। গতিকে তেওঁলোকেহে জানিব ধৰি আনিব পাৰি নে নোৱাৰি।

Shri Ataur Rahman : Is it a fact that after having met the expenditure of the building of the Society, a very small amount was left for working capital, and that the Society conducted it's business by borrowing from the President and other Members for which recoveries are due from the Society ?

Shri Gajen Tanti (Minister) : It is a fact, and it is in the balance sheet placed on the table of the House.

Re : Simbargaon State Dispensary

Shri Charan Narzary asked :

*305 Will the Minister, Health be pleased to state :

(a) Whether Government is aware that construction of the Simbargaon State Dispensary has been completed ?

(b) If so, the reason for not posting any medical doctor to the said dispensary as yet ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

(a)—Yes.

(b)—An A.S.I. doctor has been posted there and he is serving at the Simbargaon State Dispensary since 26th November, 1973.

Shri Charan Narzari : Sir, may I know what is the strength of the staff ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : A part from the doctor, there is one Pharmacist and a chowkidar. I also understand that one A.N.M. has also been posted.

Shri Charan Narzari : Whether there is any proposal to post a full-fledged M.B.B.S. doctor ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : The doctor who is already there is an A. S I. doctor.

Started Question no. 306 was not put the hon'ble member being absent.

Re : Water Supply In Hajo

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*307. Will the Minister, Health be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Water Supply arrangement in the town of Hajo is only upto a particular area and that too has been made in a very unsatisfactory way ;

(b) If so, whether Government propose to extend the water supply arrangement to the whole town and improve the present condition of the project ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

(a)—The Hajo Water Supply Scheme was completed in 1961. The area covered is according to the estimate sanctioned at that time. The scheme does not cover some areas which have developed subsequently.

(b)—Subject to availability of fund, the extension work of Hajo water supply scheme will be taken up during the 5th Five Year Plan.

Srimati Renuka Devi Barkataki : Sir, the Minister has stated that in 1961 this scheme was taken up most probably under the Rural Water Supply Scheme under the Central Government. May I know what imporvement the State Government has made from 1961 to 1974 ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : No further improvement has been made but the scheme is functioning.

Smti. Renuka Devi Barkataki : Is Minister aware of the fact that due to long use Since 1961 most of the pipes there have rusted and as a result no water could be supplied through these pipes ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : It is, of course, a fact that incrustation has developed in some pipes. Now it is being removed and supply is being regularly maintained.

Smti. Renuka Devi Barkataki : Who is incurring the recurring expenditure for this project ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : It is being done by the Public Health Engineering Department.

Smti. Renuka Devi Barkataki : What is the recurring expenditure ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : I am sorry, Sir, the figures are not with me now. If the Hon'ble Member so desires I can give it later on.

Smti. Renuka Devi Barkataki : Whether Government is aware that there is none to look after the scheme at Hajo ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : We have our staff for this.

Shri Dulal Chandra Barua : Whether this scheme has been taken as a complete scheme ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : When the population expansion is there, no scheme can be taken as complete. With the expansion of population some times scheme is to be expanded.

Shri Dulal Chandra Barua : What was the original estimate and what was the expenditure incurred ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : The original estimate

was Rs. 2, 52, 186.00 and the actual expenditure incurred was Rs. 3, 03, 824.15.

Shri Dulal Chandra Barua : Is it not double the estimated amount ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : It is not. The original estimate was Rs. 2, 52, 186.00 and the expenditure was Rs. 3, 03, 824.15.

Shri Mahammad Umaruddin : May I know whether the water supplied from the tube wells is unfit for human consumption because of high percentage of iron content ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : Some percentage of iron content is there, but I Shall not be able to give the exact percentage of iron content. For this there is provision for iron eliminator. But unfortunately for sometime the iron eliminator was not working but arrangements have been made for rennovation.

Shri Giasuddin Ahmed : What was the population meant to be served and what is the present population ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : Originally when the construction was taken up the population was 6300 but the scheme was designed to serve a population of 7560. At present it is catering to the needs of 9960 people.

Smti. Renuka Devi Barkataki : Sir, this scheme was taken up in 1961 during the tenure of the then Chief Minister, Shri Bishnuram Medhi. May I know whether Government feels that it is their duty to see that this rural water supply scheme should function smoothly ? If that is so why Government could not provide any money during all these years for this scheme ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : There fore, we are proposing to improve it further during the next Five Year Plan.

Shri Mahammad Umaruddin : Is it a fact that this particular project has failed to supply good drinking water during all these years ?

S'ri Chatra Sing Teron (Minister) : Occassionally there were failures, but it is functioning and it is supplying water now.

Shri Ataur Rahman : Is it in the knowledge of the Minister that at Hajo the Public Health Water Supply tank is so kept that during the rainy season it is very difficult to approach it ?

Shri Chatra Sing Teron (Minister) : I have no specific information about that.

বিষয় : ক্ষেত্ৰী ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়াই সুধিছে :

*৩০৮। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ক্ষেত্ৰী ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ৰ চৌহদৰ নিজা মাটি কোনোবা ব্যক্তিগত লোকক পট্টন দিয়া হৈছে নেকি ?

(খ) যদি হৈছে, তাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক)—নাই হোৱা।

(খ)—এই প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, তাত পট্টন দিয়া হোৱা নাই বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে কিন্তু ক্ষেত্ৰী ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ৰ চৌহদত বৰ্ত্তমানে যিবিলাকে বেদখল কৰি আছে সেই সকলক উচ্ছেদ কৰা হব নে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : উচ্ছেদ মন্ত্ৰী বুলি যি আখ্যা দিয়া হৈছে যদি প্ৰকৃততেই তাত বেদখল কৰিছে তেতিয়াহলে উচ্ছেদ কৰা হব।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া : সচাকৈয়ে যদি বেদখল কৰি আছে, তেতিয়াহলে উচ্ছেদ মন্ত্ৰী হিচাবে উচ্ছেদ কৰিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিবনে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : সেই খবৰটো অৱশ্যে মোৰ হাতত স্পষ্ট নাই, যদি বেদখল কৰিছেই আৰু যদি সেই বেদখল ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ বিৰোধিতা কৰিছে সেইটো নিশ্চয় চাব লাগিব।

ডাক্তৰ সুৰেণ দাস : এই ক্ষেত্ৰীৰ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ৰ মুঠ মাটি কিমান ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : মুঠ মাটি কিমান সেই খবৰটো মোৰ হাতত নাই, সেইটো চাব লাগিব অৱশ্যে দাগ নম্বৰটো হ'ল ৬৫।৬৬।৬৭ আৰু ৪০৮ নং দাগ।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী : (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে ব্যক্তিগত লোকক মাটি পট্টন দিয়া নাই তাৰ মানে ধৰি লব পাৰো নেকি তাত যি সকল স্থানীয় বিষয়া আছে সেই সকলে কৈছে নেকি যে তাত বিশেষকৈ কিছুমান মানুহে বেদখল কৰি আছে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : সেই সংবাদটো মোৰ হাতত নাই।

ডাক্তৰ সুৰেণ দাস : যিহেতু মাটি কিমান আছে চিকিৎসালয়খনত সেইটোকে নাজানে তেতিয়াহলে কেনেকৈ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কব পাৰে যে তাত অইন মানুহক মাটি পট্টন দিয়া হোৱা নাই।

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ : (মন্ত্ৰী) ৰাজহ কৰ্ম্মীয়ে সংবাদ দিয়া মতে তাত কোনো অনুষ্ঠানকে ব্যক্তিগত ভাবে মাটি পট্টন দিয়া হোৱা নাই।

শ্ৰীজগদীশ দাস : যি সংবাদ দিছে বা ৰিপোৰ্ট দিছে সেইটো পঢ়ি দিবনে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : খবৰত দিয়া মতে তাত লিখা আছে ....

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue.) : Sir, the Khetri state Dispensary is situated on the Sarkari Dag Nos. 65,66,67 of Bhagpur village and Dag Nos. 407,408 of Ulubash gaon under Dimoria Mouza. The land is not yet reserved for the said Dispensary. And no part of these dags has been settled with any individual.

Re : Fallow Agricultural land in Mankachar

Shri Nurul Islam asked :

*309. Will the Minister, Agriculture be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that about 3000 Bighas of Agricultural Land in Mankachar area remains fallow throughout the year due to heavy accumulation of water hyacinths ?

(b) If so, will the Government take up a reclamation Scheme for making the area cultivable ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

(a)—Yes.

(b)—Government will examine the feasibility ?

Re : National Sports Club

Shri Dulal Chandra Khound asked :

*310. Will the Minister, Education be pleased to state :

(a) Whether the National Sports Club of Assam, Jorhat Regional Committee received any grant so far from the Government ?

(b) If so, what is the total amount ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) replied.

(a) Yes, Grants were given through the State sports Council of Assam.

(b) Rupees One lakh, Five Thousand and Five hundred only. Yearwise details given below :

	Rs.	
1956-57	47,000.00	For improvement.
1958-59	5,000.00	For Malis Shed.
1960-61	30,000.00	For Galleries.
1966-67	5,000.00	For improvement.
1968-69	4,000.00	—Do—
1969-70	5,000.00	—Do—
1970-71	4,500.00	—Do—
1971-72	5.000.00	—Do—
Total	1,05,500.00	

Shri Dulal Chandra Khound : Sir, Jorhat is the biggest education centre in the whole State but they do not have their own playground. Will the Government sanction or consider a reasonable amount for the development of that Sports Club ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) : Sir, I will look into it.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, in view of the importance of this Sports club as stated by the Hon'ble Minister-in-charge of Education, other day, why Government only giving more grant in the Nehru Stadium then the other Stadium ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) : Sir, that grant has been given by the Sports Council as well as by the Government of India.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know from the Minister whether Government will allot a specific amount to that Jorhat Stadium ?

Shri Harendra Nath Talukdar , (Minister, Education) : Sir, I have already stated that I will look into it.

Shri Dulal Chandra Khound : Sir, the ratio is 35.1 between the Nehru Stadium and the Jorhat Stadium. Is it not the case of discrimination ? May I know from the Minister-in-charge whether a sizeable amount will be granted for the development of that Stadium also.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education.) : Sir, that question I have already replied.

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ এই যোৰহাট ষ্টেদিয়ামখন কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল ? আৰু কেই বছৰৰ ভিতৰত যোৰহাট ষ্টেদিয়াম কৰ্ত্তৃপক্ষই ইয়াৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কিবা আঁচনি চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছিল নেকি যদি দাখিল কৰিছিল তাৰ ওপৰত চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল নে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) ঃ তাত মিটিং হৈছিল, ১৯৫৬ চনৰ পৰা গ্ৰাণ্ট দিয়া হৈছিল, এতিয়াও দিমান্দ আহি আছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা ঃ আচঁনি দিয়া হৈছিল নে নাই ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ : (মন্ত্ৰী) আচঁনি আহি আছে।

Shri Renuka Devi Barkataki :

Sir, so far as the National Sports Club is concerned we have raised a serious allegations against this. May I know from the Government whether any enquiry has been made about these allegations ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) : Sir, I, think there will be an half-an-hour discussion on this and we will discuss it at that time.

Re : Borobazar Police Out-post

Shri Golak Chandra Patgiri asked :

*311. Will the Minister, Home be pleased to state :

(a) Whether there is a Police Out-Post at Borobazar under the Subdivision Kokrajhar ?

(b) If so, when it was established ?

(c) Whether it is located in the Government building or rented house ?

(d) Whether Government in the selected a plot of land for the purpose ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State, Home) replied :

(a)—Yes.

(b) - On 12th March, 1973

(c)–Located at Government building belonging to Borobazar T.D. Block.

(d)—Yes.

শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ পাটগিৰি : কিমান মাটি লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ : (মন্ত্ৰী) এতিয়াও সম্পুৰ্ণ মাটি লব পৰা নাই ।

Undisposed Stared Questions– dt. 14-3-74

বিষয় : সৰ্থেবাৰীত উপপ্ৰতি সমহৰ্তাৰ কাৰ্য্যালয়

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে সুধিছে :

*৩১২। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) সৰু ক্ষেত্ৰী সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত সৰ্থেবাৰীত উপপ্ৰতি সমহৰ্তাৰ কাৰ্য্যালয় নিৰ্ম্মাৰ্ণ কৰা আঁচনি চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰিছে নেকি ?

(খ) যদি কৰিছে, কেতিয়া কাৰ্য্যালয়ৰ কাম আৰম্ভ কৰিব ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক)—বৰ্ত্তমানে তেনে কোনো আঁচনি চৰকাৰে হাতত লোৱা নাই ।

(খ)—প্ৰশ্ন নুঠে ।

বিষয় : লালুক, গড়চিগা আৰু ইচলামপুৰ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসে সুধিছে :

*৩১৩। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহকুমাৰ (১) লালুক (২) গড়চিগা (৩) ইচলামপুৰ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়কেইখনৰ ঘৰ-তুৱাৰ বিভাগীয় আঁচনি আৰু প্ৰাক্-কলন মতে আজি পৰিমিত কিয় নিৰ্ম্মাণ কৰা নাই ?

(খ) এই চিকিৎসালয়কেইখনৰ প্ৰয়োজনীয় ঘৰ-তুৱাৰ নোহোৱাৰ দোষত স্থানীয় জনসাধাৰণে চিকিৎসা ক্ষেত্ৰত বিশেষ অসুবিধা ভোগ কৰাতো চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) যদি জানে, বিত্তীয় বছৰৰ ভিতৰতে উল্লেখিত চিকিৎসালয়কেইখনৰ ঘৰ তুৱাৰ কৰ্ত্তৃপক্ষই সজাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক), (খ) আৰু (গ)- লালুক, গড়চিগা আৰু ইচলামপুৰ ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়কেইখনৰ ঘৰ-তুৱাৰবোৰ পুনৰ নতুনকৈ নিৰ্ম্মাণ কৰাৰ বাবে প্ৰাক্-কলন গড়কাপ্তানী বিভাগৰ (পথ আৰু গৃহ নিৰ্ম্মাণ) মুখ্য অভিযন্তাৰ পৰা বিচৰা হৈছে আৰু লালুক ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ৰ প্ৰাক্কলন গড়-কাপ্তানি বিভাগৰ (পথ আৰু গৃহ নিৰ্ম্মাণ) মুখ্য অভিযন্তাৰ পৰা পোৱা হৈছে আৰু প্ৰশাসনীয় অনুমোদন দিয়া হৈছে ।

Re : Loan to Cultivators

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*314. Will the Minister, Agriculture be pleased to state :

(a) What was the total amount of loan given to cultivators during Rabi Crop Campaign in 1972-73 ?

(b) What was the total realisation of the loan ?

(c) What steps Government has taken to realise the loan from the farmers who had crops failure ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied

(a) A total amount of Rs. 1,60,15,543 was given to the cultivators as loan during Rabi Crop Campaign in 1972-73.

(b) The total realisation of loan upto and of December 1973 is Rs. 17,64,155 only.

(c) All steps are being taken to realise the loans.

Re : Kalagadia–Balagaon Road

Shri Ataur Rahman asked :

*315. Will the Minister, P.W.D. (R&B) be pleased to state : Whether the Department has constructed a bridge or closed the breach in the Kalagadia-Balagaon Road ?

Dr. Lutfur Rahmam (Minister, P.W.D. (R&B) Replied

No.

বিষয়ঃ মৰাপাট সংগ্ৰহ

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*৩১৬। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ভাৰতীয় মৰাপাট নিগমে অসমত মৰাপাট সংগ্ৰহ কৰে নে নকৰে, আৰু যদি কৰে কাৰ যোগেদি কৰে ?

(খ) এই বছৰ মৰাপাটৰ মূল্য কিমান টকাত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে ?

(গ) এই নিৰ্দ্ধাৰিত মূল্য মৰাপাট উৎপাদনকাৰী দুখীয়া কৃষক সকলে পাইছে নে নাই সেই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(ঘ) যদি জানে, মৰাপাটৰ উচিত মূল্য নোলোৱাৰ ফলত উৎপাদন কমি যোৱাৰ কথাও চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক)— কৰে। নিগমৰ বিভাগীয় ক্রয় কেন্দ্র, অসম এপেক্স কো-অপাৰেটিভ চছাইটি আৰু মনোনীত এজেন্ট সকলৰ যোগেদি কৰে।

(খ) অসম ৰাজ্যৰ বাবে ১৯৭৩-৭৪ চনৰ বছৰটোৰ কাৰণে কেন্দ্রীয় চৰকাৰে বান্ধি দিয়া মৰাপাটৰ প্রতি কুইন্টলৰ নুন্যতম মূল্য তলত দিয়া হল :

	Grades	White	Tossa	Mest
	শ্রেণী	দেশী ৰা চাদা	টোচা দেওপাট	মেষ্টা
১।	টপ (উৎকৃষ্ট	১৬৩.২৫	১৬৭.৪৩	১৩০.৬৫ শ্রেণী)
২।	সেপঃ মিডল	১৩৯.০৫	১৪২.২০	১২০.৫৫ (উত্তম শ্রেণী)
৩।	মিডল	১২৩.০৫	১২৭.২০	১১০.৫৫ (মধ্যম শ্রেণী)
৪।	বটম	১১৩.০০	১১৭.১৫	১০০.৫০ (সাধাৰণ শ্রেণী)
৫।	বিঃ ৱটম	১০৪.৯৫	১০৯.১০	৯২.৪৫ (নিম্ন শ্রেণী)
৬।	ক্রম বটম	৯২.২৫	১০২.৪০	৮৫.৭৫ (সৰ্ব্ব নিম্ন শ্রেণী)

(গ) নিগমে নির্দ্ধাৰিত মূল্যতেই মৰাপাট কিনিছে, অৱশ্যে কিছুমান ভিতৰুৱা ঠাইত যত নিগমে নিজৰ ক্রয় কেন্দ্র খুলিব পৰা নাই অথবা কোনো সমবায় সমিতিয়েও নিগমৰ এই মৰাপাট সংগ্রহ কৰিব পৰা নাই অথবা নিগমে কোনো এজেন্ট নিযুক্তি দিব পৰা নাই তেনে কিছুমান ঠাইত মৰাপাটৰ মূল্য নিম্নগামী হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে।

(ঘ) অহা বছৰত নিগমে অধিক সংখ্যক ক্রয় কেন্দ্র খুলিবলৈ আঁচনি আৰু লগতে অসম কো-অপাৰেটিভ এপেক্স মার্কেটিং চছাইটিত অধিক সংখ্যক মৰাপাট সংগ্রহ কৰিবলৈ লোৱাৰ আঁচনিৰ পৰিপ্রেক্ষিতত অসমত মৰাপাটৰ উৎপাদন কম হোৱাৰ আশঙ্কা দেখা নাযায়।

Re : Agriculture Demonstrators Training Centres

Shri Jalaluddin Ahmed asked :

*317. Will the Minister, Agriculture be pleased state :

(a) The number of Agricultural Demonstrators training Centres established by the Government in different regions of the State ?

(b) The number of seats for the course during 1973-74 ?

(c) How many demonstrator trainees were selected for the above training course in different centres from

different subdivisions of the State ? (Furnish the names with their full address).

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

(a) There are no Agricultural Demonstrators Training Centres in Assam, but there are two Gram Sevak Training Centres, one at Khanapara (Gauhati) and the other at Arunachal (Silchar).

(b) Number of seats for Gram Sevak Training are 20 Numbers in Khanapara (Gauhati), 40 Numbers in Arunachal (Silchar) during 1973-74.

(c) No Agricultural Demonstrators were selected for training in the Gram Sevak Training Centres.

Re : Dacoity cases in areas under Bijni P.S. & Abhayapuri P.S.

Shri Golok Chandra Patgiri asked :

*318. Will the "Minister Home" be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that cases of dacoity have been alarmingly increasing in areas under Bijni P. S. and Abhayapuri P. S. in Goalpara District ?

(b) If so, factors responsible ?

(c) What measures Government propose to take for effective prevention of such cases ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State, Home) replied.

(a) No, only in Abhayapuri Police Station some increase in dacoity cases had been registered ?

(d) Unsocial elements from the neighbouring Kamrup District have developed a tendency to commit the crimes in the area.

(c) Two Patrol Posts at Kokila and Langtisinga have been established very recently. Vigorous investigation is directed for detection of the cases and apprehension of the culprits Recently gang leader

Abdul Haque has been arrested at Nalbari. With these measures the situation in Abhayapuri Police Station area is expected to improve much.

বিষয় : আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসে সুধিছে ঃ

*৩১৯। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) লক্ষীমপুৰ জিলাত আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ এটা প্ৰতিস্থাৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে কিবা প্ৰস্তাৱ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওপৰত দাখিল কৰিছে নেকি ?

(খ) অসম কৃষি আয়োগে লক্ষীমপুৰ জিলাত আঞ্চলিক কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) কৰা হোৱা নাই।

(খ) – অসম কৃষি আয়োগে লক্ষীমপুৰ জিলাত বানপানী সম্পৰ্কীয় তথ্য গৱেষণা কৰিবৰ বাবে এখন পাম পতাৰ বিষয়ে পৰামৰ্শ আয়োগৰ মধ্যকালীন প্ৰতিৱেদনত আছে, এই বিষয়টো চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

SHORT NOTICE

QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 14th March, 1974.

Re : Letekujan Tea Gerden

Shri Dulal Chandra Khound asked.

12. Will the Minister, Labour be pleased to state :

(a) Whether the attention of the Government has been drawn to the news item in the Dainik Asom of 24th February, 1974 under the caption "লেটেকুজান বাগানত দুজন বনুৱাৰ অনাহাৰত মৃত্যু"

(b) If so, waht is the actual number of starvation death ?

(c) Whether the said garden is closed down ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied.

(a)—Yes, attention has been drawn.

(b)—No starvation death occured as reported in the said news item.

(c)—Not yet. But the Proprietors of the Tea Estate have served under Sec. 25 F.F.A. of the Industrial Disputes Act, a Notice to close the Tea Estate with effect from the 15th April, 1974.

Shri Dulal Chandra Khound : Whether any alternative arrangement has been made by Government to run the garden ?

Shri Gajen Tanti : Yes, Sir, we are making arrangement.

Shri Atul Chandra Saikia : Sir, while addressing the Annual Conference of the Assam Chah Karmachari Sangha, Jorhat Circle on 3rd March, 1974 the Hon'ble Minister has stated that the problems posed by garden like Letakujan be solved by the State. He assured to take over the management of the garden either under the Industrial Development and Control Act or under the Tea Act. Both the Acts contain no provision to take over the tea garden. Therefore, may I know from the Hon'ble Minister how he could give an assurancs in this regard to the memers of the Assam Chah Karmachari Sangha ?

Shri Gajen Tanti : I attended the meeting of the Assam Chah Karmachari Sangha and I assured them that necessary steps will be taken from Government side. But I never assured as reported in the news paper.

Re : All Assam Scheduled Caste Association

Shri Ayodhya Ram Das asked.

13. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the All Assam Scheduled Caste Association in a memorandum to the Chief Minister of Assam on 3rd December, 1973 informed him that the Association would launch movement within three months if their long pending demands are not fulfilled by that time ?

(b) If so, what are the demands enlisted in the memorandnm ?

(c) What action the Government has taken or propose to take in this regard ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied

(a) Yes.

(b) The following 16 demands were enlisted in the memoraudum.

(1) Constitution of State level and Subdivisional executive Committees to execute dovelopment and welfare schemes for Welfare of Scheduled Castes people.

(2) Inclusion of one representative from Scheduled Castes people in Assam Public Service Commission.

(3) Reserved seat for Scheduled Castes candidate in next Rajya Sabha Election.

(4) Eleven Member Study Team of Scheduled Castes people should be sent to other States to study the development programmes undertaken by those Government for Welfare of Scheduled Castes people.

(5) Constitution of Five Member Enquiry Committee to help Chief Minister in settling landless Scheduled Castes people whose lands were acquired for construction of embankment.

(6) Inclusion of representative from Scheduled Castes in all District level and Subdivisional Committees constituted by Government.

(7) The existing fishery rules to be changed to facilitate–

i) Constitution of Fishery Corporation on experimental basis in each Subdivision.

ii) Settlement of fishery mohals outside these corporation with Fisherman Corporation.

iii) Financing the management of the Fishery mohals by Natiacnalised Banks.

(8) Constitution of Scheduled Castes Development corporation before March, 1974.

(9) i) Establishment of Ashram type Technical Institutes in areas predominantly inhabited by Scheduled Castes people.

ii) Establishment of Training-cum-production centres for females.

iii) Preference in the matter of accommodation for Scheduled Castes trainees.

(10) Conversion of dried river beds, swamps, water logged lands into fishery mohals and settlement of the same with Scheduled Castes people.

(11) Inclusion of representative from Scheduled Castes people in the Managing Committees of all Government aided Educational Institutions.

(12) The Rules for admission test in Government Educational Institutions should be changed to accommodate Scheduled Castes students.

(13) Unemployed educated and half-educated Scheduled Castes Youths should be given loan from Nationalised Banks without any security.

(14) Inclusion of another fulfledged Minister from Scheduled Castes people in the pres nt Assam Ministry.

(15) Construction of a Rest House for Scheduled Castes people at Gauhati.

(16) Provision in State Budget for development of Scheduled Castes people should be raised from Rs. 140 crores to Rs. 3.00 hundred crores.

(c) The demands of the Association are being examined by concerned Departments.

Shri Probin Kumar Chaudhury : May I know from the Chief Minister what is the percentage of scheduled castes population in Assam ?

Shri Sarat Chandra Sinha : I do not remember the percentage but the percentage can be found out because the Assembly seats have been allotted on the basis of percentage.

Shri Mal Chandra Pegu : Sir, whether the definition of the term "actual fisherman" has been redefined by Government so as to include thoso people who actually fish irrespective of castes ?

Shri Sarat Chandra Sinha : Here the question concerns only the actual fisherman and the Hon'ble Member asked the question whether those who do not belong to the scheduled caste but whose profession is fishing could be treated at par with the scheduled castes fisherman. That matter will have to be looked into.

Shri Dulal Chandra Khound : Sir, the association has submitted a list of demands. Whether the Government considered those demands and what are the demands that the Government is going to accede to ? Secondly, Sir, demand No. 14 could be easily fulfilled. whether it will be fulfilled soon ?

Shri Sarat Chandra Sinha : I have said that the demands of the association are being examined by the concerned Departments. But so far as this demand is concerned, there is no Dapartment to consider it.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, I know that demand No. 14 cannot be censidered by any Department of the Government. Whether the Chief Minister has considered this demand and is contemplating to fulfil this demand ? We know it is the Chief Minister who only can consider this demand and fulfil it.

Shri Sarat Chandra Sinha : Sir, here we are discussing the matter relating to the activities of the Departments.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, my question is that as the demand number 14 cannot be examined by any Government Depratments which can only be considered by the Chief Minister, May I know whether the Chief Minister is contemplating inclusion of another fulfiedged Minister from Scheduled Castes people in the ministry ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, I have already replied to it.

শ্ৰীজগদীশ দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৪ নম্বৰৰ যিটো ডিমাণ্ড দিছে, সেইটো মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰতে হব লাগিব। গতিকে সেইটো যথা সময়ত হব নে নহয় ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : এক্সপিডাইদ কৰিবলৈ যত্ন কৰি আছো।

Shri Ataur Rahman : Sir, in the interest of the State, whether the Government think it desirable that such demands should be silently placed rather than agitated in the public ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, it is a matter of opinion.

Shri Prabin Kumar Choudhury : Sir, in West Bengal, Rajbangshis' are included in the list of scheduled castes. May I know from the Hon'ble Chief Minister whether Government propose to include Rajbangshis' of our state in the list of scheduled castes ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, they are not scheduled castes here.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani : Sir, whether they have submitted any memorandum to this effect ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, I cannot say exactly whether they have submitted the memorandum or not.

Calling Attention

Shri Tulshi Das : Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the News item appearing in the Dainik Asom, Dated 18th January, 1974, under the caption "কাৰাগাৰতো হত্যা"

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : With regard to the calling Attention Motion tabled by Shri Tulshi Das, M. L. A., under Rule 54 of Proeedure and Conduct of Business of Assam Legislative Assembly regarding the news item under Caption "কাৰাগাৰতো হত্যা" published in the Dainik Janambhumi dated 18.1.1974, I beg to sumbit as follows :

The occurence took place at District Jail, Jorhat on 17.1.1974 at about 6-30 A.M. immediately after the jail barracks were opened. One prisoner viz. Shri Makhan Pathak is undergoing life sentence since 16.5.64 for committing offence of murder. He was received in the Jorhat Jail on transfer from special Jail, Nowgong on 10.2.1973 on the day of occurence, the said prisoner Makhan Pathak stealthily collected an axe which was lying in the Muslim cook-shed and attacked the fellow convict Ponaram Gogoi with the axe who was then sitting in a prayerful mood on the verandah of ward No. 14. At that time Makhan Pathak inflicted three severe blows with the axe causing

fatal injuries to Ponaram Gogoi who succumed soon after his admission to Civil Hospital, Jorhat. It may be stated that the deceased Ponaram Gogoi was also a life convict undergoing sentence there. He was admitted to Jorhat Jail on 14.3.1973.

During the investigation it was ascertained that Makhan Pathak had some previous grudge against the deceased Ponaram Gogoi since a long time.

From the report of the Inspector General of prisons, it appears that there were some lapses on the part of the Jail staff, concerning guarding of prisoners and safe custody of tools and implements. Departmental action have however been taken against those found at falt.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is Government. aware of the fact that the conflicts between these two persons started at the instance of the Jail staff ?

Shri Sarat Chardra Sinha (Chief Minister) : Sir, that is not to my knowledge.

Matter under Rule 301

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I beg to raise a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to the news item appearing in the Dainik Asom dated 14th February, 1974, under the caption

"মিঠাতেলৰ চোৰাং চালান"

Sir, whole intention of raising the issue is that we are now facing acute scarcity of mustard-oil here in the State of Assam and Govenment is not in a position to supply the mustard oil to the common mass at a ch aper rate inspite of the fact that so many agreements have

already been made in this respect. Of course. I am not dealing this matter now; I will come to that point later on. But simply I want to know from the Hon'ble Minister under what circumstances Government is now considering to solve the problem of smuggling of mustard-seeds from the State and steps taken to provide the mustard oil to the masses at a cheaper rate ?

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, I want to know from the Hon'ble Minister whether Government is aware of the fact that in the villages the price of mustard-oil has gone up to Rs. 11/- whereas in the town areas the mustard-oil is being sold at Rs. 7/50p. per litre ? If so, what action has been taken by the Government to reduce the price in the villages ? Then, sir, I want to know from the Minister how far they have succeeded about their promises to procure mustard-seeds through the procurement agencies of the Assam ? I want to know how much mustard seeds Government have already procured ? Whether Government is also aware of the fact that a good quantity of mustard-seeds are being smuggled from the State to outside ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) : ১৪/২/৭৪ তাৰিখৰ দৈনিক অসম বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত "মিঠাতেলৰ চোৰাং চালান" শীৰ্ষক বাতৰিটোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ হৈছে। বাতৰিটোত দোষাৰোপ কৰা হৈছে যে অসমৰ বাহিৰলৈ চোৰাংভাৱে মিঠাতেল পঠোৱাৰ বাবে মিঠাতেলৰ দাম বাঢ়িছে আৰু চৰকাৰে মিঠাতেলৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ নকৰি মাত্ৰ ব্যৱসায়ীৰ ওপৰত বিতৰণৰ বাবে নিৰ্ভৰ কৰিছে। বাতৰিটোত পুণৰ অভিযোগ কৰা হৈছে যে তালাচী চকী বিলাক নিষ্কৰ্মী হৈছে আৰু দুৰ্নীতিত লিপ্ত হৈছে।

উক্ত বিষয়টো চৰকাৰে তদন্ত কৰিছিল কিন্তু তদন্তৰ প্ৰতিবেদনৰ পৰা দেখা যায় যে ফেব্ৰুৱাৰী মাহত অপৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে মিঠাতেল অসমৰ বাহিৰলৈ

যোৱা নাই। অৱশ্যে সচৰাচৰ হৈ থকা কাৰবাৰৰ আদান প্ৰদানত কিছু পৰিমাণৰ সৰিয়হ সেই সময়ত পশ্চিমবঙ্গলৈ সৰবৰাহ হব পাৰে।

এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিব পাৰি যে প্ৰদেশৰ পৰা বাহিৰলৈ মিঠাতেল বা সৰিয়হ পঠোৱাত চৰকাৰে কোনো নিৰ্দ্দিষ্ট বাধা আৰোপ কৰা নাই। তথাপিও চৰকাৰৰ হাতত থকা প্ৰতিবেদনৰ পৰা দেখা যায় যে সৰিয়হ বা মিঠাতেল অলপতে ওপৰত কোৱা মতে অপৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে বাহিৰলৈ যোৱা নাই।

মিঠাতেলৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণৰ সংক্ৰান্তত এইটো সঁচা যে চৰকাৰে এতিয়া-লৈকে মিঠাতেলৰ দাম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিয়া নাই। এই সংক্ৰান্তত উল্লেখ কৰিব পাৰি যে যদি মিঠাতেলৰ দাম বান্ধি দিব লগা হয় তেনে ক্ষেত্ৰত ১৯৭২ চনৰ ২০ জুনৰ ভাৰত চৰকাৰৰ আদেশ অনুযায়ী কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আগতে অনুমতি লোৱাৰ দৰকাৰ হয়। এই কাৰণেই মিঠাতেলৰ দাম অৰ্থনৈতিক নিয়ম অনুসৰি যোগান আৰু চাহিদাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু ভাৰত চৰকাৰৰ অনুমতি সাপেক্ষে আৱশ্যক বিবেচিত হলে চৰকাৰে এই সামগ্ৰীৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি নিদিয়ালৈকে এই ধৰণে চলি থাকিব।

তালাচী চকীত দুৰ্নীতি আৰু অকৰ্ম্মন্যতা পৰিলক্ষিত হোৱা ক্ষেত্ৰত প্ৰকৃত তথ্য আৰু সাক্ষী বাদি প্ৰমাণ থাকিলে, তালাচী চকীৰ কৰ্ম্মৰত কৰ্ম-চাৰী সকলৰ বিৰুদ্ধে অকৰ্ম্মন্যতা বা দুৰ্নীতিমূলক আচৰণৰ বাবে কঠোৰ শাস্তি বিধান কৰা হব।

এই মৰ্ম্মে চৰকাৰে অনুৰোধ জনায় যাতে তালাচী চকীৰ কৰ্ম্মৰত কৰ্ম্মচাৰী নাইবা অইন যোগান বিষয়ত কোনো কৰ্ম্মচাৰীৰ দুৰ্নীতিমূলক আচৰণ দেখিলে স্থানীয় কৰ্ত্তৃপক্ষক নাইবা চৰকাৰৰ দ্ৰুত দৃষ্টি গোচৰ কৰে যাতে উক্ত কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ বিপক্ষে বিহিত ব্যৱস্থা তৎকালীন ভাৱে লবলৈ চৰকাৰ সক্ষম হয়।

মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আজি গোটেই অসমত মিঠাতেলৰ নাটনি হৈছে। কিন্তু চৰকাৰৰ হাতত যি খবৰ আছে সেই মতে অসমত মিঠাতেলৰ নাটনি হোৱা নাই। সেই খবৰ মোৰ হাতত আছে।

তাৰ পাচত মাননীয় সদস্যা বৰকটকীয়ে কৈছে যে, আমি চহৰ বিলাকত মিঠাতেলৰ লিটাৰত ৭.৫০ টকাকৈ খালেও, গাওঁ বিলাকত মিঠাতেলৰ প্ৰতি

লিটাৰত ১২/১৩ টকালৈ দাম চৰি গৈছে। মই জনা মতে গাওঁতো তেনেকুৱা চৰা দাম চলা নাই। তাতো প্ৰায় ৭.৫০ টকাৰ ভিতৰতে মিঠাতেলৰ কিনা বেচা হৈছে। সেই খবৰো মোৰ হাতত আছে। যিহওক মাননীয়া সদস্যা গৰাকীয়ে যেতিয়া কৈছে মই সেই বিষয়ে পুনৰ অনুসন্ধান কৰি চাম।

আমাৰ ৰাজ্যত যিনানখিনি সৰিয়হ উৎপাদন হয় তাৰ ওপৰত, সেইটো সম্পূৰ্ণৰূপে বাহিৰলৈ লৈ যাব পাৰে নে নোৱাৰে সেইটোও চাব লাগিব। আৰু যদি যায় সেইটো সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰিব পৰা হয় নে নহয় সেই বিষয়েও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰি চাম।

ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য ঠাইত মে মাহৰ পিচত সৰিয়হ উৎপন্ন হয়। কিন্তু অসমত সৰিয়হ তাৰ আগতেই উৎপন্ন হয়। সেই কাৰণে মে মাহৰ পিচত অসমত সৰিয়হৰ দাম স্বাভাবিকতে বেছি হয়। সেই কাৰণে অসমৰ পৰা সৰিয়হ বাহিৰলৈ যোৱাটো স্বাভাবিক। কিন্তু মে মাহৰ পিচত কম সংখ্যক সৰিয়হ আৰু মিঠাতেল অসমলৈ আহে। এই সম্পৰ্কত অসমৰ পৰা বাহিৰলৈ যোৱা সৰিয়হ বন্ধ কৰিব পৰা হয়নে নহয়সেইটো চিন্তা কৰি চাবলগীয়া বিষয়। আমাৰ হিচাবৰ পৰা দেখা যায় যে আমাৰ অসমত যিনানখিনি সৰিয়হৰ বছৰি প্ৰয়োজন হয় তাৰ আমি তিনি ভাগৰ এক অংশহে আমাৰ ইয়াত উৎপন্ন কৰিব পাৰো আৰু বাকী তিনি ভাগৰ দুই অংশ বাহিৰৰ পৰা আনিব লগীয়া হয়। সেই কাৰণে আমি আমাৰ সৰিয়হ সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰাটোত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনুমতি দিয়া নাই। বাহিৰৰ পৰা সৰিয়হ অহাটো বন্ধ হলে আমি অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হব পাৰে। কিন্তু আমি অন্যান্য উপায়েৰে আমাৰ ইয়াৰ পৰা সৰিয়হ বাহিৰলৈ যোৱাটো বন্ধ কৰিছো আৰু এই ক্ষেত্ৰত কিছু লাভবানো হৈছো। আমি কেনেকৈ বন্ধ কৰিছো এইটো কথা ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ খাটিৰত ঘোষণা কৰিবলৈ বিচৰা নাই। মাননীয়া সদস্যা শ্ৰীমতী বৰকটকীয়ে কৈছে যে আমাৰ ইয়াত সৰিয়হৰ নাটনি হলে কেনেকৈ সন্মুখীন হব? এই ক্ষেত্ৰত মই কব বিচাৰিছো যে চৰকাৰে ইয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। আমি সৰিয়হ উৎপন্ন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। কিন্তু কিমান সৰিয়হ উৎপন্ন কৰিছো এইটো হিচাব এতিয়া মোৰ হাতত নাই। কিন্তু কিছু সৰিয়হ আমি উৎপন্ন কৰিছো। আৰু আমাৰ হাতত বৰ্ত্তমান কিছু ৰেড চিদ আছে আৰু ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰাও আমি ৰেদ চিদ বিচাৰিছো। সেইখিনিও আমাৰ নাটনিৰ সময়ত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিম। এই বিষয়ে চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লৈ আছে।

Smti Renuka Devi Barkataki : Sir, through what agency Government has procured mustard seed ?

শ্ৰীগজেন তাতী : এপেক্স মাৰকেটিঙৰ জৰিয়তে কৰা হৈছে ।

GOVERNMENT BILL

Mr. Speaker : Now item No. 4.

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister) : Sir, I beg leave to introduce the Assam Excise (Amendment) Bill, 1974.

Mr. Speaker : Has the Minister leave of the House to introduce the Bill ?

(Voices— Yes. Yes)

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister) : Sir, I beg to introduce the Bill.

(The Secretary read out the title of the Bill)

Mr. Speaker : Now item No. 5.

General Discussion on Budget

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, Having had the privilege of listening to the budget speeches of the successive Finance Ministers in this august House for a considerable period and after going through the budget that has been presented by the Finance Minister to the House and also after hearing the deliberations of the Finance Minister, that is the Chief Minister on 4th March 1974 last, Sir. I am tempted to say if Bernard Shaw was alive he would have come and said 'a Finance Minister is a person who does something about which he does not know anything'— Sir, if the bedget is simply keeping of accounts and showing of expenditure it would have been done well by an expert accountant and the Finance Ministry would have been redundant. In this respect, Sir, this is a job which require utmost vision and imagination particularly when we are confronted with the worst economic crisis in our living memory. But unfortunately the

Assam leadership has completely failed to deal with the problems in preparing the budget from that perspective. Sir, there are two aspects of the budget ; one is the past performance and the second is on the basis of past performance the preparation of the budget. But I do not find any of it. That means there is no performance on the basis of which a perfect budget can be made and on the other hand there is no expert orientation in the budget that has been prepared by the Government in the State. I do not know whether it is a fact that the experts who are now working in the finance Deptt. under the Chief Minister, may be due to callousness on their part they are preparing a so called budget without giving any indication about the success or failure of the past performances as well as without any indication about the step that is going to be taken by the Government in the matter of dealing with basic human problems. Sir, at the first let me come to the performance aspect of the thing. Sir, the budget, as I have already said, does not reflect anything spectecular about the concrete steps proposed to be taken by the Government to ameliorate the miserable condition of the poor masses of the State. Sir, on the basis of minimum monthly per capita expenditure at Rs 48/- at current prices in October 1972 the official estimate indicates that about 107 Lakhs of population that 77% of the population in rural areas of Assam are below the poverty line. Sir, if we take the entire population including the population of urban areas it comes to near about 113 Lakhs or 75% of the total population of the State are below the poverty line against 40 to 50% of the

country as a whole; and at this stage the poverty figure will go up and according to the Government calculation it will go up to 77% this year. Sir, now this clearly shows what performance the Government has shown in the matter of dealing with human problems in the last two decades. The draft outline of the Fifth Five Year plan indicates during 1970-71, at page 6 of Vol. I the top 30% of the population of the country share 52% or more than half of the national income and the bottom 70% share 10% national income. This shows the inter-se disparity in income. In other words the rich are becoming richer and the poor poorer. In every State, the slogan indulged in by the party in power about removal of poverty completely remains on paper and no in actual practice, and I submit, Sir, that the slogan adds insult to the injury. Sir, after two decades of sophisticated planning this Government could not reduce the poverty much less eliminate it. In the Fifth plan document for Assam, through it has been envisages to improve the level of living in the next 15 years perespective planning, if past performance is any indication, I fail to understand in what way they will solve even a fringe of the problem. Sir, in this connection I want to submit that whether the planning has been done in the State or in the Centre, to my mind, this simply remains on paper and failed to deal with the human elements and so we have been hearing so many things about the planning that has been done at the top here in the State or in the Centre and the planning has not become planning in the true sense of the term.

Sir, here in the magazine – "Yojana," debate on the Draft Plan, Prof A.D. Dasgupta in the headline of his

article asked— 'who haves the caked' ? He also said, 'the shares are organised and vocal ; they ask for more'. Prof. Das Gupta also asked— "what have we so give when the have-nots, too ? "Are we making the planning to give something to the have-nots or we are making planning to give more things to the vocals and the organised ? Is it called planning ? Sir, the Government is speaking about removal of poverty of the people. Here in article- "Strategy for Removing Poverty", Dr. C. H. Hanumantha Rao said, "an investment plan which can achieve the required volume and composition of output does not necessarily generate the desired income for the poor. What we need is an investment plan which provides the needed goods and services as well as generates the required income for the poor to enable them to buy the goods made available". Sir, are we doing it ? Sir, I will try to prove it by showing the figures to the Chief Minister who has been misguided by the bureacuats. He may be trying to do something but the he has been enttrapped by the officials in such a way that correct picture was not placed before him. Sir, after the achievement of the independence and having 26 years' of planning, are we having planning to give benefit to the poorer sections of the people or richer section of the people ? It is not a planning and it cannot cover the entire population. For the poor people in the rural areas, there is no provision for drinking water, medical facilities etc. We want to spend something but we do not know from where the plan should start.

Sir, Prof. V. M. Dandekar has written an article under the heading- "the main roadblocks are profits of political offiice". He said that we take everything from

political consideration. We make the planning in keeping it the political needs. During the last 20 years of the Congress regime, their aim has been to keep everything politically without considering the human problem of the State as well as the country. I am coming to another aspect to the thing. The Chief Minister in his budget speech at page- 2 has referred to the current economic situation prevailing in the country in terms of some economic indicaters like National Income, per capita Income, index of industrial Production etc. The economic situation of the State is far from satisfactory. It would be evident by the fact that the State income of Assam at current prices showed a rise of only 4.8% from Rs. 757.7 crores in 1970-71 to Rs.793.9 crores in 1971-72 and at constant prices (1948-49) the rise as only 3.9% from Rs. 389·9 crores to Rs. 405.3 crores during the corresponding period. The per capita income at current prices rose by only 1.4% from Rs. 527.6 during 1970-71 to Rs. 534.8 during 1971-72. The per capita income at constant prices rose by a more 0.5% from Rs. 271.5 to Rs.273.0 during the corresponding period. This shows that although crores of rupees have been spent during the successive five year plans, the economic situation of the State has not shown any significant improvement

According to Government statistics, during 1972-73 it comes only to Rs. 795.8 crores and 1973-74 it comes to Rs. 798.2 crores. And at constant prices, the rise was only Rs 3.9% from Rs. 389.9 crores in 1970-71 to Rs. 425.3 crores in 1971-72. Coming to the per capita income at the current prices, the rise was Rs. only 1.4%. During 1970-71,

it was Rs. 527.6 and during 1971–72, it was Rs. 534.8. During 1972-73 it was Rs. 538·9 and during 1973-74 it wasRs. 540.2. The per capita income at constant prices during 1970–71 was only 0.01. During 1972–73, the per capita income was only Rs. 275.3 and during 1973-74, it is Rs. 278.3. That is why we have not been successful and we could not deliver the goods to the common masses till today due to lack of administrative efficiency and firm policy on the part of the government. And the prices of the essential commodities have gone up to the sky-high. I do not know what makes the complacent in respect of taking action against the black-marketeers and hoarders. I do not know the reason for this. I know the Chief Minister will object to this as for instance–being the Chief Minister of the State, what makes the Chief Minister to make an agrement with the black-marketeers and hoarders. At the time of Corporation election at Gauhati, with Shri G. Dhanpat Rai, Motilal Kotary and others, the government had to make an agreement with the condition that they would reduce the price of mustard oil to Rs. 7.50. Those people had got about 9000 tins of mustard oil when the scarcity was there. The government ought to have punished the hoarders.

But in stead of doing that, my government under the leadership of the Minister made an agreement with the corrupt hoarders and had given them free hand in the matter of issuing or selling the rapeseeds at any price. Sir, is it the policy of the government ? In this way how this government will control price rise, if they indulge in such kind of things showing leniency to the black-marketeers and hoarders who are sucking the peopl s' blood

for years together, and who want to kill the people inch by inch by indulging in adulteration and what not.

Sir, the Govornment has taken over the wholesale trade in wheat and the result is that it has disappeared from the market. Forget about the rural areas where people are dying in starvation– what about the urban areas ? Even in Gauhati what we are giving ? To a card holder we are giving 200 gms. per head per week. Rice is given at the rate of less than half a KG per head per week. One can guses what quantity of rice in average a man needs per week. Therefore everyone has to purchase the commodities from the open market @ 2.50 per Kg.

Now, coming to the agricultural sector – In 1969-70 we spent 532.05 lakhs, 70-71 620.03 lakhs, 71-72 741·78 lakhs, 1972-73 767·74 lakhs, 1973-74 964·00 lakhs, that means, all together we have spent upto the end of the fourth plan Rs.38.04 crores. But what is the increase ? There is no increase. I would show it with figures that the production has not increased rather it has registered decline by 0·7%. The index of the agricultural products is like this : 1971–72 20·35 lakhs, 72-73 21.3 lakhs, 73-74 20·35 lakhs and the Government. has claimed that they have produced good Ravi Crops but according to their own departmental mathematics the production has gone down substantially inspite of their drum beating that they have produced ravi crop throughout the State. The Government taking shelter under the high sounding slogans like " Grow More Food " and " Green Revolution " have turned them into red or black revolution. Although Assam ought to have been green with paddy fields and other crops, the lack of foresightedness, lack of firm policy and

lack of determination on the part of the Government and because of the complacency on the part of the bureaucratic machinery nothing worth while has been done so far upto the end of the Fourth Plan period. Therefore, Sir, I feel that we do not want any industry excepting agriculture and for that reason firm policy has to be adopted. and to make agriculture successful in our State the Government should streamline the entire agricultural department right from the Minister down to the Director and district level officers so that there can really be a "Green Revolution" to its truest sense and do justice to our original trade - agriculture. Agriculture must be created in the industries as it has been done in our tea industry.

Now, about Industrial development. Here also we have got a top-heavy administration. Here, uptil now we have invested a sum of Rs. 553.00 crores what is the result ? The result is, Sir, we have spent Rs. 12.38 crores during the period from 1969-70 to 1972-73 of the Fourth Five Year Plan, accounting for 66% of the total amount (Rs. 18.64 crores) earmarked for Industry and Mining, the index of Industrial Production for Assam has recorded only 9·2% rise from 150·4 during 1969 to 164·3 during 1971. But what is the All India average, Sir ? I am asking the Chief Minister, through you. Sir, we are having everything here - raw materials are abundant - forest material, oil, tea everything but where are the industries based on these raw materials ? What is the fate of the industry - I ask the Chief Minister. We are depending only on the raw materials which are to be brought from

outside the state with an eye to help the capital credit as it has been done in the small scale development corporation. Sir, I do not like to deal in detail with this problem but simply would like to draw the attention of the Chief Minister to the fact that we issue import and export licences to certain parties M/s Associated Commerce, M/s Dhanapati Agarwal and M/s Agarwal. All these there three parties are not in operation but we have been issuing raw materials and import licences to them. When the industry is not in operation and when even the machinery are not fitted, how and under what circumstance import licences were issued in the names of these firms belonging to one individual ?

Sir, I have been told that when the Chief Minister had sent one Inspector (who dces not belong to his cell) to enquire into this import-export licences, be allegedly has obtained an illegal gratification of Rs. 40,0C0/- and reported in favour of those industries saying that those in existence industries though actually those are not in existence. The Chief Minister should make an enquiry on this.

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister) : Mr. Deputy speaker, Sir, would the Hon'ble Member repeat the names of those industries ? I would like to take them down.

Shri Dulal Chandra Barua : The names are—

(1) M/s Agarwal .... (2) M/s Dhanpati Agarwal and (3) M/s Associated Commerce, Co.

Sir, we found that the fertiliser that we produce here in the state are reducing in quantity every day. Similarly Sir, the Government has given certain figures about sugar production showing a upward trend and yet we are facing a crisis for sugar in the State. Sir, I feel and also

many of my colleagues will bear me out that we are having industries without giving any economic benefit to the people – neither in the from of employment nor in any other sphere. Sir, we should not take up the industries which are not fed by the raw materials available in the State of Assam. In other words I mean that no industries should come up unless these are need based of there in respect of available of raw materials or in respect of offering employment opportunities to the people. We want to start industries at our own instance and we do not like to take the help of others.

Now Sir, I am coming to another very important aspect. That is the budgetory side. They have shown a deficit for year 1973–74 of Rs. 50 crores. In 1974-75 they have shown on revenue receipt side Rs. 156.93 crores and in expenditure side Rs. 165.75 crores, that is a deficit of Rs. 8·82 crores. But they have shown just to fill up the gap by an extra income outside the revenue account i. e. Rs. 186.72 crores, and on the expenditure side Rs. 174 82 crores. Thereby they wanted to show that the revenue receipt will be 11·89 crores and that the deficit will be 18.19 crores. But in what basis this will be done has not been shown From the Sixth Finance commission the Government is existing 50 crores of rupees outside the revenue account. From the oil royalty they are expecting 30 crores of rupees which is still in negotiation stage. They also exact to Rs. 20 crores from taxes. But where is the place for imposition of further taxes. Our people already overburdened with taxation. The per capital income of the people is the lowest in Assam whereas we are occuping the 5th place in

respect of taxation. If it is done than it will be an additional burden on the camal's back.

I have already said Sir, that Assam should be modernised. But modernisation should come through taking resort to modern methods in respect of agriculture. Because agriculture is the main prop of our economy. The Tea Auction Centre is there but unless we modernise the tea industry by introducing modern methods in respect of tea production than the whole spirit will be frustrated.

Sir, the financial position of our State is worst than any other State in India. I shall dilate on this point later on. We are indulging in spending money on unproductive schemes and the result is a large scale failure in respect of bring economic prosperity of the people. Therefore, unproductive schemes should be abandoned. All the productive schemes should be reoriented so that there is scope for employment to the unemployeds. Of course there are certain schemes of social services are there those cannot be abandoned. We are Sir, mostly depending on the centre on many points. These ideas of dependence should be abandoned altogether if we are to stand on our fact. We should try to set up scheme which we are in a position to do with our own resources and capability. We set up the Brahmaputra Commission at the instance of the Government of India. But what is the result we are getting from it ? It has now become the baby of ours and we are to take care of it. Therefore Sir, those unproductive sehemes with which we are not in a position to give benefit to the people should be abandoned. It reminds me of the proverbial story of 'prodigal son'. We are burning both the ends of a candle. Sir, we are paying

18 crores of rupees as interest and on the other hand what we are getting. I will show how we are deceived by the Bureaucrats who are on the top. Sir, here I shall show how we are misusing the public money. Misappropriation cases in the year 1969–70 detected were 78-amounting to Rs. 3·40 lakhs. Mostly these are Education, Panchayat, and E & D. In 1970–71 the cases 102–amounting to Rs. 9·68 lakhs. 1971-72 number of cases 128, amounting to Rs. 18·26 lakhs. 1973-74 cases 142 detected amount involved 38.48 lakhs. Another funnything is there i. e. wastage of public money. Sir, without sanction and plan and estimate the Government incurred some expenditure. The figures year wise are given below—

1969–70	Rs.	78·90	lakhs.
1970–71	Rs.	1·35	crores.
1971–72	Rs.	95·40	lakhs.
1972–73	Rs.	68·90	lakhs.
1973–74	Rs.	88·24	lakhs.

The same thing happened in respect of R & B Deptt. also. The figures are—

1969–70	Rs.	98·90	lakhs.
1970–71	Rs.	92·43	lakhs.
1971–72	Rs.	79·29	lakhs.
1972–73	Rs.	84·50	lakhs.
1973–74	Rs.	46·92	lakhs.

We are sitting here. This is the Capital. What is going on here ? A simple instance is at the beginning of the Capital construction under the head of earth filling Rs 28 Lakhs was ear-marked, but they heve already spend 84 Lakhs of rupees without sanction, without estimate. This is the financial rules this Government is following and so also in the matter of giving benefit to the common

masses. Sir, I am coming to a very important aspect of a thing. The Capital is draining out every year 1500 people, coming and settleing here encroaching Government land. Every year sufficient money is going out from the State. I am sorry I could not take the figures with me because even the Finance Commissioner could not give the figures. Calculatad from the Reserve Bank, it is found money goes out the State in 1970–71 Rs 1.98 crores, in 1971-72 Rs 2.16 crores, in 1972-73 Rs 2.38 crores, in 1973-74 2.69 crores. What is the investment Sir, to our industries, local industries, that is only 3/4 percent and since the Banks have been nationalised our boys are not reaping fruits out of it because of the people coming from out side the State who use to send money in different forms. Unless, Sir, we change our outlook, unless we capture our economic field of our State, whatever plan we may take there will be no possibility of economic growth and prosperity of this region. We must give all facilities to our young boys and the Industries Deptt. should take up different schemes in the matter of industrial growth. Banking facilities should be sent to the nearer to nearer to reach the people in the remotest areas. The restriction that the Bank will not go beyond 10 miles should be removed. Sir, another important thing is exploitation. On the very nose of the Government machinery, how the Capital is going on. I would like to say much of it, We are having bottling Contractors in Jorhat, M/s Kamrup Contractors and Suppliers. But actually these Bottling Contractors are in actual name Karamsand Thapar and Tinsukia Tinsukia Cocacola the Dibrugarh Industrial Cooperative Society. But the actual botting party is Mohanbhai Patel and Dayabhai

Patel. All these local shops are operating and visiting the Ministers places. Why this sort of exploitations are being indulged to exploit the blood of the people. This is only for election purposes. Why we are not in a position to do something for the good of the people. If it is so, Sir, will they live on the coterie of the burceoucretes. There is political bias ever where. We are not in a position to finance, to improve our own culture and to give them employment. If this is so, how the growth of economy in the State can be expected ?

Sir, another aspect of thing is that, I do not find in the Chief Minister's Budget Speech any important thing. What is found in Assamese called 'Galo Balo Khola Kutir Tal', If the every basis is wrong then there cannot be any development. Sir, I am now speeking about power. Agricultural development, industry development are based on power potentials. The power potential every time, those people are telling, there is surplus power. But there is no surplus power as I know. Assam is facing crisis in respect of power. Sir, I am giving certain figures. If we the corresponding installed capacity, it will be as follows :

In 1971-72	146 M. W.
In 1972-73	176 M. W.
In 1973-74	206 M. W.
In 1974-75	206 M. W.
In 1975-76	238 M. W.

Provided the Chandrapur Tharmal Project is commissioning. But the fact is that the Chandrapur Thermal Project is a wrong implementation and now we are having in 1967-68 29 M. W. by commissioning Khaidumkola Project. Our power requirement is more. According to their plan and

estimate they have shown such. This year (1974-75) our total requirement is 136 M. W. and we producing 133 M. W. Sir, that is why we have enough materials improve the power supply.

Sir, I personally feel that the Electricity Board should function jointly with the Meghalaya Government. But I understand the Government of Meghalaya wants to constitute a separate Board. If they do so there will be difficulties. Therefore, we should take advance measures to produce more power by ourselves. I had a discussion with the authority of The Assam State Electricity Board. They have pointed out certain difficulties of having a project at Borgoloi on local coal. They say that it is not economical. We have other resources. We have rivers like Pagladia, Dikrong, Barak and Ai which have enough potential for power generation. If we want to develop our State then additional power generation is a must. When we are not surplus I do not understand why we are undertaking supply of power to Bhutan, Nagaland and Arunachal. It is understood that the Assam State Electricity Board is having negotiations with West Bengal Government for supplying power to them. I do not know how this could be possible when we are ourselves suffering from short of power.

I have already said that we do not have any more scope to impose taxes on the people, but we must find out some means to fill up the financial gap. Sir, of the total production of 420.81 million kgs. Of tea produced in India Assam alone produces 215.15 million kgs of tea; but the share of taxes due to Assam from the Government of India we are not receiving. The Central Government

has also not come forward to hlep this backward state of ours. We must, therefore, find out ways and means to fill up the gap to improve the economic condition. Therefore, I propose that we should impose a new tax on tea i. e. Salestax. If we impose a tax of 2 paisa per kg of tea we can earn about rupees four lacks. We can even go upto 12 paisa per kg of tea., and it would also be easy to collect this tax along with the excise tax. This can be done in consultation with the Government of India. Sir, the rental charge that we are now getting from the oil companies for using our land is rather insignificant. If necessary we can increase it. We can also impose a Conservation tax' on crude oil. I do not think there would be any difficulty in convincing the Government of India regarding imposition of these taxes. Another important aspect which has not been mentioned in the Finance Minister's budget speech is the earning of foreign exchange by the Tourist Department. This Department is a neglected one. It is not manned properly. It is being run by the Commissioner of Excise in addition to his own duties. In the year 1969-70 this Department earned 2.66 lakhs, in 1970-71, Rs. 2.70 lakhs, in 1971-72 it earned Rs. 4.08 lakhs, in 1972-73 Rs. 4.46 lakhs and in 1973-74 it earned Rs. 12 lakhs. At one time some young officer took interest but he was kicked out by the Government for easons best known to them. Hundreds of visitors are coming every year to Assam to visit Kaziranga Though the Government of India is giving substantial assistance our Government is not in a position to utilise it. I would therefore, like to submit that the Department of Tourism should be re-organised. After we have lost Shillong we

should now try to develop Haflong as a place of tourist attraction, and development of Haflong should be taken up in the Fifth Plan itself. Haflong should be developed not for the reason of earning tourist traffic alone, it has political reasons too. Today it is time to assess the efficiency of the diferent department. For inefficiency of the departments we are not in a position to use properly the funds available. There has been also misuse of funds. Sir, the Police Department is a very important department. For the purpose of re-organisation and for construction of quarters Government of India advanced funds, but, I am told, the money could not be utilised and had to be surrendered. In the same manner the Public Works Department, the Flood Control Department, the Public Health Engineering Department and some others are going to surrender huge amounts. Besides the Public Works Department ; the Public Health Engineering Department and the E & D Department are making huge unnecessary purchases.

Sir, in the month of November this Mechanica Engineer, P.W.D. purchased tools and plants costing near about 22 lakhs of rupees with the collaboration of certai parties. The Hon'ble Minister-in-charge of P.W.D. is no keen enough to find out the things and moreover he i not prompt enough to take action against that man ins pite of repeated reports received by the Governmen Now all these 22 lakhs of rupees went in vain withou any use. In this way the things are going on. That i why the financial position of our State becoming wors day by day,

Sir, one thing is very much clear to our Chi Minister who is also the in-charge of Finance. Sir, w

should have a composite type of Cabinet. I mean not on the basis of caste, creed, community, political alliance and groupism. We should have people whatever caste he belongs in the cabinet. Sir, I do not mean that one man should go and learn everything in one day. I mean there is lack of sincerety. We do not want such kind of people who are always thinking for their own benefit. We want such kind of people are always thinking for the betterment of the public. Sir, if the cabinet is formed on the basis of caste, creed, community and political alliance the burocracy will increase day by day. If we are to follow it I have got no fascination to anybody, but I want to see that they should think for the good of the peoble. But in actual filed we are not doing. We are simply here for our "Gaddi". The same thing has been said in the same tune by one of my colleage yesterday. We do not have guards to stand against this. Sir, by quoting one of the specious word written by one of the renouned journalist. He has written what is Assam in Annual Illustrated Weekly of India, 1973 I will quote few things. "The Assamese have always lived in isolation in a remote corner of India encircled by the mightly Brahmaputra. Till British conquest Assam remaind outside the dominion of the various empires that ruled over India. Never the less affinity of language and religion bind the Assamese to the rest of the country. The Assamese are probably the least happy people in free India, and they have reason to be so. Since Independence the state of Assam has lost territory - the district of Sylhet at partition the Naga Hills in 1958, Meghalaya (Khasi Jaintia

and Garo Hills districts) in 1970, and Mizo Hills and Arunachal (NEFA) in 1972."

He has quote another very interesting thing, and this is : "Opposition from the Centre"

"The Assamese would have been more enthusiastic about industrialisation had they not met with opposition at every step from the Centre. The Assamese are a simple people who draw moral satisfaction from being simple but are eztremely wary of being treated as simpletons".

Sir, out Chief Minister is the nominee of the Prime Minister. That is why he can not speek anp thing boldly in front of his own people. So he has got no moral right to continue as Chief Minister. It is not the Prime Minister Indira Gandhi, who made the Chief Minister. It is our own people of the State who made the Chief Minister to do iustice to the people. I think the Chief Minister will take bold stand an this. We do not like to here a matter is under consideration. We want that the transport communication is to be improved forthwith. Let the Government of India take up the matter for improving river trasport, let the Government of India give us a final ward about starting of broad gauge line. We will raise on the occasion and say give us something, give us real thing, give us real share of right. With these few wards I conclude my speech.

Md. Umaruddin : Mr. Deputy speaker, Sir, at the outset I should like to express my satisfaction at the dispensation made by the Sixth Finance Commission to our State. This is for the first time that the dispensation has been equitable, if not generous. Whether or not it will be

possible for the Government to open a new chapter in the financial history of the State remains to be seen. But for the present we should feel encouraged and should enter upon the year 1974-75 with confidence and determination so that we can bring about all round prosperity particularly economic improvement and be in a position to give satisfaction to the people whom we represent. Sir, at page 4 of the budget speech it has been indicated that a total sum of Rs. 439.62 crores will be transferred to the State Exchequer during the next five years of which Rs. 185.89 will be a share of Taxes and duties and Rs. 254.53 crores in the shape of grants-in-aid under Article 275. The percentage of our share of transfer to all states is represented by 4.75 percent as compared to 3.65 percent on the basis of the award given by the Fifth Finance Commission. Now Sir, the allocations or transfer made to us is reflected in the budget provision. Now we find that the revenue under the revised estimate of 1973-74 which is Rs. 135.66 crores will rise to 156.93 crores accounting for a surplus of Rs. 21.26 crores. This surplus of Rs. 21.26 crores is mainly due to the increased allocation under the head grants in-aid which was Rs. 57.97 crores in 1973-74.

Mr. Deputy Speaker : Order, order it is now 1?.30. The House stands adjourned till 2.30 P.M.

Mr. Umaruddin will continue.

The house met again After Lunch. 14.30 hrs. Mr. Deputy Speaker in the Chair.

Shri Md. Umaruddin : Sir, I was dealing with the question of the resources that have been made available as a result of the award of the Sixth Finance Commission I also indicated that this increase of Rs, 21.26 crores on the receipt side has been accounted for by an incre-

ase of Rs. 15.53 crores in grants-in-aid from the Central Government and Rs. 2.15 crores from allocation under union Excise duty, making a total of Rs. 17.68 crores. Now Sir, I have also found that so far as the state resources are concerned, there has been an overall increase of a little over Rs. 3 crores from State taxes on compared to 1973-74. Thus we get a total increase of Rs. 21.26 crores.

Now Sir, as against this, the revenue expenditure has been placed at Rs. 165.75 crores as against Rs. 158.45 crores under the last year's Budget, accounting for an increase of Rs 7.3 crores. Then again so far as the inter se position of different heads of expenditure is concerned, I have found that the increased expenditure mainly comes under administrative services the increase being Rs. 4.21 crores, and under Education where it is Rs. 6 crores, making a total of Rs. 10 crores as compared to the last year. Now Sir, the overall position is this that in the budget the year 1974-75 there is a revenue deficit of Rs. 8.82 crores.

On the capital side, as against the capital receipt of Rs. 63.41 crores the estimated capital expenditure is Rs. 65.24 crores, resulting in a deficit of Rs. 1.88 crores. Therefore, according to my calculation the total deficit both on account of revenue receipt and capital receipt comes to Rs. 10.71 crores. That is to say, the budgetary position is this that the year ends with an overall deficit of Rs. 10.71 crores, so far as the consolidated found of the state is concerned. But Sir, I find that in page 10 of the Budget speech of the Chief Minister he has said that in the year the Revenue receipts are estimated at Rs. 1,56,93.63 lakhs while the Revenue expenditure is estimated

at Rs. 1,65,75.93 lakhs. The total receipt outside the Revenue Account is estimated at Rs. 1,86,72.56 lakhs while the expenditure is estimated at Rs. 1,74,82.85 lakhs showing a surplus of Rs. 11.89 crores. To my mind this is not a correct representation of the budgetary position. What I have found from calculation that the surplus of Rs. 11.89 crores or Rs. 12.00 crores on the Public Accounts side has been adjusted against the total deficit of 10·71 crores there by reducing the overall deficit. This is not the correct position in my opinion. So far as this House is concerned, it is concerned mainly with the Consolidated Fund of the State. Sir, a Budget has two aspects, one is the Consolidated Fund including the Revenue Receipt and capital receipt and revenue expenditure and capital expenditure, and the other is the Contingency Fund and the Public Accounts. Public Accounts is one over which from have no right of substantive appropriation. It deals with the deposit of provident fund and other receipts which come in the way of general monetory transaction of grant So far as the accounting aspect is concerned, it is allright. But so far as the appropriation aspect is concerned, receipt under public accounts does not fall within the purview of the means Consolidated Fund of the State. In this connection I would like to refer to Articles 202 and 204 of the Constitution of India where it is clearly laid down what is a Consolidated Fund.

It says, under the head 'Annual financial statement'– The Governor shall in respect of very financial year cause to be laid before the House or Houses the Legislature of the State a Statement of the estimated receipts expenditure of the State for that year, in this part referred to as

the "annual financial statement". The estimates of expenditure embodied in the annual financial statement shall show separtely- the sums required to meet expenditure described by this Constitution as expenditure charged upon the Consolidated Fund of the State; and the sums required to meet other expenditure proposed to be made from the Consolidated Fund of the State; and shall distinguish expenditure on revenue account from other expenditure.

Then again, Sir, Article 204. It deals with the appropriation bill which relates to the authorisation of expenditure from the consolidated fund. In this connection I shall refer to the very definition given by the Government in a report entitled Analysis of Expenditure for the years 1950-51 to 1973-74' to show the position of Public Account and the consolidated fund. It says, "Besides the receipts and expenditure of Government which are credited and debited to the Consolidated Fund, certain other transactions enter Government Account in respect of which Government acts more as a banker, for example, transactions relating to Provident Funds, Small Savings Collection, other deposits etc. The moneys thus received are kept in the Public Account and the connected disbursements are also made therefrom. Generaly speaking, Public Account Funds do not belong to Government and have to be paid back some time or other to the persons or authorities depositing such amounts. Legislative authorisation for payments from Public Account is, therefore, not required."

Therefore Sir, in my opinion, the addition of the surplus over expenditure on Public Account cannot be

properly added to the Consolidated Fund to show the budgetary position of the State.

I again, Sir, refer to the procure entitled 'Budget in Brief' which is published by the statistical Department of the Government. The same picture is there also it shows the same thing: Consolidated Fund - Revenue Receipt Capital Receipt and there expenditure from the Consolidated Fund- separately and Revenue amount, Capital amount and then the deficit though an each amount and then total deficit against the consolidated Fund. In this particular book consolidated fund, has not been mixed up with Public Account; it has been kept separate because public Account figurs in the overall monetory transaction of the State Government. It does not come within the purview of of the Budget as such. Therefore, Sir, this Budget for the financial year 1974-75 is basically a deficit budget to the tune of, as I have said already, Rs. 10,71,09,000. I hope, Sir, the Chief Minister will take this into account and see whether my contention is correct and note this for future also. I have not come across any budget in the past in which surplus of public account has been added to the Consolidated Fund to show about the budgetary position I mean, to show deficit or surplus, as the case may be.

Now, Sir, I have already said that we are now poised for better performance in our financial administration as also in our economic and administrative activities, because of the comfortable financial position created as a result to the award. But in this connection I would like to point out now that we have got fairly adequate resources from

central Goverument, why can we not present a surplus or a at leash a nominally surplus budget- that is to say surplus so far as the Consolsdated Fund is concerned.

Sir, the year 1972-73 was a very typical year of the 4th Plan period. Besides this very difficult year, during the 4th Plan period, beginning from 1969-70, every year ended with a heavy deficit which led to an enomous amount of loan from the Central Government to meet the expendituie go to in non-plan expenditure. It was pertinents indicated in the budget speech of 1972-73 that the total deficit during the entire 4th plan period under due to the order cf Rs. 165 crores arising waiver peris that shortfull in necutras near higher expenditure. Total public debt was stain other of Rs. 401 Crores including Rs. 107 Crores as loan to meet non plan excess expenditure. This does not, in my opinion, give a good account of management of public finance. In this connection, Sir, I would also refer to the Budget Speech of the year 1973-74 where it is clearly stated how the public the department burden showed arising trend of the year to year heavy deficit until the total non plan loan case to a staggering figure of Rs. 165 crores as on April, 1973. Then we had to face a lot of difficulty in getting the money from the Centre to pay off the loan arising from over drafts fom the R. B. I. Therefore, there must be some time when foot must make a beginning with a surplus budget. Then again it is not the question of providing money alone; we have also to see whether the money does come physically from into the public offer for the Government to be able to actually spend. We have seen that there are heavy arrears in the fieldof

tax realisation and all these factors are bringing about service difficulty on the resources position of the Government, even though Government took some desirable steps to control expenditure with the introduction of the letter of credit system. Though this has brought about criticism and frustration from among the people themselves. That there is no relate from which control of public expenditure in the present circumstances.

Sir, I again, as I have said before, turn to the question of public debt. Why have we not been able to make any headway in the field of economic development? Many of the hon'ble Members have said that the State has made no headway in economic development. Whether in the sphers of agriculture or in the sphere of industry or other spheres of developmental activities whatever progress has been achieved, has been neutralised by increase in population and other adverse factors. In any case, the heavy public debt and the huge amount of interest that has to be paid there in constitute a huge drain on our limited resources. This year, we have to pay Rs. 25 crores also as interest and as interest is charged expenditure on rev nue resources available for essential service staved used by that margin. Then again, we have to look back to the past also I never our foot performance in the weather of creating productive onset. We have some hope that we really in a position to open a new chapter, and if we are able to achieve better progress in the sphere of economic development the State can be taken ahead.

Then again, Sir, unless the whole outlook of the administration changes and unless the whole administration

is prepared to meet the challenge of the situation, I do not think there will be any improvement and stalemate as before will continue In this connection, I would refer again to the Budget Speech of the Chief Minister for the year 1973-74 where he has rightly pointed out that out of the loan of Rs 426 crores, Rs. 279.59 crores were spent on development. Of the Plan development programmes the biggest amount was spent on the Assam State Electricity Board to which Government had given a loan of Rs. 71 crores. Though the Assam State Electricity Board has been producing power, its performance is far from satisfactory. I would say that at least from the financial point of view, it is in a very desperate situation. This is the picture of the biggest public sector undertaking under the State Government. I have no doubt that they should produce the essential thing like power at the same time, it should be produced at a reasonable cost.

Sir. at the sametime the financial position should be reasonable sound. But if we go on spending any amount of money without looking into the financial position itself, the projects may end ultimately in disaster. Sir, In this connection, I would like to refer to the budget statement of Electricity Board for 1973-74. Though they has shown a gross trading surplus of Rs. 3 to 4 crores for the years begining from 1971-72 but in actual practice payment of interest due on loans as well as depreciation charges the net position is that the total assets has been eroded by the accumulated loss of over Rs. 35 crores. Sir, here at page 13 after Budget estimates of the state Electricity Board for 1973-74, the Comparative Statement of overall Revenue account during the years 1971-72, 1972-73 and 1973-74 the net shortfall in the depreciation reserve and outstanding unpaid interest is given. Sir, from this I find that the obligatory and statutory requirement of accounting for depreciation interest and payment of interest on loan from state Government out or trading surplus has not been fulfilled. The State Electricity Board has not only obtained loans from the State Government but also from

the L. I. C. and the open market. Of course interest on the later two catagories of loan is heavy poor. Now, we find that so far to on from the State Government is concerned interest has not been paid. Now, the total accumulated interest has come to about Rs. 34 crores. Though it is necessary to give more funds to the state Electricity Baord in order to get more much needed power, we should also see that the financial position is maintained at a reasonably sound level. Therefore, sir, I am only drawing the attention of the Government to the fundamental fact that utilisation of all public investments must be properly looked into so that the Government not only gets the services from the organisations but at the sametime get adequate financial return or at least one able to pray thier way inculding interest and other essential regreat take depreciation etc. Now, sir, I should like to indicate another aspect of public investments. Sir, consistent with our ideology of democratic socialism it is indeed a welcome policy of the Government that all fields of essential economic activities are progressively taken up in the public sector so that we may cut out private sector and private ground from all strategic fields of economic activities. From that point of view, the policy in the expansion of public sector is un exceptionable. But if actual performancc is not up to the standard, the whole objective will be belied. In that case, I can say disaster will with losses occurring year after year, surely follow. Therefore, I want to point out some of the institutions in which Government have invested money and their present financial position. Sir, the next biggest organisation in which Government have invested a lot of money is the Assam and Meghalaya Road Transport Corporation. The total investment in the corporation is to the tune of Rs. 8 crores. Now, sir, this organisation had earned profit amounting to Rs. 31 lakhs or so during the year 1958 or 1959. Thereafter, due to peristent mismanagement if began to toper off; the profit came down to 9.5 lakhs in 1963–64, in 1966–67 to Rs. 3·25 lakhs it suffered a loss of about Rs. 6.95 lakhs in 1967-68, and in 1968-69, 5.25 lakhs was earned or profit.

But in 1969–70 or 1970–71, it suffered a loss of more than Rs. one crore. Then, sir, since the constitution of the Road Transport Corporation in 1970, it has not submitted any account of required under the Companies Act ; nor any report on its financial position to the house. Sir, this is a very serious state of affairs. Therefore, I would urge upon the Government that this statutory obligation should be given proper attention. Secondly there are other organisations and ventures in which Government have also invested money and the total investment comes to about Rs. 25·80 corores. In other words Approximately Rs. 14.68 crores represent State Government's direct investment in industrial units and Rs. 11·12 crores in different other corporations investing essential supply and services. Among the Corporations, as I have stated, the bulk of the investment to the tune of Rs. 8 crores is stated in Assam & Meghalaya Transport Corporation followed by others. In the Assam Agro-Industries Development Corporation there is the State Government's investment of Rs. 1 crore. The State Government's investment in Assam Seeds Corporation Ltd stands at Rs 84 lakhs while in the Assam Government Construction corporation it is Rs. 50 lakhs. Sir the accumulated loss incurred by the Assam Government Construction Corporation amounts to Rs. 23 lakhs and that is upto 1970-71 which represents 46% of the paid of share Capital representing Government investment or 1 % of the authorised capital. The total accumulated loss incurred by the Assam Seeds Corporation Ltd. amounts to Rs. 17·54 lakhs (upto 1970-71) which constitute 20% of the State Government's investment or 18% of the authorised capital. The accumulated loss of the Assam

Agro Industries Development Corporation up to 31.3.70. comes to Rs. 2.16 lakhs which represent 2% of the state Government's investment or 1% of the authorised capital. Therefore, Sir, I would request the Hon'ble Chief Minister to go into the whole fundamental question of management of Government stableshed or Government sponsored corporation or protins and see that these Corporations and Institutions do function properly. Then in addition to these public sector undertakings Government have also invested huge amounts of money in some other industrial undertakings. Sir, among the industrial undertakings with State Government's investments, the Assam Cement Ltd., claim the highest amount of Rs. 5.27 crores followed by Assam Industrial Development Corporation Ltd, Gauhati and Assam Gas Co., Ltd. with Rs. 2.27 crores each. Among the industries in the Private Sector, the State Government's investment in Assam Hard-board Ltd., is Rs. 20 lakhs, of which Rs. 15 lakhs through A. I. D. C. and Rs. 5 lakhs through Government besides Rs. 1 lakh issued as loan. Sir, the investment in Everest Cycles Factory, Gauhati was Rs. 5 lakhs in the shape of preference share besides Rs. 10 lakhs issued as loans; the State Government's investment in the Associated Industries Ltd. amounts to Rs. 23.19 lakhs. Sir, the Everest Cycles Factory, has incurred loss to the tune of Rs. 4.60 lakhs during 1972-73 and the accumulated loss comes to about Rs. 16.43 lakhs, whereas the total accumulated losses suffered by the Assam Hard Boarder is reported to the Rs. 81 lakhs. Sir, there are other industries also and I am not going to go to further details in

this respect. Now, the fundamental question is why this is so ? What are the basic causes for this deplorable state of affairs ? Now, in this connection a fundamental question does arise and that is whether the State Government has any special responsibility or not to look after the affairs of all these public sector undertakings or the heavy financial staks as also private sector undertakings in which Government has staked public fund to play a promotional role. Now, it does not exmonerate the Govenment machineries involved from the responsibilities to see to the successful functioning of these public sector organisations, to fulfil the objectives in consonance with a very welcome ideology and not to forget about it and allow mismanagement and loss to occur year after year. It will be very dangerous to allow matters to profit in this way. The Boards of Directors are composed of only Government servants; they have no experience of commerce and industry which is complex and technical; they are trained only for administration. So, is it safe to place these important institutions in the hands of persons who have no experience in business management. A time has come to review the whole thing, to give a hard look at the deplorable state of affairs. Directorship or management through officials must stop. I request the Chief Minister to constitute an expert committee to examine the working of these organisations and make such changes in the composition of the boards of management as are necessary because there is no justification for any Government to waste public fund raised generally from loan. We are raising loan for productive purposes and snould not waste

it due to ignorance, due to mismanagement and absolute apathy. Then there can be no excuse for Government to make failure of public sector undertakings and allow vital public interest to suffer. Therefore, so far as the public sector is concerned a time has come to review the, whole matter carefully and arrive at a decision about the policy on management it about the composition of the Boards of Directors so that we can retrieve the situation and restore the organisations an a sounder footing so that they can fulfil the objective for which they have been estabiished. Now, Sir, I will make some observations on the economic development of the State. Sir, many of my friends, have remarked about the economic situation and many of the hon'ble members referred to the position of State income, per capita income, agricultural production and so on and so forth. I would like to refer to a particular fact which is this; so far as the economic development is concerned by and large we are in a stagnant position; so far as the industrial development is concerned we made some progress. For an economically underdeveloped State like overs we should make faster progress. Another aspect is this : the increase in population in the State is abnormal as compared to other States where the increase of population is 50% in the last two decades whereas in Assam it is 82%. It is not due to biological factor alone. The increase in population has been largely contributed by migration from outside. We have calculated that 27 lakhs of people have come in search of jobs here. During the last four plan periods in various sectors of the economy, in industry, in road building and what not, job opportunities

wealth are filled by people coming from outside. Therefore we are faced with unemployment. Sir, I had occasion to examine the whole problem of unemployment as Chairman of the Employment Review Committee and we have submitted a report also, and I feel that a time has come to take positive steps to put a stop to this rot in the economic situation– the downward trend of the economic situation. About 90% of the population of Assam depend on agriculture for their livelihood. As a result of the agricultural economy being stagnant and traditional compared with high increase in population there is tremendous pressure on land. In this connection I will cut some figures to show how pressure on land has been increasing. The net per capita cultivated land which was ·23 hectare in 1952 has gone down to .16 hectares in 1969–70 with steady deterioratem in the situation. This shows how more and more people are having thrown on the land resource. In other words there are people engaged in the cultivation of same area of land and produce crops to be shared by more and more people to have been a subsistance living. The result is poverty, and 77% of the population live under poverty line. Therefore the present abstract economic situation particularly in the rural sector demands concentrated and concreted efforts on agriculture. The stategy should be selected in area approach lease priority being aspected to areas with the lowest per capita holding or heaviest pressure on land. A small percentage of our land is affected is flood every year. But if we undertake agricultural development in an intensive way we can certainly double our production even an areas free from flood hazards Sir, the agricultural

science, agricultural technology has made tremendous progress but notwithstanding this progress we in this state have not been able take advantage of it. In the field of modern technology in agriculture the most important thing is high yeilding varities of seeds. With the use of improved seeds, fertiliser, irrigation improved technology including plant protection it is possible to obtain four to five the yield under natural methods with ordinary seed. What is really needed is to adopt what is known as "Package practice" i.e. the optimism combination of all the four factors, in high yeilding varities of seeds fertiliser, irrigation and improved technology, to bring about rapid development in the agricultural sector. So far the department of agriculture and other ancillary departments responsible for agricultural development have done virtually nothing not with standing huge expenditure incurred on agricultural development. I will give one example:- the use of fertiliser. Sir, in page 21 of the Economic Survey of Assam 1972, published by Government is given the Assam's consumption in one year, that is 1971-72, which is 8,650 metric tonnes as against West Bengal's 72,826, Bihar's 99,000, Punjab's 213,000 and Maharashtra's 199,000 and Andhra Pradesh's 283,000. Virtually we have made no progress in the use of fertiliser compared to other states. Now after ten or twelve years when other States have made tremendous progress we have come only to a paltry 8,650 tons.

This is one instance, I mean, very little emphasis has been given on the use of fertiliser to improve agricultural porduction. The next point is the per hectare yield.

In the matter of per hectare yield also, we are almost stationary. Sir, here at page-17 of the Economic Survey, 1972 of Assam, it is shown that Assam's per hectare yield of rice rose from 895 kg in 1966-67 to 1,022 kg in 1970-71 and in 1971-72 it felt to 985 kg. There is virtually no sustained of produce increase. Same increase is there ; there is no doubt but the increase may not be due to the use of improved methods of agriculture but may be due to absence of flood and other natural calamities during a particular year of higher per hectare yield. The per hectare yield in Andhra Pradesh in 1966-67 was 1,460 kg, in Kerela 1,356 kg, in West Bengal 1,038 kg, in Punjab, 1,196 kg and All India it was 863 kg. Again in 1971-72 these States have made steady progress and arrived at some impressive results. In Andhra Pradesh in 1971-72 the per hectare yield rose to 1579 kg, as against Assam's yield of 985 kg for the year. In Kerela, West Bhupal, Punjab and All India in 1971-72, the per hectare yield was respectively 1,533, 1,304, 2,042 and 1,145 kg. respectively as against Assam's per hectare yield of 985 kg for the year (1971-72). The entire economy in the agricultural sector in which 90% of our people are engaged is more or less stagnant. There is no wonder therefore that for 85% of our population, there would be wide spread and acute poverty. So, if we want to make any impact on the whole situtation, there must be crash programmes in agriculture. In making agriculture progressive we require the recognition of a few essential things.

There must be a package deal. I mean package practice i e. combination of high-yielding variety of seeds, fertilizer

irrigation, improved technology including plant protection other items. If all these inputs are applied together as a package practice we can make tremendous progress in the field of agriculture. We have a number of trained officers in this line and with research and effective extension work it will not be defficult to teach the farmers the package practice. Since we have our own every where at the same time. We should make in resources and personnel and such a programmes cann't be undertaken a selective beginning and for this purpose certain areas will have to be identified. There are certain areas where the density of population is high and poverty is very acute. Therefore, there should be a survey. And those who are engaged in planning and formulation of plan programmes should adopt the stategy of selective or area approach. They should make a survey to find out where the density of population is high and poverty is acute, and they should concentrate on these areas. In other words a beginning should be make in the area where the economic situation is the worst. I think, we may take up some specific programmes at the beginning of the Fifth Plan. This aspect of the matter should be seriously considered. I am not going into the details of the Fourth Plan. Here I find that a huge amount of money has been spent on irrigation. I have calculated that Rs 16 crores of rupees have been spent under this Head during the 4th Plan period by the concerned department. Where are these project, and are they functioning properly ? Whether the irrigation potential created have been utilised ? Then again crores of rupees we have spent—about Rs. 17 crores of rupees on flood control and irrigatino

for the benefit of agriculturists. But what has happened ? Nobody has gone back to see whether the projects have been properly implemented and yielded any result. Nobody has bothered about it. Spending of money alone is not enough, it should bear fruit

So, there should be a radical change in the whole approach to planning. There should be an assessment of each project on development of the completion. There should be an evaluation in the field to see whether the project undertaken has yieded any result and whether the people have got any benefit out of the completed projects. Unless we do that no amount of money spent year after year and plan after plan will yield any result, and neither it would help anybody and the unhappy economic situation will continue as before. Now as we are in an advantageous position having more resources from the centre, and therefore we must make a correct beginning, we should not commit the same mistakes as in the past. We should also see that the past projects are which huge investments were made. Either to be revitalised and restored or given up and written off. Some survey is to be made as regards so called pact productive projects so that we know where we stand ; otherwise, all new projects will have the same fate With these words, Sir, I conclude my speech.

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটখন আলোচনা কৰিবলৈ গৈ মই প্ৰথমতে সৰ্বসাধাৰণ নাগৰিকৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ কেনে দৃষ্টিভঙ্গী - সেই বিষয়ে আলোচনা কৰিব খুজিছো। অহা বছৰৰ বাজেটখনে আমাক কি দিব পাৰিব আৰু জনসাধাৰণে আশা কৰিব পৰাকৈ আগন্তুক পঞ্চম পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ অৰ্থনৈতিক জীৱনত কেনেকুৱা ধৰণৰ উন্নয়ণ আৰম্ভ হব পাৰে- সেইবিলাকৰ কোনো পূৰ্ব্ব আভাস এই বাজেটখনত নাই।

এই সম্পৰ্কে বহুতো মাননীয় সদস্যই বিস্তাৰিতভাৱে আলোচনা কৰিছে। ৰাজ্যখনৰ বৰ্ত্তমান অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি আৰু আমাৰ বাজেটখনে এই অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিৰ ওপৰত কিমানখিনি প্ৰতিক্ৰিয়া সৃষ্টি কৰিব পাৰে সেই সম্পৰ্কে বিস্তাৰিত আলোচনা হৈছে। এই কথাটো সচাঁকৈ বহুকেইজন সদস্যই কৈছে যে এই বাজেটখনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমাৰ যিটো বিত্তীয় বছৰ আৰম্ভ হব— তাৰ পৰা আমি এই কথা স্পষ্টভাবে বুজিব পাৰিম যে চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ তুলনাত আমাৰ এই পঞ্চম ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাটো ব্যৰ্থতাত পৰিণত হব। এই বাজেটখনে বিভিন্ন উন্নয়ণ ক্ষেত্ৰত কি কি প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে তাৰ কোনো আভাস দিয়া নাই। কৃষিৰ শিতানত, উদ্যোগৰ শিতানত আৰু আন আন উন্নয়ণমূলক আঁচনিত আমি আগন্তুক বছৰত কি কৰিব পাৰো— তাৰ কোনো আভাস ইয়াত দিয়া হোৱা নাই। এতিয়া আমি অন্ধকাৰত হাবাথুৰি খাই ঘূৰি ফুৰাৰ নিচিনা হৈছে। আমি আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা সম্পৰ্কে বহুতো কথা কওঁ, চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰিছে শতকৰা ৭৫ ভাগৰো অধিক মানুহ আজি দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখাৰ তলত— এই কথা বাৰে বাৰে ঘোষণা কৰা হৈছে।

আমাৰ দেশখন কৃষিত অনুন্নত হৈ আছে। উদ্যোগত পিছপৰি আছে। জীৱনৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে পিছপৰা হৈ আছে। কিন্তু কেনেকৈ উদ্যোগিক বিকাশ সাধন কৰিব পাৰি, কেনেকৈ কৃষিৰ উন্নতি সাধন কৰিব পাৰি, কেনেকৈ আমাৰ ৰাজ্যৰ দাড়িদ্ৰতা গুচাব পাৰি চৰকাৰে আজিলৈকে তাৰ কোনো উপায় উদ্ভাবন কৰিব পৰা নাই। মই এইটোকেই কব খুজিছো যে, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৃষি কাৰ্য্য যদি আৰম্ভ কৰা হয় তেন্তে প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগে কোনো ক্ষতি কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু কথা হ'ল চৰকাৰে এই বিষয়ে বহুতো আঁচনিয়ে ললে কিন্তু আজিলৈকে সকলোবিলাক আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। কৃষিৰ কাৰণে অপৰিহাৰ্য্য কথা হ'ল জলসিঞ্চন। অসমৰ প্ৰতিখন ঠাইতে, জলসিঞ্চনৰ দৰ্কাৰ কিন্তু কোন ঠাইত কেনে ধৰণৰ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব, আজিলৈকে চৰকাৰে সেই কথা খাটাংকৈ কব নোৱাৰে। কোন ঠাইত কোন আঁচনিৰ দৰ্কাৰ তাকো চৰকাৰে খাটাংকৈ কব নোৱাৰে। এনেকুৱাও দেখা গৈছে যে, কিছুমান ঠাইত এক ধৰণৰ আঁচনি লোৱা হৈছ অথচ তাত তেনে ব্যৱস্থাৰ দৰ্কাৰ নাই আৰু য'ত আঁচনি লোৱা হোৱা নাই তাত হয়তো তেনে আঁচনিৰ বিশেষ প্ৰয়োজন আছে।

চৰকাৰে দৃঢ় সংকল্প নকৰে কিয় যে, আজি অসম ৰাজ্যৰ একইঞ্চিও মাটি জলসিঞ্চনৰ বাহিৰত নাৰখিব। আজি প্ৰত্যেক ইঞ্চি মাটি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কিমান টকা লাগিব কোন ঠাইত কেনে ধৰণৰ জলসিঞ্চন কৰিবলৈ ব্যৱস্থাৰ আৱশ্যক হব এনে ধৰণৰ হিচাব পত্ৰ আদি চৰকাৰে দিব নোৱাৰে। এই ব্যৱস্থা হয়তো এটা পাচঁবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত সম্ভৱ নহব পাৰে, কিন্তু ইয়াকে কৰিবলৈ ৫ বছৰ লাগে নে, ১০ বছৰ লাগে নে, চৰকাৰে সেই কথাও খটাংকৈ কৰ নোৱাৰে। ৰাজ্যখনত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কি কি বস্তুৰ দৰ্কাৰ হব, কোন ঠাইত কেনে ধৰণেৰে ব্যৱস্থা লব লাগিব কিমান টকা লাগিব আৰু কেই বছৰৰ প্ৰয়োজন হব, এই কথা চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কোনেও নাজানে।

খেতিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে অকল যে জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰে প্ৰয়োজন তেনে নহয় উন্নত সাৰ লাগিব; এই সাৰো মই জনাত দুই এবিধ প্ৰাকৃতিক সাৰ আৰু আনবিধ হ'ল বৈজ্ঞানিক সাৰ। এতিয়া কথা আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰাকৃতিক সাৰ কিমান তৈয়াৰ কৰিব পাৰি আৰু আনবিধ সাৰ কিমান উৎপাদন হোৱাৰ সম্ভৱনা আছে—এই বিষয়টো চৰকাৰৰ স্থনীয় কোনোবা বিষয়াই চালিজাৰি চাইছে নে? মোৰ অনুমান হৈছে যে আমাৰ কৃষি বিভাগৰ কোনো বিষয়াই বা চৰকাৰৰ আন কোনো সংশ্লিষ্ট বিষয়াই এই কথা নাজানে। কৃষিৰ উন্নতিৰ বাবে উন্নত বীজ অপৰিহাৰ্য্য। কিন্তু এই বীজেই বা আমাৰ ৰাজ্যত কিমান লাগিব তাক কোনেও কব নোৱাৰে। এই সকলো বিলাক বিষয়তেই চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপে ব্যৰ্থ হৈছে। বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত এটা আচনি কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। ৰাজ্যখনত কি দৰ্কাৰ কি অদৰ্কাৰ তাৰ এটা স্পষ্ট প্ৰতিছবি ৰাইজৰ আগত দাঙি ধৰিব পৰা নাই। কিছুমান সচিব চৰকাৰৰ শীৰ্ষস্থানত বহি আছে, যি সকলে এই ৰাজ্যৰ ভৌগলিক অবস্থা, মাটিৰ অবস্থা, খেতিৰ অৱস্থা, আৰ্থিক অৱস্থাৰ বিষয়ে সম্পূৰ্ণ অজ্ঞ। কৃষি বিভাগত কিছুমান মানুহ এনেয়ে বহি আছে অথচ আমি আশা কৰো যে তেওঁলোকে কি ব্যৱস্থাৰে কৃষি কাম কৰিলে আমাৰ অৱস্থাৰ উন্নতি সাধন হব সেই কথা খাটাংকৈ আমাক কব পাৰিব লাগিছিল। আজি ৫·১০ বছৰৰ ভিতৰত বাননিয়ন্ত্ৰণৰ বিষয়ে বহুতো আচনি লোৱা হৈছে তাৰ এটাও কাৰ্য্যকৰী নহল। আজি কিমান বছৰেই হ'ল ইতিমধ্যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কিমান পানী বৈ গল কিন্তু আজিলৈকে কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নোৱাৰিলে। অৱশ্যে এই সন্দৰ্ভত আৰ্থিক কথাও সোমাই আছে। কিন্তু আজিলৈকে বাজেটত

যিমান টকা ধৰা হ'ল, সেই টকাখিনি যদি অপব্যয় নকৰি সুপৰিকল্পিত ভাবে খৰছ কৰা হলহেতেন, তথাপিও আমি বহুখিনি আগ বাঢ়িলো হেতেন। আমাৰ ৰাজহ আয় দেখুৱা হৈছে। ১৫৬,৯৩,৬৩ হাজাৰ টকা আৰু ৰাজহৰ পৰা হোৱা ব্যয়ৰ পৰিমাণ ১,৬৫,৭৫,৯৩ হাজাৰ টকা। ইমানেই খৰছ হ'ল। নীতিকে খৰছৰ শিতানত যি দেখিছো তাৰ পৰা অনুমান হয়, আমাৰ কৰ্ম্মচাৰীৰ দৰ্মহা আদি বিষয়তেই বেছিভাগ টকা খৰছ হয়। নানা ধৰণৰ ভাট্টা ভ্ৰমণ এলানচ আদি অভাৰ চাৰ্জতেই প্ৰায় টকা খৰছ হৈ গৈছে। তাৰ পাচত আজি কেপিটেল এক্সপিণ্ডিচাৰৰ বাবে যি টকা ধৰা হৈছে তাৰো সৰহ টকা প্ৰশাসনীয় বিষয়তেই খৰছ কৰা হৈছে। উন্নয়ণৰ কামত টকা খৰছ কৰা হোৱা নাই, লেণ্ড ৰেভিনিউৰ পৰাও অজস্ৰ টকা প্ৰশাসনীয় বিষয়তহে খৰহ কৰা হৈছে। এই কথা মই খাটাংকৈ কব পাৰো। বহুত ক্ষেত্ৰতে মই যিটো দেখিছো, চৰকাৰে 'পেনি ওয়াইকে পাউণ্ড ফুলিছ' নীতিহে অনুসৰণ কৰিছে। সকলো কামতে দেখিছো যে, এক টকাৰ ঠাইত এহেজাৰ টকা খৰছ কৰা হৈছে। এই পৰিসংখ্যাৰ মায়াজালৰ কথা মই উল্লেখ কৰিব খোজা নাই। শিক্ষাৰ কাৰণে ইমান টকা দিয়া হৈছে, কৃষিৰ কাৰণে ইমান টকা দিয়া হৈছে, জলসিঞ্চনৰ কাৰণে ইমান টকা দিয়া হৈছে, প্ৰশাসনীয় কিছুমান বেমেজালিৰ ফলতেই আমাৰ বাজেটৰ বিভিন্ন শীতানত আমি যিখিনি টকা পাও সেইখিনি ঠিকমতে খৰছ হোৱা নাই। আজি ৰাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ বিষয়ে বহুতো সমালোচনা হৈছে। আৰু এই বিলাকৰ দ্বাৰা এইটো প্ৰমাণিত হৈছে চৰকাৰৰ প্ৰশাসনীয় বেমেজালিৰ কাৰণে এই সকলো টকা অপব্যয়হে হৈছে। প্ৰসাশনীয় যন্ত্ৰটোত বহুত বেমেজালি আছে। তাৰ ভিতৰত দুৰ্নীতি অন্যতম। তাৰোপৰি বিভিন্ন বিভাগত যিবিলাক সাংগঠনিক ব্যৱস্থা চলি আছে সেইবিলাক বহুটিছৰ দিনৰ পৰাই চলি অহা। এই বিলাকৰ আজিলৈকে পৰিৱৰ্ত্তন হোৱা নাই।

কৃষি বিভাগৰ কথা বাৰে বাৰে এই সদনত কৈ অহা হৈছে। কৃষি মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি তলৰ গ্ৰাম সেৱকলৈকে সকলো ঠাইতে সকলো স্তৰতে এটা বিৰাট পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব লাগিব। কৃষিৰ যিটো মহকুমা কৰা হৈছে সেইটোৰ আয়তন সৰু কৰিব লাগিব। এইবিলাক পৰামৰ্শ সদায়েই দি অহা হৈছে কিন্তু এই বিলাকৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে হোৱা নাই।

উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি কৰিছে সেইটো খাটাংকৈ কব নোৱাৰে আৰু আমাৰ ইয়াত কি কি উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰে সেই কথাও খাটাংকৈ

কৰ নোৱাৰে। আমাৰ যিবিলাক বন সম্পদ আছে সেই বিলাকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমাৰ ইয়াত বহুৰিলাক উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰি। কিন্তু এইবিলাকৰ কাৰণে অসম চৰকাৰ সজাগ হোৱা নাই। আমাৰ আগত যিখন বাজেট ডাঙি ধৰিছে সেই বাজেটত কি উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব, কি কি আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব এইবিলাকৰ একো আভাষ দিব পৰা নাই। এনেকুৱা কিছুমান উদ্যোগ আছে যিবিলাক আমৰ ইয়াত সহজে গঢ়ি তুলিব পাৰে। আমাৰ দেশৰ প্ৰত্যেকজন গাৱলীয়া মানুহেই বিৰি খায়। এই উদ্যোগৰ পৰা কোটি কোটি টকা উপাৰ্জন কৰিব পাৰি। আমাৰ দেশৰ কিমান মানুহে বিৰি খায় আৰু তাৰ কাৰণে পশ্চিম বঙ্গ বা বিহাৰৰ পৰা কিমান বিৰি আমদানি কৰিব লগীয়া হয় সেই কথা আমাৰ চৰকাৰে নাজানে বা হিচাব নাই। আজি বিৰিৰ কাৰণেও কোটি কোটি টকা বাহিৰলৈ যাবলগীয়া হৈছে। কিন্তু এই বস্তুবিলাক আমাৰ ইয়াতে উৎপাদন কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি সেই কথা আমাৰ চৰকাৰে আজিলৈকে অধ্যয়ন কৰা নাই। আমাৰ ইয়াৰ কেচামালৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যিবিলাক উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰি সেইবিলাক উদ্যোগ আমাৰ ইয়াতে গঢ়ি তুলিব লাগিব। উদাহৰণ স্বৰূপে মই বিৰিৰ কথা কৈছো। প্ৰত্যেক মানুহেই বিৰি খায়। অৱশ্যে বিৰি খোৱা মানুহ নোহোৱা হলে কি হব সেই কথা আমি নাজানো। এই বিৰি তৈয়াৰ কৰাৰ কাৰণে যি মেটেৰিয়েল লাগে সেইবিলাক আমাৰ দেশত আছে। এইবিলাকৰ পৰা আমাৰ ইয়াত বহুতো বিৰিৰ উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰি। আমাৰ ইয়াত যদি বিৰি উদ্যোগ গঢ়ি তুলিব পাৰি আৰু এই উদ্যোগবিলাকৰ বিকাশ সাধন কৰিব পাৰিলে আমাৰ ইয়াত বহুতো মানুহে নিয়োগৰ সুবিধা পাব।

তেনে ধৰণেই আমি বহুতো বস্তু আজি বাহিৰৰ পৰা আনিব লগীয়া হৈছে। মোটা কম দামী কাপোৰো আমি আজি বোম্বাইৰ পৰা আনিবলগীয়া হৈছে। এইবিলাক কাপোৰ যদি আমি ইয়াতে তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰো তেনেহলে আমি কেনেকৈ অৰ্থ নৈতিক দিশত আগবাঢ়িম? বোম্বাইৰ মিলত যিবিলাক মোটা কাপোৰ তৈয়াৰ কৰি দিছে সেইবিলাক আমাৰ ইয়াত কেৱল বিতৰণহে কৰা হৈছে। এইবিলাকৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে কিয় টাইম বাউণ্ড আচনি লৈ এইবিলাক আমাৰ ইয়াতে উৎপাদন কৰিব পৰা নাই? আমাৰ ইয়াত আজি বিৰি, কাপোৰ আদি নানা ধৰণৰ বস্তু উৎপন্ন কৰিব পাৰি এই বিলাকৰ কাৰণে চৰকাৰে মনে মনে ব্যৱস্থাৰ কথা চিন্তা কৰিছে বুলি কয় যদিও,

এতিয়ালৈকে একো ব্যৱস্থা হোৱা নাই । মন্ত্ৰীসকলে গুৰুত্ব সহকাৰে কথাবোৰ চিন্তা কৰা নাই । তেওঁলোকে মন্ত্ৰীত্বক এটা চাকৰি বুলিহে গ্ৰহণ কৰিছে যেন লাগে । ৫ বছৰৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ চাকৰি কনফাৰ্ম হৈ আছে । দেশৰ কথা বুজাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ উৎসাহ উদ্দিপনা নাই । তেনেকুৱা মন্ত্ৰী আমাৰ মাজত যি কেইজন আছে তেওঁলোকৰ মই নাম ধৰি কব পাৰো কোনোবাই শুনিব খুজিলে ।

(কওঁক কওঁক আমি শুনিবলৈ ৰাজি আছো)

চৰকাৰে ভূমি সংস্কাৰৰ কথা কৈছে । এইটো এটা বৰ দুখ লগা কথা । গোৱালপাৰা জিলাৰ কথা সদায়েই কৈ আহিছো আৰু আজিও কবলগীয়া হৈছে । গোৱালপাৰা জিলাৰ কথা কওঁতে কওঁতে আমনি লাগিছে । মুখ্য মন্ত্ৰীৰ লগত, ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ লগত কিমানবাৰ আলোচনা হ'ল কিন্তু তাৰ দ্বাৰা কোনো সুফল নহল । সিদিনা এখন বিল সদনত উত্থাপন কৰিছে সেইখন হৈছে গোৱালপাৰা টেনেনচি এক্টৰ সংশোধনী বিল । এই এক্টৰ দ্বাৰা ৰায়তক উচ্ছেদ কৰিব নোৱাৰা ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো ভাল কথা হৈছে । এইটো আগতেই কৰিব লাগিছিল । আমি এইখনত সংশোধন কিছুমান দিছিলো । নীতিগত ভাবে এই সংশোধন বিলাক চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে যদিও তাক আইনত সন্নিৱিষ্ট কৰা নাই । গোৱালপাৰা জিলাত প্ৰজা স্বত্ব আইন চলি আছে ; তাত আধিয়াৰ বিলাকক ৰায়তৰ অধিকাৰ দিয়া হৈছে । কিন্তু ৰায়ত হিচাবে তেওঁলোকৰ নাম খতিয়ানভুক্ত কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই তেওঁলোকক কেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে পৰামৰ্শ আমি আগবঢ়াইছিলো, নীতিগত ভাবে চৰকাৰে আমাৰ পৰমাৰ্শ বিলাক সমৰ্থনো কৰিলে কিন্তু তাক কাৰ্য্যকৰী নকৰিলে । চৰকাৰে আজি আদেশ দিব লাগে চৰকাৰে আজি আদেশ জাৰি কৰিব পাৰে যে আধিয়াৰ বিলাকৰ নামত ৰেকৰ্ড অফ ৰাইট কৰিব লাগে । তাৰ কাৰণে সংশোধন কৰাৰ দৰকাৰ নাই; আইন পাচ কৰাৰ দৰকাৰ নাই । ডি চি বা এচ ডি চিলৈ আদেশ দিলেই তেওঁলোকেই ৰেকৰ্ড কৰিব পাৰে কিন্তু ইমান দিনে ৰাজহ বিভাগৰ পৰা সেই হুকুম নিদিলে । ৰাজহ বিভাগত ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সচিবলৈ কেনেকৈ কাম চলাইছে আমি কব নোৱাৰো । সচিবজন ভাল মানুহ হব পাৰে কিন্তু তেখেতৰ অভিজ্ঞতা নাই । তেখেত কোনো দিনেই প্লেইন ডিচট্ৰিকত ডি চি হিচাবে নাছিল । সেই কাৰণে তেখেতৰ অভিজ্ঞতা কম । যিমানেই এক্সপাৰ্ট নহওক, যিমানেই বিচাৰ বুদ্ধি নাথাকক প্ৰত্যেক মানুহৰে অভিজ্ঞতাৰ একোটা মূল্য আছে । আজি ৰাজহ

বিভাগৰ সচিবজনেই একোটা সিদ্ধান্ত কৰিব লাগিব। এনেকুৱা কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা ৰাজহ বিভাগৰ আছে। ভূমিসংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত সচিবজনে এই বিলাক কথা অধ্যয়ন কৰি এটা সিদ্ধান্ত দিব পাৰে। এনেকুৱা বেমেজালি অকল ৰাজহ বিভাগতেই নহয় প্ৰত্যেকটো বিভাগতে আছে। আমাৰ এটা কথা আছে যে য'ত যেনে ধৰণৰ মানুহ লাগে আমাৰ চৰকাৰে ত'ত তেনে ধৰণৰ মানুহ নিদিয়ে। He has failed to place the right man in the right place and that is his greatest failure. মই ভাবো শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহৰ মন্ত্ৰী সভাত এটা ডাঙৰ ব্যৰ্থতা হৈছে সথিক ঠাইত সথিক মানুহ বহুৱাব পৰা নাই। এইটো এটা ডাঙৰ ব্যৰ্থতা।

আজি আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰ অৱস্থা কি হৈছে ? মামৰে খাইছে। এই যন্ত্ৰটোৰ বৰে বাৰে পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ কথা আমি কৈ আহিছো, এই যন্ত্ৰটো নিকা কৰিব পৰা হলে আমি বহুতবিলাক ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাব পাৰো। কিন্তু এই সম্পৰ্কে কোনো ব্যৱস্থা লব পৰা নাই। আজি ভূমি নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰাত অযথা বিলম্ব কৰা হৈছে তাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা এতিয়াও নহল। চৰকাৰৰ শাসন যন্ত্ৰটো বৰ ঢুখলগাকৈ বেয়া হৈছে। আজি সমাজবাদৰ কথা কোৱা হৈছে কিন্তু শাসনযন্ত্ৰটোত ইমান সংকীৰ্নতা সোমাই আছে— আজি ভাষাৰ ভিত্তিত ভেদাভেদ বা নানা কাৰণত এই ভেদাভেদৰ সৃষ্টি হৈছে। অৱশ্যে মই চৰকাৰৰ কথা নকও, চৰকাৰৰ দূৰ্নীতি নহব পাৰে কিন্তু এই সংকীৰ্ণতা এই চৰকাৰৰ দিনতে বেচি হৈছে। তেজপুৰত যি ঘটনা ঘটিল, বৰ ঢুখৰ কথা মই উল্লেখ কৰিবলৈ টান পাইছো। তাত মুছলমান সকলক মহৰমৰ শোভাযাত্ৰা কৰিবলৈ আৰক্ষী অধীক্ষক আৰু উপায়ুক্তই অফিচিয়েল অৰ্ডাৰ দি বন্ধ কৰি দিছে। শৰৎ সিংহ মন্ত্ৰীসভাৰ ধৰ্ম্ম নিৰপক্ষতাৰ এয়েই কি নিদৰ্শন ? এই সম্পৰ্কে মই বেছি কব খোজা নাই। মহজিদত আজান দিওঁতে মাইকৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। কিন্তু উপায়ুক্তই আদেশ জাৰি কৰি মাইক বন্ধ কৰি দিছে মাইক বজোৱাত যদি কিবা অসুবিধা হয় তেনেহলে তেওঁলোকক বুজাই কৰ লাগিছিল যে মাইক ব্যৱহাৰ কৰিব নেলাগে আনহাতে মহৰমত শোভযোত্ৰা একো ডাঙৰ বস্তু নহয় কিন্তু তাৰ নেতৃস্থানীয় লোকসকলক মাতি আনি আলাপ আলোচনা কৰি বুজাই কব লাগিছিল। নন্ অফিচিয়েলি এই ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল কিন্তু তাকে নকৰি অফিচিয়েল অৰ্ডাৰ দি বন্ধ কৰি দিয়াটো অত্যন্ত ঢুখৰ কথা। চাকৰি বাকৰি ক্ষেত্ৰত অনুসূচীত জাতি বা জন

জাতি লোকসকলক বিশেষ সুবিধা দিব লাগে কাৰণ এই মানুহখিনিয়ে হেজাৰ বছৰ ধৰি অত্যাচাৰত জুৰুলা হৈ আছে। কোনো কোনো ঠাইত এই মানুহ বিলাকৰ ওপৰত জঘন্য অত্যাচাৰ হব ধৰিছে, পানী খাবলৈ দিয়া নহয়, তেওঁ-লোক বাটেদি গলে ভাল মানুহ আতৰি যায় এই ধৰণৰ অ-মানুসিক অত্যাচাৰ চলি আছে। ভাৰতবৰ্ষত আজিও ৰাস্তাত বিপ্লৱ হোৱা নাই সেই কাৰণে শান্তিপূৰ্ণ হৈ আছে। অনুসূচীত জাতিৰ উন্নয়ণৰ কথা কোৱা হৈছে। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰতে এক শ্ৰেণীৰ লোক আছে যি সকলে সুবিধা আদায় কৰি আছে। কোনেও কেতিয়াও হৰিজনৰ কথা নকয় কাৰণ কবলৈ মানুহ নাই। মাত্ৰ মন্ত্ৰীৰ লোভত ক্ষমতাৰ লোভত বহুত অনুসূচীত জাতিৰ সৃষ্টি হৈছে। কেইজন হৰিজনে চাকৰি পাইছে তাৰ হিচাব আজি কোনে দিব ?

শ্ৰীলীলা কান্ত দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বাদে বাকী সকলো ৰাজ্যতে অনুসূচীত জাতিৰ মানুহক হৰিজন বুলি কোৱা হয়।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : অস্পৃশ্যতা মানুহৰ মাজত আছেই। যি যুগত মানুহ চন্দ্ৰত গৈ অৱতৰন কৰিছে সেই যুগত মানুহৰ প্ৰতি মানুহৰ ভাবাভাবৰ পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই ৰৰ পৰিতাপৰ কথা। অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ নামত আমাৰ একশ্ৰেণীৰ মানুহে সুবিধা লৈছে। এই জাতিসমূহৰ নামত মাটি পট্টন দিয়া, এই বেলতলা মৌজাতে সেই বুৰঞ্জী আমাৰ জনা আছে। আমাৰ সমাজত শ্ৰেণীগত বৈষম্য থকাটো কামনা নকৰো। আমি আজি জাতি-ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে সকলো ভেদাভেদ পাহৰিবলৈ চৰকাৰে সুযোগ দিব লাগিব।

এইখিনিতে মই ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিলৈ আঙুলিয়াব খুজিছো। ধুবুৰী মহকুমাৰ কথা নকলে ৯ লাখ জনসাধাৰণৰ পক্ষে অন্যায় কৰা হব। অধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনাও মই উল্লেখ কৰিছিলো কিন্তু আজিলৈ তাৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই। "কংকাল মিছিল" এই ধুবুৰী মহকুমাৰ কথা সিদিনা বাতৰি কাকতত ওলাইছে। বস্তু বেচাৰ পৰিবৰ্ত্তে এই মহকুমাত ল'ৰা-ছোৱালী বিক্ৰী হৈছে। প্ৰত্যেকদিনে বজাৰত ল'ৰা–ছোৱালী পেটৰ কাৰণে বিক্ৰী কৰিব ধৰিছে তাৰ বিচাৰ কোনোবাই লৈছে নে ? প্ৰত্যেক দিনে বজাৰত হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ সমাগম হয় বস্তু কিনিবলৈ বা বেচিবলৈ নহয় ল'ৰা - ছোৱালী বেছিবলৈ। তাত আজি চাউলৰ দাম কিলোত ৩ টকা হৈছে। অসমৰ পশ্চিম সীমাৰ এই দুৰ্ভগীয়া ঠাই ভোখৰৰ খবৰ বা তাৰ দুখলগা বাতৰি, বাতৰি কাকতে নাপায় বা গুৱাহাটী নাপায়। দুৰ্ভাগ্যই হওক বা সৌভাগ্যই হওক মুখ্যমন্ত্ৰী

সেই মহকুমাৰ পৰা আহিছে। কিন্তু তেখেতেও নাচায় কিয়নো কিজানিবা কোনোবাই বেয়াই পায় নিজৰফালে টনা বুলি। আচলকথা হৈছে যে গোটেই অসমৰ ভিতৰত ধুবুৰী মহমকুমাৰ অৱস্থা খুব বেয়া। চাউলৰ দাম প্ৰতিকিলোত ৩ টকা। নিবনুৱা সমস্যা, মাটিহীন খেতিয়কৰ সমস্যা আৰু মজদুৰৰ সমস্যা ব্যাপকভাবে বৃদ্ধি হৈছে। গতিকে যুদ্ধকালীন তৎপৰতাৰে ব্যৱস্থা নললে এই মহকুমাৰ অৱস্থা অদূৰভৱিষ্যতে বেয়ালৈ যাব। বহুত মানুহ অনাহাৰত মৃত্যুৰ মূখত পৰিবগীয়া হৈছে। গতিকে আশাকৰোঁ অতি সোনকালে ইয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব। যোগান ব্যৱস্থা টনকিয়াল কৰিব লাগে। ধান চাউল সস্তীয়া দোকানৰ জৰিয়তে যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, নহলে অদূৰভৱিষ্যতে এই লোক সকল মৃত্যুমূখত পৰিব। আশাকৰোঁ চৰকাৰে এই সম্পৰ্কে এটা বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লব আৰু ৯ লাখ মানুহক দূৰ্ভীক্ষৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মোৰ হাতত লিষ্টমতে ১১ জন বক্তা আছে, আৰু সময় আছে ১ ঘন্টা। যদি প্ৰত্যেকেই ৬ মিনিটমানকৈ কয় তেনেহলে শেষ কৰিব পৰা যাব।

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ নাথ সনাতন : ৬ মিনিটমানকৈ যদি কব লগা হয় তেন্তে মোৰ নামটো বাদেই দিয়ক।

মিঃ স্পীকাৰ : আপুনি কওক।

*শ্ৰীউপেন্দ্ৰ নাথ সনাতন : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৭৪-৭৫ চনৰ বাবে যিখন বাজেট ৰাখিছে তাৰ বাবে মই বিত্ত মন্ত্ৰীক সমৰ্থন জনাইছো। কাৰণ প্ৰত্যেক বছৰে যেনেকুৱা কাম কৰিব লাগে তেনেকুৱাকৈ কাম হৈ আহিছে। সদনৰ কিছুমান মোৰ বন্ধু সদস্যই কৈছে যে আজি ২৬ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ ৰাজ্যখনত কোনো কাম কৰা নহল। কিন্তু ময়ো যদি তেনেকৈ কওঁ তেন্তে ৰাইজে বিশ্বাস নকৰিব। যোৱা ২৬ বছৰৰ ভিতৰত যদি কোনোবা বিলাতলৈ গৈছিল তেন্তে এতিয়া উভতি আহি দেখিব যে আমাৰ ৰাজ্যখনত কিমান পৰিবৰ্ত্তন হৈছে গুৱাহাটীলৈ যদি আহে তেন্তে দেখিব ইয়াত বহুত ৰাস্তা হৈছে আৰু ৰাস্তা চিনিয়েই নাপাব। এনেকৈয়ে আমাৰ ৰাজ্যখনত নানা ভাল ভাল ঘৰ-দুৱাৰ হৈছে, ৰাস্তা পদূলি হৈছে আৰু অনেক ধৰণৰ কাম ইয়াত হৈছে।

* Speech not corrected

সেয়ে অৱশ্যে কম পৰিমাণে হৈছে, একেবাৰে হোৱা নাই বুলি কব নোৱাৰি। আন এটা মূল্যবান কথা মই কব বিচাৰিছো। সেইটো হৈছে যদি আমাৰ ইয়াত এটা ৰিৰা ফেক্টৰী কৰিব লাগে বুলি কয় সেইটো কেনেকৈ সম্ভৱ হব? কাৰণ পাতা হয় উৰিষ্যাত আৰু চাদা হয় বিহাৰত। বিত্ত মন্ত্ৰীক যদি কোৱা হয় কিবা ফেক্টৰী এটা ইয়াত খুলিব লাগে তেনেহলে আমি আন্দোলন কৰিম তেতিয়াও চৰকাৰে কোনোমতে পাতিব নোৱাৰে। কালিলৈ যদি বিহাৰতো এনে এটা প্ৰস্তাৱ লয় যে তাত এখন চাহবাগান খুলিব লাগে তেন্তে বিহাৰ চৰকাৰেও তাত চাহ বাগান খুলিব নোৱাৰে। সেইকাৰণে ভগৱানেই দয়া কৰি যত যি বস্তু উৎপাদন হলে ভাল হয় তেতেই সেই বস্তু সৃষ্টি কৰিছে। কৰবাত হয়তো তেল উৎপাদন হৈছে। কৰবাত চানা-দাইল অবহৰ উৎপাদন হৈছে আৰু বাংলাদেশত মাছ উৎপাদন হৈছে। গতিকে দেখা যায় প্ৰায় জেগাই জেগাই একো একোটা বিশেষ বস্তু উৎপাদন হৈছে। যদি এনেকৈয়ে জেগাই জেগাই বেলেগ বেলেগ বস্তু উৎপাদন নহলহেতেন তেন্তে হয়তো আমাৰ দেশৰ লগত আন এখন দেশৰ যোগা-যোগ নাথাকিলহেতেন। ভগৱানে কত কেনেকৈ কি বস্তুৰ সৃষ্টি কৰিছে সেইটো কথা মহা মহা পণ্ডিত বোৰেও ভাবিব নোৱাৰে। সেইকাৰণে আমাৰ বাজেটত সকলো বস্তু আছে বুলি অন্তৰ্ভূক্ত কৰিব নোৱাৰে। পৰহি এজন সদস্যই কৈছে যে এই বাজেটখন বাতিল কৰি এখন নতুন বাজেট তৈয়াৰ কৰিব লাগে।ময়ো যদি তেনেকৈ কওঁ তেন্তে এতিয়া যিবিলাক আঁচনি লোৱা হৈছে সেইবিলাক আঁচনিত টকা এনেয়ে খৰচ কৰা হব। এজন বেমাৰীয়ে যদি বেমাৰত ভোগী থাকি হস্পিতাললৈ গৈ ডাক্টৰক কয় মোৰ বেমাৰ হৈছে ঔষধ দি মোৰ বেমাৰটো ভাল কৰি দিয়ক তেনেহলে ডাক্টৰে ভাল কৰি দিব। ঠিক তেনেকৈয়ে যদি আমি আমাৰ চৰকাৰক কওঁযে আমাৰ খাদ্য বস্তুবিলাকৰ দাম বৰ বেছি হৈছে কমাই দিয়ক তেন্তে চৰকাৰে তাৰ বিচাৰ লব আৰু দিনে দিনে যাতে বয় বস্তুৰ দাম বাঢ়ি নাযায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। মই মুখ্য মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো যাতে আমাৰ বজাৰ বিলাকত বস্তুৰ দাম বেছি নহয়, সেইটো ব্যৱস্থা যেন চৰকাৰে কৰে। নহলে আমাৰ দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ অৱস্থা আৰু শোচনীয় হৈ এতিয়াই তেওঁলোকৰ অৱস্থা কাহিল হৈ গৈছে। এতিয়া যদি এজন মানুহে দিনে চাৰি টকা উপাৰ্জন কৰে তেন্তে তেওঁৰ তিনি চাৰিটা লৰা-ছোৱালীৰে কেনেকৈ ২.২৫ টকা দি চাউল কিনি খাব? অকল দুখীয়া মানুহৰ কাৰণেই নহয়, ভাল ভাল মানুহৰ কাৰণেও আজি সমস্যা হৈ পৰিছে

সেই কাৰণে আমাৰ আঁচনিবিলাক কৰোতে যাতে সেইবিলাক কৃত-কাৰ্য্য কৰিব পৰা হয় তাৰ প্ৰতি প্ৰথমতে চিন্তা কৰিব লাগে। বিশেষকৈ আমাৰ কৃষি বিষয়ক যিবিলাক আঁচনি সেইবিলাকৰ জড়িয়তে কৃষকে যাতে ভালমতে খেতি কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে যেন চিন্তা কৰে।

আজি আমি খেতিয়কক খেতি কৰিবলৈ কৈছো। কিন্তু পানীৰ যোগান জানো আমি ভাল ধৰণেৰে ধৰিছো? পানীৰ যোগান আজি আমি খেতিয়কক ভাল দৰে ধৰিব পৰা নাই। সেইকাৰণে চৰকাৰৰ জড়িয়তেই হওক বা কৃষি বিভাগৰ জড়িয়তেই হওক নাইবা গাওঁ পঞ্চায়তৰ যোগেদিয়েই হওঁক খেতিত পানীৰ যোগান ধৰাৰ লগে লগেই আন আন সুবিধাবোৰ ঠিকমতে আমাৰ খেতিয়কক চৰকাৰে দিব লাগে। যাতে তাৰ দ্বাৰা আমাৰ দুখীয়া খেতিয়কবিলাক উপকৃত হয়। এই খিনিতেই মই এটা কথা চৰকাৰক কওঁ সেইটো হৈছে আমাৰ চৰকাৰে কিবা নিগম কৃষি নিগম বুলি এটা নিগম খুলিছে, তাৰ জড়িয়তে ট্ৰেকটৰ চলাই, জঙ্গল কাটি খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। তাকে কৰিবলৈ যাওঁতে যদি এশ বছৰ লাগে তেন্তে আমাৰ খেতিয়কৰ একো উপকাৰ নহব। শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে যদি কৃষি নিগম খোলা হয় তেন্তে আমাৰ দুখীয়া খেতিয়কৰ সমস্যা সমাধান যে একেবাৰেই হৈ যাব এনে নহয়।

মোৰ অনুৰোধ হল যি বিলাক মানুহে যত যত আছে তেওঁলোকক পট্টন দিয়ক বা নিদিয়ক কেনে ভাবে ঋণ পাব খেতিৰ সময়ত কেনেকৈ গৰু, মহৰ যোগান পাব আৰু কেনেকৈ পানী যোগান পাব তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰি দিব লাগে। এতিয়া খেতিৰ দিন আহিছে। তিনি-চাৰি মাহৰ ভিতৰতে খেতি উৎপাদন কৰিবৰ কাৰণে যদি এটা ব্যৱস্থা লোৱা হয় মোৰ বোধেৰে সেইটো ভাল হলহেতেন। অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া মই চাহ বাগানৰ সম্পৰ্কত কেইটামান কথা কম। আজি চাহ বাগান বিলাকত এহেজাৰ মানুহে কাম কৰিছে আৰু দুই হাজাৰ মানুহ নিবনুৱা হৈ আছে। আমাৰ চৰকাৰে কৃষিৰ মাটি চিলিং আইন কৰি সেইলোক সকলৰ পৰা নিজৰ হাতলৈ আনিছে আৰু সেই মাটি মাটিহীন লোককো দিয়া নাই মালিককো দিয়া নাই আৰু মজুদুৰকো দিয়া নাই। কৃষি পাম কৰিবলৈ সেই মাটি থৈ দিছে। তেনেস্থলত এই লোকসকল কেনেকৈ জীয়াই থাকিব? সেই কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ কৰিছো যে বাগান বিলাকৰ যিটো অৱস্থা হৈছে তাত চৰকাৰে চিলিং আইনৰ যোগেদি পোৱা মাটি সেইলোক সকলক দি এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু

এই নিবনুৱা লোকসকলক কৃষি বিভাগৰ ফালৰ পৰা সকলো ৰকমৰ সা-সুবিধা দিব লাগে। আজি বাগান বিলাকত হাহাকাৰ অৱস্থা হৈছে। পাটৰ দিন আহিছে আনহাতে বজাৰত চাউলৰ দাম কিলোই প্ৰতি আঢ়ৈ টকা হৈছে। যদিও ৰেচন যোগান ধৰা হয় পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণৰ নহয়। গতিকে চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰা মাটি খেতি কৰিবৰ বাবে নিবুনুৱা লোকসকলৰ মাজত বিতৰণ কৰিলে দুখীয়া দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ মাজত উপকাৰ কৰা হব। যদি আমি কৃষি পাম কৰাৰ কথা চিন্তা কৰি এই মাটি বিলাক আবদ্ধ কৰি ৰাখো তেন্তে দেশত আৰু হাহাকাৰৰ সৃষ্টি হব। যদি আমি আমাৰ লোকসকলক মাটিৰ যোগান নধৰো খেতিৰ সময়ত পানীৰ যোগান নধৰো তেন্তে তেওঁলোক জীয়াই থকাটো কঠিন হব। মহোদয়, মোৰ সমষ্টিতে এটা ডাঙৰ প্লট আছে যত চৰকাৰে চিলিং আইন অনা স্বত্বেও কাকো পট্টন দিয়া নাই আৰু যিবিলাক মাটি ডাঙৰ ডাঙৰ জমিদাৰৰ তেওঁলোকে দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ পৰা মাটিলৈ বেলেগ বেলেগ মানুহৰ নামত বন্দবস্তি দিছে। আমাৰ অসম এখন ডাঙৰ ৰাজ্য। ইয়াত বহুতো সমস্যা আছে। কৃষিয়েই আমাৰ প্ৰধান জীৱিকাৰ উপায়। গতিকে এই কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত সকলো ৰকমৰ সা-সুবিধা ৰাইজক দিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ কৰিলো। দ্বিতীয়তে আজি দেখা গৈছে ৰাস্তা বিলাকৰ অৱস্থাও বৰ উন্নত নহয়। আজি তেজপুৰৰ পৰা ধেমাজিলৈ ৰেল গৈছে। আজি হাজাৰ হাজাৰ মানুহ জোনাই অঞ্চলত পৰি আছে। গতিকে ৰাস্তা যদি ঠিক কৰি দিয়ে তেন্তে যাতায়তৰ সুবিধা হব আৰু তাত বহু লোকক সংস্থাপন কৰিব পৰা হব। দলং নকৰিলেও মাৰনাও দি সেই অঞ্চলত পৰি থকা মাটিত আমাৰ লোকে কৃষি কৰিব পাৰিব। আজি জোনাইলৈ ডিব্ৰুগড় তিনিচুকীয়া আৰু যোৰহাটৰ মানুহ গলে বিলাতলৈ যোৱাৰ নিচিনা হয়। চাৰিওফালে অপাৰ পানী গতিকে সেই অসুবিধা বিলাক দূৰ কৰিব লাগে। আমাৰ আঁচনি আছে টকাও আছে কিন্তু সেইবিলাক কেনেকৈ কি ভাবে কামত লগালে গৰীৱ ৰাইজ, আমাৰ পিচপৰা দুখীয়া শ্ৰেণীবিলাক উপকৃত হব সেইবিলাক কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব লাগে। জোনাই ৰাস্তাটোৰ কাৰণে আজি দহ বছৰ আগৰ পৰা লিখা-লিখি কৰি আছো কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত আজিলৈকে একো হোৱা নাই। তাৰোপৰি তিনিচুকীয়া গাইজান ৰাস্তাটো কৰি দিলে হাজাৰ হাজাৰ মানুহ উপকৃত হব। গতিকে অতি সোনকালে মাটিহীন লোকক মাটি পট্টন দি খাদ্য দ্ৰব্য উপাৎদন বৃদ্ধি কৰিব লাগে। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। যত

যত মাটি এনেই পৰি আছে সেই বিলাকত কৃষি পাম নকৰি পকা, বা কেচা পট্টাই হওক বা লিজ হিচাবেই দি হওক খেতিৰ উপযোগী অতি সোনকালে কৰিব লাগে। চাহ বাগানত যি বিলাক মাটি মজদুৰে খাইছিল আৰু খাই আহিছে সেই মাটি আজি জনসংখ্যালৈ চাই যথেষ্ট নহয়। যেতিয়া এখন চাহ বাগান খুলিছে ওখ ঠাইত নলা খাল আদিৰ কিনাৰত চাহ গছ লগাইছে তেতিয়াৰে পৰাই এই মজদুৰ সকলে খাই আছে। এজন চাহ বাগানৰ মানুহক যদি সোধা হয় তোমালোকে এই মাটি কিমান দিনৰ পৰা খাইছা তেতিয়া তেওঁ কব নোৱাৰে। অৰ্থাৎ এই মাটি পুৰুষানুক্ৰমে তেওলোকে খাই আহিছে। এতিয়া সেই মাটিৰ মালিক বিলাকক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা উচ্ছেদ কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। গতিকে যি বিলাক মাটি আবহমান কালৰেপৰা মজদুৰ সকলে খাই আছে সেই মাটি তেওলোকক দিব লাগে। কৃষিৰ উপযোগী সকলো সা-সুবিধা চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা তেওঁলোকক দিব লাগে। তেতিয়া হলে মজদুৰ সকলোৰে কিছু দুখ-দুৰ্গতিৰ উপশম হব। নহলে দিনে দিনে বাঢ়ি অহা তেওঁলোকৰ জন-সংখ্যালৈ চাই তেজলোকৰ অৱস্থা শোচনীয় হব। এই সম্পৰ্কত বহুত বিলাক আলাপ আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু বহুত বিলাক স্মাৰক পত্ৰ দিয়া হৈছিল কিন্তু আজিলৈকে মাটি বিলাকৰ কোনো ব্যৱস্থা ৰাজহ বিভাগৰ ফালৰ পৰা লোৱা হোৱা নাই। আজি মালিকসকল আৰু মজদুৰ সকলৰ মাজত জেদ ভাব থকাৰ কাৰণেই তেওঁলোকৰ মাজত গণ্ডগোলৰ সৃষ্টি হৈছে। এই মাটি বিলাক মজদুৰ বিলাকৰ মাজত পট্টন দিব পৰা হলে আজি যি দৰে বাগান বিলাকত নিবনুৱা সমস্যা বাঢ়ি আহিছে সেই সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত কিছু উপকাৰ হ'ল হেতেন।

মই দ্বিতীয়তে কবলৈ বিচাৰিছো যে আমাৰ যিবিলাক আঁচনি লোৱা হৈছে সেইবিলাক আংশিক ভাবে হলেও শিক্ষিত ল'ৰা-ছোৱালীৰ কাৰণে লোৱা হৈছে। কিন্তু চাহ বাগানত যিবিলাক দুখীয়া ল'ৰা-ছোৱালী আছে যাৰ শিক্ষা হয়তো ক্লাচ ফাইব চিক্স চেভেন হৈছে আৰু যি সকলে অধিক পঢ়িব পৰা নাই আৰু চাকৰি আদিও পোৱা নাই সেইসকলৰ কাৰণেও বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। আজি ৰাজ্যখনত কিছুমান আই টি আই খোলা হৈছে সচা কিন্তু তাতো লাগে মেট্ৰিক বা আনদাৰ মেট্ৰিক গতিকে তাত এই লৰা ছেৱালী বিলাকে শিক্ষা লব নোৱাৰে। গতিকে চৰকাৰে কিছুমান অন্য ব্যৱস্থা যেনে ফাৰনিচাৰ নিৰ্মাণ, প্ৰশাসন কেন্দ্ৰ বা অন্য কিছুমান ট্ৰেডৰ প্ৰশাসনৰ ব্যৱস্থা

কৰিব লাগে যাতে মই উল্লেখ কৰা চাহ বাগানৰ দুখীয়া আৰু অল্প শিক্ষিত লৰা ছোৱালী বিলাকে জীৱিকাৰ পথ লব পাৰে। এই উদ্দেশ্যে আমাৰ কৃষি প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰত যদি এই লৰা ছোৱালী বিলাকে সুবিধা পালেহেতেন তথাপি কিছু উপকাৰ পালেহেতেন। এই চাহ বাগানৰ লৰা ছোৱালী বিলাকৰ অৱস্থা ক্ৰমে বেয়া হৈ আহিছে। এই বিলাকৰ অৱস্থা ভাল কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকক মাটিৰ পট্টন দিব লাগে যাতে সেই মাটিত খেতি কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰি খাদ্য অনাটন দূৰ কৰিব পাৰে। এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

চৰকাৰে আজি যিবিলাক সমবায় কৰিছে আৰু তাৰ প্ৰসাৰ কৰিবলৈ যিবিলাক আচনি লৈছে তাত চাহ বাগিচাৰ আনদাৰ মেট্ৰিক বা মেট্ৰিক লৰা ছোৱালী আছে তেওঁলোকক প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে তাৰ পৰা উপকাৰ হব। আজি চাকৰি আদিৰ ক্ষেত্ৰত এনেকুৱা অৱস্থা হৈছে যে ৪/৫ টা প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ শিক্ষক পদৰ কাৰণেও ৪/৫ শ দৰ্খাস্তকাৰী হয়। গতিকে চাকৰিৰ বাহিৰেও ধান চাউল শাক চবজি আদি উৎপন্ন কৰাৰ যি স্থল আছে সেইবিলাকলৈ তেওঁলোকক মনোনিবেশ কৰিবলৈ বিভাগৰ ফালৰ পৰা ভাল আচনি লব লাগে। এই আচনি কৃতকাৰ্য্য কৰিব পাৰিলে এহাতে নিবনুৱাৰ কাম পোৱাত সুবিধা হব আৰু আনহাতে অধিক খাদ্য উৎপাদন কৰি খাদ্য সংকট দূৰ কৰিব পৰা সম্ভবপৰ হব। এই বিষয়লৈ মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো যাতে তেখেতে এটা ব্যৱস্থা লয়। কাৰণ চাহ বাগানত যিবিলাক নিবনুৱা লৰা ছোৱালীয়ে হাহাকাৰ কৰি ফুৰিছে তেওঁলোকৰ কাৰণে আমি কি কৰিছো বুলি সুধিলে আমি জবাব দিব নোৱাৰো। অৱশ্যে এই নিবনুৱা সমস্যা অকল অসমতেই নহয় সমগ্ৰ ভাৰতৰেই একেই অৱস্থা। আজ্ঞি অসমৰ চাহপাত তোলাৰ সময় আহিছে এপ্ৰিল আৰু মে মাহৰ পৰা। এই সময় চোৱাত যদি খাদ্যৰ অভাৱ হয় তেতিয়াহলে চাহ বাগানৰ মজদুৰ সকলে যদি গণ্ডগোলৰ সৃষ্টি কৰে তেনেহলে ডাঙৰ সমস্যা হব। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে যিবিলাক ফেয়াৰ প্ৰাইচ চপ আছে সেইবিলাকত ঠিক ভাবে চহৰত দিয়া পৰিমাণে চাউল আটা ময়দাৰ যোগান ধৰিব লাগে। গতিকে মই পুনৰ এই মানুহবিলাকক বাগানৰ অতিৰিক্ত মাটি পট্টন দিবলৈ অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্ৰীপুষ্পধৰ চলিহা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৪-৭৫ চনৰ কাৰণে বিত্ত মন্ত্ৰী তথা মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিখন বাজেট ডাঙি ধৰিছে তাৰ সমৰ্থনত মই দুষাৰমান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো।

এইটো কথা আজি আমি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আমাৰ দেশখন এখন সমস্যা বহুল আৰু দুখীয়া দেশ। আজি আমাৰ দেশৰ বিত্তীয় পৰিস্থিতিলৈ যদি আমি চকু ফুৰাই চাওঁ তেনেহলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে আমাৰ চাৰিওফালে কলহত পানী সোমাবলৈকে বাট নাই। অৰ্থাত আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা এনেকুৱা যে, আমাৰ দেশতে উৎপাদিত হোৱা বস্তু বা আমাৰ দেশতে উপাৰ্জ্জন হোৱা দুপইছা আমাৰ দেশলৈ সোমোৱাৰ কোনো ৰাস্তা নাই আৰু এইবিলাক বাহিৰলৈহে সদায় ওলাই যাব লাগিছে। এইবিলাক কাৰণতে আমাৰ ৰাজ্যখন সকলো দিশতে পিছ পৰি গৈছে। আমাৰ দেশৰ শতকৰা ৭০ জন মানুহেই খেতিয়ক মানুহ। আমাৰ দেশত সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰে কিবা নহয় কিবা এটা সংগঠন আছে, কিন্তু আমাৰ এই শতকৰা ৭০ ভাগ কৃষিজীৱিৰ হলে কোনো ধৰণৰ সংগঠন নাই। এইবিলাক কাৰণেই আজি আমাৰ দেশত চৰকাৰে প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা উন্নত ধৰণৰ আৰু বিজ্ঞান সন্মত আচনিবিলাক আমাৰ খেতিয়ক সকলে গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। এইটো আজি সচাকৈয়ে বৰ চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। কিন্তু এই খিনিতে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৃষি নিগমবিলাক যদি কৃতকাৰ্য্য হয় তেতিয়াহলে, ইয়েই আমাৰ দেশৰ পিছপৰি থকা কৃষকসকলক উদ্ধাৰ কৰাত এক বিৰাট বলিষ্ঠ পদক্ষেপ হব বুলি মই ভাবো।

আমাৰ দেশত ইতিমধ্যেই স্থাপন হোৱা শিল্পবিলাক আৰু ভৱিষ্যতে স্থাপন কৰিব খোজা শিল্পবিলাক যেনে,— মৰাপাটৰ কল, কাগজৰ কল, চিমেণ্টৰ কাৰখানা, চেনিকল আদিয়ে এক সম্ভাৱনাপূৰ্ণ ভৱিষ্যতৰ আশাৰ ৰেঙনি দেখুৱাবলৈ সমৰ্থ হৈছে। কেৱল দেশত এইবিলাক শিল্প আৰু শিল্পানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা হলেই আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতি হব বুলি ভাৱিব নোৱাৰি যদিহে এই শিল্প বিলাকে আমাৰ দেশৰ নিবনুৱা সমস্যাকে আদি কৰি জনসাধাৰণ উপকৃত হোৱা সমস্যাবিলাক সমাধান কৰিব নোৱাৰে। গতিকেই এইবিলাক আমাৰ দেশত প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ লগে লগে এইবিলাক

*Speech not corrected

কথাও আমি চিন্তা কৰিব লাগিব। ইয়াৰ লগে লগে আৰু এটা কথা যে, এইবিলাকৰ দ্বাৰা আমাৰ থলুৱা লোকসকলে নিয়োগৰো সুবিধা পাব লাগিব। ইয়াৰ কাৰণে মই আমাৰ জনপ্ৰিয় চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো।

তাৰ পিছত, আৰু এটা কথা হৈছে যে, আমাৰ দেশত বৃহত আৰু মজলীয়া শিল্পবিলাক প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ লগে লগে আমাৰ দেশত পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি অহা কুটিৰ শিল্পবিলাক যেনেঃ- বাহ-বেতৰ শিল্প, জাপি শিল্প, বাচন-বৰ্ত্তন আদি তৈয়াৰ কৰা শিল্প, হাতী দাতঁৰ শিল্প আদি আপুৰুগীয়া শিল্পবিলাকৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব। আমাৰ দেশখন এসময়ত সকলো দিশতে আত্মনিৰ্ভৰশীল আছিল আৰু আনকি আমাৰ অসম দেশখনৰ বিভিন্ন ঠাইৰ নামাকৰণ আমাৰ দেশত চলি অহা বা প্ৰখ্যাত শিল্প বিলাকৰ নামেৰেই কৰা হৈছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে, কমাৰ গাওঁ, কুমাৰ গাওঁ, জাপিকুচি, কহঁাৰ গাওঁ ইত্যাদি অলেখ গাৱঁৰ নাম আমাৰ দেশত প্ৰচলিত শিল্পবিলাকৰ নামেৰে নামাকৰণ কৰা হৈছিল। এসময়ত আমাৰ মানুহৰ ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ প্ৰত্যেক দিশতে এই কুটিৰ শিল্পবিলাকে প্ৰয়োজনীয় চাহিদাবিলাক পূৰণ কৰিছিল। কিন্তু কোনো দিশতে আজি আমাৰ কৃষক সকলৰ কোনো নিৰাপত্তা নাই। আজি আমাৰ কৃষক সকলৰ মাটি নাই, নাই কঠিয়া, নাই ধন, নাই কোনো শিক্ষা, নাই কোনো সভ্যতা আৰু নাই যে নাই তেওঁলোকৰ একোৱেই নাই। সেইকাৰণেই আমাৰ অৰ্থনীতিৰ বুনিয়াদী কথাবিলাক চিন্তা নকৰিলে আৰু আমাৰ দেশত কুটিৰ শিল্পৰ ওপৰত জোৰ নিদিলে কোনো সমস্যাকেই আমি সমাধান কৰিব নোৱাৰিম।

আজি আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী তথা মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে তাৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ মূল কথাকেইটা যেনে, জলসিঞ্চন বিদ্যুতীকৰণ আদিৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে আৰু বাজেটত ইয়াৰ কাৰণে অগ্ৰাধিকাৰ দিছে যাৰ কাৰণে আমি মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ শলাগ নলৈ নোৱাৰিলো। আমাৰ দেশত থকা সমস্ত মাটি সম্পত্তি যদি আমাৰ দেশৰ মাটিহীন মানুহৰ মাজত ভগাই দিয়া হয় তেতিয়া হলেও, এই মাটিহীনৰ মাটিৰ সমস্যাটো কেতিয়াও সমাধান কৰিব পৰা নেযাব আৰু এই সমস্যাটো সদায়েই আহিয়েই থাকিব। কিয়নো আমাৰ দেশৰ বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই ইয়াৰ একমাত্ৰ কাৰণ। গতিকে এই অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমি এনে কিছুমান আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব

যিবিলাক আঁচনিৰ দ্বাৰা যাতে অদূৰ ভৱিষ্যতে আমাৰ দেশৰ দৰিদ্ৰতা আৰু দুখ-দৈন্য দূৰীভূত কৰিব পাৰি আৰু যাতে আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে জীয়াই থকাৰ কাৰণে নুন্যতম সুবিধাখিনি হলেও পাব পাৰে, আমাৰ দেশৰ অৰ্থ-নৈতিক অৱস্থাত যাতে অকণি পোহৰৰ ৰেঙণি পৰিব পাৰে।

বস্ত্ৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ দেশৰ এনেকুৱা এটা ঐতিহ্য আছিল যে, একেৰাতিৰ ভিতৰতে "হাতত শুকুৱা মুঠিতে লুকুৱা" কাপোৰ বৈ সেই কাপোৰ নিজ হাতে অসমীয়া তিৰোতাই গিৰিয়েকক পিন্ধাই যুদ্ধলৈ পঠিয়াব পাৰিছিল। কাপোৰত ফুল বাছিব পাৰিছিল অসমীয়া তিৰোতাই যাৰ উচ্ছসিত প্ৰশংসা অনেক আছিল। অসমৰ এৰি মুগাৰ কাপোৰ অসম তথা ভাৰতবৰ্ষ নেলাগে পৃথিবী বিখ্যাত বুলি কলেও অতিৰঞ্জিত কোৱা নহব। কিন্তু এই শিল্প আজি মৃতপ্ৰায় হৈ পৰিছে। আগ্ৰহ থকা স্বত্বেও আজি অসমীয়া আইসকলে সেই শিল্পত মনোনিবেশ কৰিব পৰা নাই তাৰ যাৱতীয় আহিলা পাতি আৰু সূতা আদিৰ অভাৱত। আজি অসমৰ এই বস্ত্ৰশিল্পৰ চাহিদা পূৰণ কৰিছেহি বাহিৰৰ পৰা অহা অত্যাধুনিক সাজ-সজ্জাই যিবিলাকৰ দামও অত্যধিক হোৱাৰ কাৰণে আমাৰ সাধাৰণ দুখীয়া মানুহে সহজতে কিনিব নোৱাৰে। আজি আমাৰ 'ৰেছম ও বয়ন বিভাগ' বুলি এটা বিভাগ আছে যদিও ই কোনো উল্লেখ-যোগ্য বৰঙণি যোগাব পৰা নাই। আমাৰ দেশত প্ৰচলিত কুটিৰ শিল্পবিলাক আজি এটাৰ পিছত এটাকৈ মৰি যাব ধৰিছে কিন্তু তাৰ উদ্ধাৰৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। আমাৰ দেশত 'ইন্দাষ্ট্ৰী' বিভাগ এটা আছে যদিও ই হলে কোনো কাম কৰিব পৰা নাই বুলিয়েই মই এই কাৰণেই কব বিছাৰিছোঁ যে, দেশত কেইটামান কাগজৰ কল, মৰাপাটৰ কল বা তেনেকুৱা শিল্প হলেই সমস্যা সমাধান নহব যদিহে আমাৰ মানুহৰ দৈনন্দিন বয়বস্তুবিলাক আমি তৈয়াৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা নলওঁ। এইবিলাক বস্তু তৈয়াৰ কৰিব পাৰিলেহে আমাৰ দেশৰ তথা জনসাধাৰণৰ প্ৰকৃত কল্যাণ সাধন হব। আজি আমাৰ চাৰিটা পঞ্চম পৰিকল্পনা শেষ হৈছে। এই চাৰিটা পৰিকল্পনাত যিমানবিলাক টকা পইছা আদি খৰছ হৈছে সেই টকা পইছা বিলাকৰ শতকৰা ৪০ ভাগৰো কাম হৈছেনে নাই সেইটো আমি কব নোৱাৰোঁ। সি বিচাৰ্য্যৰ বিষয়। আজি বিভিন্ন আঁচনিত লক্ষ কোটি টকা খৰছ কৰিও তাৰ দ্বাৰা আমাৰ গৰীৱ জনসাধাৰণৰ উপকৃত কৰিব পৰা নাই। তেনেকুৱা দৃষ্টান্ত আজি আমাৰ দেশত হাজাৰ হাজাৰ আছে। আজি এই লক্ষ কোটি টকাৰ বিনিময়ত জনসাধাৰণে

কি পাইছে সেই বিষয়ে আমাক বাৰে বাৰে প্ৰশ্ন কৰিছে যে এই টকাবিলাকৰ দ্বাৰা কি কি কাম হৈছে ?

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা যে আজি আমাৰ দেশত এফালে খাদ্যৰ নাটনি, আনফালে নিবনুৱা সমস্যা আকৌ আনফালে মানুহৰ অন্তৰ কলহ। আজি আমাৰ দেশৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থত নেতৃত্ব দিব পৰা নাই। আমি বলিয়া হৈছো আমাৰ নিজৰ স্বাৰ্থ পূৰণৰ বাবে। জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ লগত আমি আমাক উটুৱাই দিব পৰা নাই। কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণেহে অহোৰাত্ৰ চিন্তা কৰি আছো। আমি নেতৃত্ব পালন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই। পথভ্ৰষ্ট জনসাধাৰণে উপযুক্ত নেতৃত্বৰ অভাৱত বিপথগামী হৈ অপথে পৰিচালিত হৈছে। কিন্তু আঁচনিবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যাতে পঞ্চম পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত মনোযোগ দিয়া হয় তাৰ কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। মই এইটোও দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যে এই আঁচনিবিলাকত যি টকা খৰচ কৰা হয় তাৰ লগে লগে তিনি মাহে তিনি মাহে আঁচনিবিলাকত অগ্ৰগতি পৰ্য্যবেক্ষণ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যাতে ব্যৱস্থা ৰখা হয় কিয়নো তেতিয়াহলে কিছু কাম হব বুলি আশা কৰিব পাৰি। অৱশেষত এটা কথা কওঁ যে আমাৰ শিৱসাগৰ জিলাত অ'-এন-জি-চিয়ে হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি প্ৰাচীন ঐতিহাসিক এনচিয়েণ্ট মনুমেণ্ট বিলাক নষ্ট কৰি পেলাইছে। আগৰ ৰজাদিনীয়া ন-পুখুৰী, পুৰণা পুখুৰী এইবিলাকৰ পাৰত অ'-এন-জি-চিয়ে পকা গুদাম ঘৰ সজাইছে আৰু পুখুৰীৰ পবিত্ৰতা নষ্ট কৰিছে। আমাৰ ইমানবিলাক মাটি টকা পইচা নোহোৱাকৈয়ে অধিগ্ৰহণ কৰিছে; মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাওঁ যেন আহোম ৰজা-দিনীয়া এই পুখুৰীবিলাকৰ পাৰত কাৰ হুকুম মতে ঘৰ সাজিছে তাৰ ব্যৱস্থা লয়। ৰুদ্ৰ সাগৰ, শিৱসাগৰৰ এই বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ ঠাইবিলাক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিবলৈ মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ। তাৰ পিচত অধ্যক্ষ মহোদয়, সময়ৰ নাটনি নহলে বহুত কথাই তথ্য পাতি সহকাৰে কম বুলি ভাবিছিলো কিন্তু এতিয়া খৰধৰ কৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিৱসাগৰ জিলাখন আমি সকলোৱে জানো যে ৰংপুৰ নামেৰে প্ৰসিদ্ধ আছিল। তাত আহোম স্বৰ্গদেউসকল আছিল। প্ৰায় সাত লাখ জনসংখ্যাৰ এই জিলাখনত ইমান দিনে জিলাৰ সদৰ ঠাইৰ কাৰণে জনসাধাৰণে দাবী কৰি অহা স্বত্বেও আজিলৈকে গুৰুত্ব দিয়া নহল। মই এই

বিষয়ত গুৰুত্ব দিবলৈ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। চৰকাৰক বিশেষ ভাৱে কও যে ধৰ্ণা আন্দোলন আদি নহলে কোনো কথাতে গুৰুত্ব নিদিয়ে। এই বিষয়লৈ চৰকাৰে মনোযোগ দি ইনিচিয়েটিভ লৈ শিৱসাগৰীয়া ৰাইজৰ বহু দিনীয়া দাবী যিটো ন্যায্য দাবী সেইটো সোনকালে কৰাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টিআকৰ্ষণ কৰিলো। আৰু বহুত মাননীয় সদস্যই কবলৈ আছে মই ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্ৰীআব্দুল হান্নান চৌধুৰী: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যিখন বাজেট ঘাটি হলেও আমাৰ ওচৰত দাঙি ধৰিছে তথাপি ৰাইজৰ ওপৰত কোনো কৰ কাটল নলগোৱাৰ কাৰণে তেখেতক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো। আজি দেশৰ অৰ্থ নৈতিক অৱস্থা বেয়াৰ ফালে ঢাল খাইছে। আমাৰ খাদ্য বস্তুৰ দাম তেনেকৈয়ে বহুতলৈ বাঢ়ি গৈছে। এইবিলাক অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ হলে খাদ্য বস্তুৰ দাম কমাবৰ কাৰণে কৃষিত মন দিব লাগিব। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে কৃষিৰ বিষয়ে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে যিটো কৰিছে তাৰ বিষয়ে আৰু বেছিকৈ দীঘলীয়া নকৰো। আমাৰ পুৰণি কলীয়া নীতি নিয়মৰে খেতি কৰিও মোৰ সমষ্টিতে মই যি ঠাইৰ পৰা প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছো সেই ঠাইৰ ন-অসমীয়া লোক সকলে বসতি কৰি বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়াখহনীয়া আৰু খৰালি পানী নোহোৱা কাৰণে ভোগ কৰি আছে। মোৰ সমষ্টিত এতিয়া ধানৰ দাম পয়ষষ্টি টকালৈ হৈছে আৰু চাউলৰ দাম হৈছে চৌৰাশি টকা; আগতে কেতিয়াও ইমান দাম নাছিল। মোৰ অঞ্চলত যি বিস্তৃত অঞ্চলত পমুৱা মুছলমান লোক আছে সেইসকলে অসমীয়াৰ লগতে থাকি অসমীয়া শিক্ষা আৰু কৃষ্টি লৈ অসমীয়া বুলি গৌৰৱ কৰি আহিছে কিন্তু তথাপিও অসমৰ পৰা বিদেশী ভাৱলৈ চাই থকা হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে ভাঙনবাৰী ৰিজাৰ্ভত বত্ৰিশ হাজাৰ বিঘা মাটি আছিল অৱশ্যে তাৰ যোল্ল হাজাৰ বিঘা গৰু, মহ চৰাবৰ কাৰণে চৰকাৰী কৰি ৰাখিছে। যিবিলাক মাটিত ধান, সৰিয়হ, মৰাপাট আদি উৎপাদন হলহেতেন সেই ঠাইবিলাক কেৱল গাখীৰৰ কাৰণেই বা কেইমোন গাখীৰ বা ঘিঁৰ কাৰণেই ৰাখিছে। অৱশ্যে কোনো দিনে নোহোৱা-নোপজা কথা এটা অলপতে হৈছে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু মাননীয় সদস্যা শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী গৈ চেট'লমেন্ট দি দিছে, তাৰ কাৰণে তেখেতসকলক মই আন্তৰিক ধন্যবাদ দিছো। এই বিস্তৃত অঞ্চলটোত

*Speech not corrected

ডাক্তৰখানা নাই, আকৌ যিওবা এখন ডাক্তৰখানা আছে ডাক্তৰ নাই। স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনোৱাত দৰ্খাস্ত কল কৰিছে আৰু তাৰ পিচত ডাক্তৰ দিব বুলি জনাইছে। মানুহ মৰাৰ পিচত কি হব সেই কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যে অতিসোনকালে ডাক্তৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যাতে দুখীয়া জনসাধাৰণে চিকিৎসাৰ সুবিধা পাব পাৰে। দ্বিতীয়তে দেখিছো উন্নতিৰ মেৰুদণ্ড শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ অঞ্চলত এখন এল-পি স্কুলৰ বাহিৰে আন স্কুল নাই, যিওবা দুই এখন স্কুল হবলৈ ধৰে তথাপি চৰকাৰী সাহায্যৰ কাৰণে গা দাঙি উঠিব নোৱাৰে। মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰো যেন সেই অঞ্চলত চৰকাৰী সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ পিচত দেখাযায় যে চৰকাৰে আন আন শিক্ষাৰ প্ৰতি মনোনিবেশ কৰিছে কিন্তু মাদ্ৰাচা শিক্ষাৰ কাৰণে কোনো টকা ধৰা নাই। কোনো গ্ৰ্যাণ্ট মাদ্ৰাচা স্কুলৰ কাৰণে ধৰা হোৱা নাই। মই শিক্ষা মন্ত্ৰীক মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জৰিয়তে অনুৰোধ কৰো যাতে মাদ্ৰাচা শিক্ষাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা ৰাখে আৰু যদি বাদ দিব খোজে তেনেহলে একেবাৰে উঠাই দিব লাগে। অৱশেষত আমাৰ বৰপেটা মহকুমাত ইমান মানুহৰ বসবাস যে প্ৰশাসনীয় কামবিলাক কৰিবলৈ দিগদাৰী হয় আনকি বৰপেটা মহকুমাৰ মহকুমাধিপতিয়ে সকলোবিলাক কমিটিত চেয়াৰম্যান হিচাবে থকাৰ বাহিৰেও মাননীয় মন্ত্ৰীসকল গলেও উপস্থিত থাকিবলগীয়া হয়। গতিকে অতি সোনকালে বৰপেটাক জিলালৈ ৰূপায়িত কৰিব লাগে। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় তথা বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাক মই সমৰ্থন জনাই দুটামান কথা আঙুলিয়াব খুজিছো। এই বাজেটত দেশৰ নানা ধৰণৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা আৰু দেশৰ বস্তুৰ চৰা দামৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। দেশত বস্তুৰ চৰা দাম, দেশৰ নানা বেমেজালিৰ কাৰণেই হৈছে।

আজি আমাৰ চৰকাৰৰ নীতি আছিল যে, চৰকাৰে পাইকাৰীৰ ব্যৱস্থা নিজৰ হাতলৈ আনি, দেশৰ বেমেজালি দূৰ কৰি বস্তুৰ দামৰ সুব্যৱস্থা কৰিব। কিন্তু পাইকাৰীৰ ব্যৱস্থা নিজৰ হাতলৈ অনাৰ পাচত বস্তুৰ দাম দুগুণহে দেখিবলৈ পাইছো। ইয়াৰ পৰা এইটোৱেই প্ৰমাণ হয় যে চৰকাৰৰ এই নীতিটো ব্যৰ্থ কৰিবলৈ কিছুমান মজুতকাৰী আৰু লাভখোৰ ব্যৱসায়ীয়ে

*Speech not corrected

যতপৰনাস্তি চেষ্টা কৰি আমাৰ প্ৰশাসনত কিছু দুৰ্বল কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি আহিছে। আৰু তেওঁলোকে এই নীতিক মষিমুৰ কৰিবলৈ উঠি পৰি লাগিছে। এই কথাটো আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়েও স্বীকাৰ কৰিছে। মোৰ বোধেৰে এই উচ্চ দাম যদি দেশত কিছুদিন বৰ্ত্তি থাকে তেনেহলে আমাৰ দেশত অৰ্থনৈতিক বুনিয়াদত যথেষ্ট ৰকমে প্ৰতিঘাট কৰিব। এই বিষয়টো লৈ আমাৰ চৰকাৰে হাত বান্ধি নাথাকি, দৈনন্দিন প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ চৰা দাম বন্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। তাৰ পাচত আমাৰ যোৱা সাধাৰণ নিৰ্ব্বাচনৰ যি ইষ্টাহাৰ আছিল তাত এইটো স্পষ্টকৈ কোৱা হৈছিল যে আমাৰ ৰাজ্যৰ আঞ্চলিক বৈষম্যতা আমি দূৰ কৰিম। কিন্তু বাজেটত আজিলৈকে আমি তাৰ কোনো নমুনা দেখা নাই।

বিশেষকৈ মই গড়কাপ্তানি বিভাগৰ আঁচনি বিলাক পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি দেখিছো, বিশেষকৈ জলসিঞ্চনত যিবিলাক প্ৰজেক্ট এতিয়ালৈকে হাতত লৈছে তাৰ পৰা দেখা যায় যে ভাৰতৰ বহুত ঠায়েই এই সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। আমি এই বছৰৰ বাজেটতো বাস্তবত দেখিবলৈ পাওঁ যে যিবিলাক অঞ্চল এই বিষয়ে পিছপৰি আছিল সেইবিলাক এতিয়াও পিছপৰি আছে, বিশেষকৈ মোৰ সমষ্টিত আজি দুই বছৰেও জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাই হোৱা নাই। বিভাগীয় ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীক এটা ব্যৱস্থা কৰিবলৈ লিখি দিয়া স্বত্বেও আজিলৈকে একো নহ'ল। মোৰ আগতে মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিভাগীয় সচিবলৈ লিখি দিছিল। কিন্তু সচিবে মন্ত্ৰীৰ হুকুম এতিয়াও পালন নকৰিলে। ই এটা বৰ পৰিতাপৰ কথা। এইটোৱেই প্ৰমাণ নকৰেনে যে আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো শিথিল হৈ গৈছে। মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো, এই পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত লবলৈ মই নিজেই এটা আঁচনি দাখিল কৰিছিলোঁ, কিন্তু সেইটো লোৱাৰ কোনো ব্যৱস্থাই নহল। তাৰ পাচত গড়কাপ্তানী বিভাগৰ যি আচনি দেখিছো তাত মোৰ সমষ্টিত কোনো ৰাস্তাই লোৱা হোৱা নাই। কিন্তু সেই ৰাস্তাত মটৰ যোৱা দূৰৰ কথা মানুহেই খোজকাঢ়ি যাব নোৱাৰে। আজিলৈকে এচাকোল মাটি তাত পৰা নাই। অবশ্যে চৰকাৰে আজি দুবছৰেই টকা দি আছে। গতিকে এইদৰে আমি বক্তৃতাৰহে ফুলজাৰী মাৰি থাকো তেন্তে টকাৰ অপব্যয় হব কিন্তু কাম হলে নহয়। কিন্তু আজিলৈকে যিবিলাক সমষ্টিত পূৰ্ব্বৰে পৰা ৰাস্তা-ঘাট বেছি সেই-বিলাক ঠাইত হলে নতুন নতুন আচনি লৈয়েই আছে। যদি আজিও তেনেকুৱা অৱস্থা হৈ থাকে তেনেহলে যিবিলাক পিছপৰি থকা ঠাই সেইবিলাক পিছ-

পৰিয়েই থাকিব। গতিকে সকলো বিষয়ে এই বৈষম্য আতৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনাওঁ।

মোৰ সমষ্টিৰে কৈয়াবাৰী মৌজাত অন্ততঃ এখন যে ডিচপেন্সাৰী পাতিব লাগে আজিলৈকে তাৰ কোনো কথাই নাই। গতিকে ইমানখিনি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ পাচতো যদি আঞ্চলিক বৈষম্যতাই দূৰ নহয়, তেতিয়া হলে পিচপৰি থকা অঞ্চলৰ প্ৰতি ঘোৰ অন্যায় কৰা হব। মোৰ সমষ্টিতে আজিলৈকে স্বাস্থ্য বিভাগৰ এটা মাত্ৰ ষ্টেট ডিচপেন্সেৰী আছে। সিও জৰাজীৰ্ণ অবস্থাত পৰি আছে আৰু ডাক্তৰ থাকিবলৈকে তাত ঘঁৰ নাই। গতিকে ডাক্তৰ তাত থাকিব নোৱাৰে আৰু ফলত বহুতো প্ৰসুতি ৰাতি ডাক্তৰখানালৈ আহি চিকিৎসাৰ অভাৱতে প্ৰাণ ত্যাগ কৰিব লগীয়া হৈছে। আজি ইমান দিনে সেই ঘৰ-বাৰী খিনি মেৰামত কৰিবৰ কাৰণে গড়কাপ্তানি বিভাগৰ পৰা ঘৰবাৰীখিনিৰ এষ্টিমেটেই নাহিল। কাম কৰাটো দূৰৰ কথা। এই কামটো যাতে ততাতৈয়াকৈ কৰি অন্তত ডাক্তৰজন হাস্পাতালতে থকাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো। স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিচৰে পৰা কেইবা-খনো বাজেট তৈয়াৰ কৰা হ'ল, বহুতো আচনি লোৱা হ'ল আৰু সেই মৰ্মে বহুতো টকা খৰচো হৈ গ'ল। কিন্তু এই টকাখিনি ঠিকমতে খৰচ হৈ সেই কাম হ'লনে নাই সেইবিলাক চোৱাৰ চৰকাৰৰ পৰা কোনো ব্যৱস্থা নাই। এতিয়ালৈকে মই যিটো উপলব্ধি কৰিছো তাৰ পৰা এইটোৱেই অনুমান হয় যে আমাৰ সমষ্টিবিলাকত কোনো কাম কৰা আৰম্ভ কৰিলে সেই ঠাইলৈ যদি সংশ্লিষ্ট মন্ত্ৰীসকল গৈ অলপ পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি অলপ কথা কৈ আহে তেন্তে সেই কাম পৰি নাথাকে। সেইবিলাক বিষয় লৈ মই চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। বান নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কে মই কও মোৰ সমষ্টিতে কালদিয়া, পোমোৱা, বেকী, আই আদি পাচটা নদী আছে আৰু এই নদীখিনিৰ সকলো খিনি পানী আহি জমা হয় আৰু ইয়াৰ এটা সুব্যৱস্থা আজিলৈকে কৰা নাই। গতিকে আমাৰ আঞ্চলিক বৈষম্যতা দূৰ কৰাৰ যি প্ৰতিশ্ৰুতি সি কেনেকৈ পালন হয়?

আজি আচনি বিলাকত বছৰি বছৰি অজস্ৰ টকা খৰচ কৰা দেখুওৱা হৈছে। প্ৰকৃততে সেই টকা বিলাক খৰচ কৰা হৈছে নে নাই তাৰ কোনো পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰা ব্যৱস্থা নাই। আমি বিধানসভাত প্ৰশ্ন কৰো আৰু মন্ত্ৰী সকলে কিছু তথ্যপাতি দাঙি ধৰে। আচলতে আচনি বিলাকৰ কাম সম্পূৰ্ণ নহয় আৰু টকা পইচাৰ অপব্যয় হয়। মন্ত্ৰী সকলে আচনি বিলাকৰ

কাম আৰম্ভ কৰাৰ লগে লগে কাৰ্য্যস্থলীত গৈ কামবিলাক সম্পূৰ্ণ হৈছে নে নাই তাক পৰীক্ষা কৰিব লাগে। নহলে ৰাইজৰ মাজত যিটো আঞ্চলিক বৈষম্যৰ ভাব আহিছে সি দূৰ নহব। গতিকে নিৰ্দ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰত কামবিলাক কৰিবৰ কাৰণে সময় বান্ধি দিব লাগে, আচনিবিলাক পৰীক্ষা কৰিব লাগে। মই এতিয়া বান নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কত দুযাৰ মান কব বিচাৰিছো। মোৰ সমষ্টিত পহুমাৰ, কালদিয়া, টিহু, বৰলিয়া আদি কৰি পাচখন নদী আছে। মই প্ৰত্যেক বাৰে সদনৰ মজিয়াত চিঞৰি আছো বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিন্তু আজিলৈকে কোনো সুব্যৱস্থা হোৱা নাই। আঞ্চলিক বৈষম্যৰ কথালৈ চিন্তা কৰি অতি সোনকালে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি মই আশা ৰাখিছো। তাৰ পিচত মই জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত কব বিচাৰিছো যে বালিধুবুৰীত আজিলৈকে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। তাত ৫ খন নদী আছে গতিকে জলসিঞ্চনৰ যথেষ্ট সুবিধা আছে। তাত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা সম্পৰ্কত মই কেবাবাৰো প্ৰশ্ন কৰিছো। কিন্তু তাত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। তেখেতে নিজে গৈ চাই আহিছে। যিবিলাক সমষ্টিত আচনি কৰিছে আকৌ তাৰ আশে পাশে আচনি লৈছে। বাঘবৰ, জনিয়া, আদিত কিয় জলসিঞ্চনৰ আচনি লোৱা নাই? এই ক্ষেত্ৰত বিহিত ব্যৱস্থা লবলৈ মই অনুৰোধ জনালো। ডাক্তৰ দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত মৰাচাউলখোৱা নদীত মথাউৰি আজিও কিয় হোৱা নাই? তাত যদি মথাউৰি কৰা হয় তেন্তে বৰপেটাৰ চেঙাৰ মানুহখিনি ৬ মাহ পানীৰ তলত থাকিব লাগিব। মই মুখ্য মন্ত্ৰীক লিখিত ভাৱে জনাইছিলো দুয়ো পাৰে মথাউৰি বান্ধিব লাগে। কিন্তু সি আজি অৰণ্য ৰোদনত পৰিণত হল। গতিকে মই আকৌ অনুৰোধ জনাইছো এই ক্ষেত্ৰত যাতে বিহিত ব্যৱস্থা লয়। আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কেইটা মান নতুন লোৱাৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। এই আচনি বিলাক যাতে বাস্তৱত ৰূপায়িত হয় আৰু ৰাইজৰ উপকাৰত আহে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিহিত ব্যৱস্থা লবলৈ মই মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ কৰিলো। আজি আমাৰ শিশু সকলক খাদ্য যোগানৰ কাৰণে নিউট্ৰিচন প্ৰগ্ৰেম লৈছে। এই আচনিত লাখ লাখ টকা অপব্যয় কৰা হৈছে। মই জানো গাওঁ বিলাকত তেনে ব্যৱস্থা হোৱা নাই। এই কামবিলাক প্ৰকৃততে হৈছে নে নাই তাক চাবৰ কাৰণে সদনৰ তৰফৰ পৰা অনুসন্ধান কমিটি কৰিব লাগে। এই ধৰণে নকৰিলে পঞ্চম

পৰিকল্পনাত আচনিবিলাক কাৰ্য্যত পৰিণত কৰাত বিধি পথালি আহি পৰিব। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় পিচত কৰৰ প্ৰস্তাৱ আনিব। অৱশ্যে এইটো কথা ঠিক যে এখন উন্নয়নমুখী দেশ গঢ়িবলৈ হলে কৰ কাটল লগাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত মই কব বিচাৰিছো যে এই কৰ লগোৱাৰ আগতে আমাৰ যি বিলাক কৰ অনাদায়ী হৈ আছে সেইবিলাক উঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ডিব্ৰুগড়ৰ এটা অটমবাইল কোম্পানীয়ে ১৩ লাখ টকা দিব লগা আছে। এই সম্পৰ্কত হাইকোৰ্ট হৈছিল। সেই টেক্স আদায় কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো দুখীয়া মানুহৰ ওপৰত কৰৰ বোজা জাপি নিদি ধনীৰ ওপৰত কৰ লগোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ আমাৰ মানুহবিলাক বস্তুৰ চৰা দামত কষ্ট ভুগিছে। গতিকে দুখীয়া মানুহৰ ওপৰত কৰৰ বোজা জাপি নিদিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

অধ্যক্ষ: এতিয়া পাচ বাজিল আৰু ৭ গৰাকী বক্তা আছে। প্ৰত্যেকে ১০ মিনিটকৈ কলে আৰু এঘন্টা বহিব পাৰিম। এইটো কৰিবলৈ সদন ৰাজী নে?

(ভইচেচ: হয় বহিব পাৰো)

শ্ৰীগোবিন্দ বৰা: এই লিষ্টখনত মোৰ নাম নাই।

অধ্যক্ষ: আপোনাক কবলৈ দিলেও আৰু আধা ঘন্টা বহিব লাগিব। এতিয়া প্ৰত্যেকে ১০/১২ মিনিটতকৈ কওক।

শ্ৰীমতী সত্যৱতী গোস্বামী: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ১৯৭৪-৭৫ চনৰ যি বিত্তীয় বিবৰণি ডাঙি ধৰিছে তাত কোনো ৰকমৰ গোপনীয়তা বা লুকা-লুকী নকৰি ৰাজ্যখনৰ আচল পৰিস্থিতি এটাকে দাঙি ধৰিবৰ চেষ্টা কৰিছে। আচলতে চাবলৈ গলে ১ কোটি ৯২ লাখ টকাৰ ঘাটি এটা বিশেষ ভয় খাবলগীয়া কথাই নহয় যদিহে ৰাজ্যখনৰ উন্নয়ণমূলক আচনিবোৰ আগুৱাই লৈ দেশৰ নিবনুৱা সমস্যা কিছদূৰ সমাধান কৰাৰ বিষয়ত যিবোৰ আন ডেভেলপড্ ৰিজৰ্চে বা সুপ্ত সম্পদ বুলি যাক কোৱা হয় সেইবিলাক কামত লগাই ৰাজ্যখনৰ ভৱিষ্যত অৰ্থনৈতিক গাথনিটো সুস্থ কৰিব পাৰি।

ডেফিচিট ফাইনেন্‌চিং বা ঘাটি বাজেট অনুন্নত দেশ এখনৰ কাৰণে একো নতুন কথা নহয়, বৰঞ্চ উন্নয়ণমূলক ৰাষ্ট্ৰৰ বাবেই এটা বিশেষ ধৰণৰ নিয়মেই। বাজেট বক্তৃতাত মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দুটা বিশেষ কথাৰ ওপৰত

জোৰ দিছে। এটা হৈছে প্ৰাইচ ৰাইজ বা মূল্য বৃদ্ধি আৰু আনটো হল ষষ্ঠ বিত্ত আয়োগ। ষষ্ঠ বিত্ত আয়োগৰ অসমৰ প্ৰতি অৱদান। বস্তুৰ মূল্য বৃদ্ধিৰ বিষয়ে ইয়াত এটা সাধাৰণ আভাস দিয়া হৈছে যে খৰাং বতৰ আৰু বানপানীৰ ফলত কেইৰাখনো ৰাজ্যত কৃষি উৎপাদনত বাধা পৰাৰ উপৰিও দেশজুৰি শ্ৰমিকৰ ধৰ্ম্মঘট ৰেল কৰ্ম্মচাৰীসকলৰ অসহযোগ, ৱৰ্ক টু ৰোল' নীতিৰ ফলত পৰিবহন ব্যৱস্থা অচল হৈ পৰাত বস্তুৰ যোগানত যথেষ্ট বাধা পৰিল। তাৰ বাহিৰেও বিদ্যুত যোগানৰ বেমেজালি আৰু খাৰুৱা তেলৰ অতিপাত মূল্যবৃদ্ধিৰ বিষয়েও ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে। কিন্তু এই কেইটা কাৰণৰ বাহিৰেও অন্যান্য বহুতো কাৰণ আছে যিবোৰে আজি মূল্যবৃদ্ধিক এনে এটা অদ্ভুত স্তৰলৈ লৈ গৈছে যে চৰকাৰেই কেৱল ধূৱাঁ-কোৱাঁ দেখা নাই দেশৰ বিখ্যাত অৰ্থনীতিবিদ সকলেও টাঁ-টাঁ দেখিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বস্তুৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবৰ এটা বিশেষ নীতি আছে। সেইটো হল ডিমাণ্ড আৰু চাপ্লাই। এই যোগান আৰু চাহিদা — এই দুটাৰ মাজত এটা বিশেষ ধৰণৰ টনা আজোৰা চলি থাকে। যেতিয়াই বজাৰত ডিমাণ্ড বাঢ়ি যায় — তেতিয়া সেই পৰিমাণৰ বস্তুৰ যোগাৰ নাথাকিলে স্বাভাবিকতে বস্তুৰ দাম বাঢ়িবই। মূল্যবৃদ্ধিৰ পৰা দেশত আজি যি ভয়াবহ সমস্যা তৈয়াৰ হৈছে সেইটো এই চৰকাৰহে নালাগে এক্সপাৰ্ট কিছুমানক লৈ গঠন কৰা চৰকাৰ হলেও আইন কৰি বস্তুৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি বস্তুৰ দাম কমাই পেলোৱাতো মুঠেই সহজ কথা নহলহেতেন। ইউ, কে'ত থিক এনেবোৰ কাৰণতেই হিথ চৰকাৰক ৰাইজে ভাঙি দিলে যদিও তাৰ প্ৰত্যক্ষ কাৰণ হল কয়লাখনিৰ বনুৱাৰ ধৰ্ম্মঘট। কিন্তু তাতো মূল্যবৃদ্ধিৰ কথা মানুহৰ মুখে মুখে আছিল। সেইকাৰণেই হয়তো তাৰ ৰাইজে উইলছনৰ বনুৱা চৰকাৰৰ নেতৃত্ব বাছি লৈছে। পৃথিবীৰ মানুহে এতিয়া লক্ষ্য কৰিব তাত তেওঁলোকে 'প্ৰাইচ-ৰাইজ'ৰ সমস্যা কেনেকৈ সমাধান কৰে আৰু শ্ৰমিকসকলক কিমানখিনি সা-সুবিধা দিব পাৰে।

বৰ্ত্তমান যি সাংঘাটিক ধৰণেৰে মূল্যবৃদ্ধি পাইছে তাত এটা কথা সুস্থ ভাবে ওলাই পৰিছে যে দেশখনত এটা 'ইনফেলশ্যিনাৰী প্ৰেচাৰ' বা মুদ্ৰাস্ফীতিৰ ছাপ আহি পৰে এই 'ইনফেলশ্যনাৰী প্ৰেচাৰ' আহি পৰে কেতিয়া ? যেতিয়াই দেশৰ উৎপাদন কনজাম্পশন টকা যোগানৰ মাজত কোনো সামঞ্জস্য নোহোৱা হৈ পৰে। মানে কথাটো হ'ল— যেতিয়াই কনজামশ্যন আৰু মানি চাপলাইৰ মাজত এটা

দিচইকুইলিব্ৰিয়াম আহি পৰে তেতিয়া দেইনফোশ্যন মুদ্ৰাস্ফিতি। আৰু এই দিচ-ইকুইলিব্ৰিয়াম বা অসামঞ্জস্যতা আহি পৰিছে নানান দেশৰ উন্নয়নমূলক পৰিকল্পনাবোৰ আগবঢ়াই নিবৰ বাবে আমি এতিয়ালৈ চাৰিখন পৰিকল্পনা হাতত ললো। এই পৰিকল্পনাৰে কোটি কোটি টকা ৰাইজৰ হাতত পেলাই দিলে জনসাধাৰণৰ হাতলৈ টকা বেছিকৈ আহিল সঁচা কিন্তু সেই হিচাবে বস্তু উৎপাদন বঢ়াব নহল। ১৯৮৩ চনৰ ২৮ ডিচেম্বৰলৈ হোৱা ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ হিচাব মতে ভাৰতবৰ্ষৰ টকাৰ অঙ্ক হ'ল ১০ হাজাৰ ৯৪ কোটি। এই অভূতপূৰ্ব আকাশলজ্ঘা টকা যোগানৰ অঙ্কটো এইবাৰেই ১০ হাজাৰ কোটিৰ ওপৰ পাইছেহি। ১৯৭৩ চনত টকা যোগানৰ অঙ্ক ১৯৭২ শতকৰা ১৯ ভাগ বাঢ়ি গ'ল— বস্তুৰ দাম বঢ়াৰ এইয়ো এটা কাৰণ, কম সংখ্যক বস্তুক অঙ্কৰ টকাই বিচাৰি ফুৰিব লগীয়া হৈছে। ৰিজাৰ্ভ বেংক আৰু চৰকাৰে ধাৰে দি যত যি সংকোচন নীতি লৈছে সিয়ো কাৰ্য্যকৰী হব পৰা নাই। ১৯৭৩ চনৰ চেপ্তেম্বৰৰ পৰা ডিচেম্বৰৰ ২৮ তাৰিখলৈকে বেংকৰ যিটো বিজি চিজিন এই ৩ মাহৰ ধাৰৰ পৰিমাণ ৬২০ কোটি টকা। এই বছৰৰ এপ্ৰিল মাহলৈ যি ধৰণৰ অংক নিৰ্দ্ধাৰিত কৰি ৰখা হৈছে সেইটো হ'ল ৬৫০ কোটি টকা— এই সীমা ৰেখাও হয়তো এপ্ৰিলৰ আগতেই পাই যাবগৈ।

অইন পিনে আকৌ টকা চাব মৰাৰ ক্ষেত্ৰত আজি-কালি সোণৰ জমা বা ৰিজাৰ্ভ ৰখাৰ নীতিও পুৰণি কথা বুলিও 'ফোর্ট ক্ৰোক্স'ৰ নিয়ম নীতি এৰি পেলোৱা হৈছে। বজাৰত ঘূৰি ফুৰা এই টকাবোৰৰ তেনে কোনো সুদৃঢ় নীতি নিয়ম বান্ধোন নাই।

অৰ্থনৈতিক দৃষ্টিভংগীৰ পিনৰ পৰা চাবলৈ গলে চাহিদা বা ডিমাণ্ড বাঢ়ি যোৱা বাবেই বজাৰত বস্তুৰ দাম বাঢ়ে আৰু এই মূল্যবৃদ্ধিয়ে উৎপাদনকাৰী সকলৰ সেই বস্তুৰ দাম বঢ়াবৰ কাৰণে প্ৰৰোচনা দিয়ে। সেইয়ে কিছু দিনৰ বাবে দাম বাঢ়ি গলেও পিছত গৈ এটা অৱস্থা আহিব পাৰে যে বজাৰলৈ বস্তু বেছি পৰিমাণে আহিব আৰু বস্তুৰ দাম কমিবলৈ বাধ্য হব। এটা বিশেষ পইণ্টত গৈ ডিমাণ্ড আৰু চাপলাইৰ টনা-আজোৰাত মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ হৈ পৰিব। এইটোকে অৰ্থনীতিৰ ভাষাত কোৱা হয় 'ফাংশ্যনাল ৰাইজ ইন প্ৰাইজেচ' সেই বাবে ১৯৫৪ চনৰে পৰা ১৯৬২ চনলৈকে যি বছৰেকীয়া শতকৰা ৫ ভাগলৈ মূল্যবৃদ্ধি পাইছিল সিমান গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হোৱা নাছিল। কিন্তু ১৯৭২ চনলৈকে এই বছৰৰ ভিতৰত যি মূল্যবৃদ্ধি পাইছে সেইটো অভাৱনীয়। এইটোকে ফাংশ্যনাল প্ৰাইজ' বুলি কোনোমতেই ধৰিব নোৱাৰি।

১৯৫২–৫৩ চনক বেইচ ইয়াৰ কৰি সেই বছৰৰ মূল্য সুচি বা প্ৰাইজ ইনদেক্স বুলি ধৰি ললে দেখা যায়। ১৯৬২ চনৰ মাৰ্চ মাহৰ পৰা ১৯৬৩ চনৰ এপ্ৰিল মাহলৈ এবছৰৰ ভিতৰত মূল্য সুচি বা প্ৰাইজ ইন্দেক্স ১২৯.৮ ভাগৰ পৰা ১৩৯.২ লৈ বাঢ়ি গ'ল। আকৌ ১৯৬৩ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা ১৯৭১ চনৰ এপ্ৰিল মাহলৈ এই ৮ বছৰৰ ভিতৰত ১৩৯.২ পৰা ২১৬.৩ লৈ বৃদ্ধি পাইছে। ১৯৭২-৭৩ চনত তাতোকৈ বৃদ্ধি পাইছে।

বহুতো কাৰণ আছে যিবিলাক প্ৰত্যক্ষ ভাৱে নহলেও পৰোক্ষ ভাৱে এই মূল্য বৃদ্ধিৰ গতি উৰ্দ্ধমুখী কৰি গৈ আছে। খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত এটা স্থবিৰ অৱস্থা (ষ্টেগনেশ্যন) প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ ওপৰত অতি মাত্ৰা খৰচ দূৰ্নীতিৰ অভিপ্ৰায় বেছি লাভৰ আশাত দৈনন্দিন জীৱনৰ ব্যৱহাৰৰ বস্তুবোৰ লুকাই জমা কৰি থোৱাৰ পদ্ধতি, দেশৰ একশ্ৰেণীৰ লোকে ধৰ্ম-ঘট, ৱৰ্ক টু ৰোল, গ'ল্প, আদি নীতিৰ দ্বাৰা এই হাঁহাকাৰ অৱস্থাটো আৰু ভয়াবহ কৰি তুলিছে। এপিনে মূল্যবৃদ্ধিৰ বাবে দৰ্মহা বঢ়োৱাৰ আন্দোলন চলে-- অইনপিনে দৰ্মহা অলপমান বাঢ়িলেই আকৌ বস্তুৰ দাম বাঢ়ে। এই যে প্ৰাইচ-ৱেজ-স্পাইৰেল এটা হৈছে ই এটা জটিল অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে। বক্তৃতাৰ সুৰত আমি বহুত কথাই কব পাৰো কিন্তু এটা কথা সঁচা যে দেশৰ যি সৰ্ব্বমুঠ চাহিদা বা ডিমাণ্ড আছে তাৰ তুলনাত বস্তুৰ যি যোগান বা চাপ্লাই তাৰ এটা বিৰাট ব্যৱধান আছেই। এটা বিলে চৰ্টেজ বা নাটনি আছে– যিটোক আওকাণ কৰি যোৱাটো যুক্তিসংঙ্গত নহব। আৰু তাৰ ফলতেই এতিয়া বজাৰখন হল-- চেলাৰচ মাৰ্কেট বা বিক্ৰেতাসকলৰ বজাৰ। ইয়াত কিনোতাসকলৰ প্ৰাধান্য নাই। থিক সেই একেটা কাৰণতেই বস্তু লুকাই ৰাখি বেছি লাভৰ আশাত বেছি দামত বিক্ৰী কৰি ক'লা বজাৰৰ ব্যৱসায় বা ব্লেক মাৰ্কেটিং চলি আছে।

(২) দ্বিতীয়তে হ'ল- দিফেকটিভ এগ্ৰিকালচাৰেল প্লেনিং আৰু একসেটিভ পপোলেশ্যন গ্ৰোথ- মানে কৃষি পৰিকল্পনাত বেমেজালি আৰু অতিৰিক্ত ভাবে জনসংখ্যা বৃদ্ধি। এই দুই কাৰণেই যোৱা ১০ বছৰত দেশখনৰ অৰ্থনৈতিক গাথনিক ছিঙি ভাঙি চুৰমাৰ কৰিছে। দেশখনৰ যিটো মূল বস্তু আছিল- কৃষি সেইটোৰ ওপৰত গুৰুত্ব হয়তো দিয়া হৈছিল কিন্তু খেতিৰ পানী যোগান, সাৰ যোগান বা অন্যান্য যিবোৰ সা-সুবিধা কৃষকক দিয়াৰ প্ৰয়োজন আছিল সেইবোৰ থিকমতে দিয়া হোৱা নাছিল। মুঠৰ ওপৰত কি কাৰণত কৃষিৰ যিমান উন্নতি হব লাগিছিল সিমান নহ'লগৈ তাক বুজা টান. কিন্তু এটা কথা দেখা গৈছে যে ১৯৬৯ চনৰে পৰাই খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদনৰ এটা বিশেষ ধৰণৰ ষ্টেগনেচন আহি পৰিছে। আৰু কোনোমতে খাদ্যদ্ৰব্য উৎপাদন ৮০ মিলিয়ন টনৰ ওপৰলৈ নিব পৰা নাই। কিন্তু উন্নয়ণমূলক ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ বাবে এইবোৰ হৈয়েই থাকিব- ফল্টী প্লেনিং কেতিয়াবা হৈ যাব পাৰে। কিন্তু এইবোৰ ইচ্ছাকৃত নহয়। নানান ঘাট সংঘাটৰ মাজত পৰি বহু সময়ত ভাল আদৰ্শ পৰিষ্কাৰ বিবেচনা বুদ্ধি নষ্ট হৈ যাব পাৰে।

(৩) তৃতীয়তে চাকৰিৰ পিনৰ পৰাও খৰচৰ মাত্ৰা দিনে দিনে বাঢ়ি গৈছে। যিহেতুকে নানান ধৰণৰ উন্নয়ণমূলক কামবোৰ হাতত লোৱা হৈছে। চাৰিখনকৈ পাঁচবছৰীয়া আচনিত ৰাইজৰ হাতত বহুত টকা আহি পৰিল- চর্টেজ ডমিনেটেট্ ইকনমি বা নাটনিৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱন্বিত সমাজত দাম বাঢ়ি যোৱাটোৱেই স্বাভাৱিক লক্ষণ।

(৪) ১৯৬২ চনৰ চীনৰ আক্ৰমণ আৰু ১৯৬৫ চনৰ পাকিস্তানৰ লগত হোৱা সংঘৰ্ষৰ ফলত প্ৰতিৰক্ষা বিভাগত বেছি টকা খৰছ কৰি আমাৰ সৈন্যদলক শক্তিশালী কৰা দৰ্কাৰ হল। তাৰ বাহিৰেও এই প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ ভৰণ-পোষণৰ বাবে বহুত পৰিমাণৰ খোৱা বস্তু আৰু অন্যান্য সামগ্ৰী ৰাইজৰ মাজৰ পৰা নি সৈন্যদলক যোগান দিবলগীয়া হল। তাৰ ফলত এপিনে হ'ল বস্তুৰ নাটনি অইনপিনে চাহিদা বা ডিমাণ্ড বাঢ়ি গ'ল তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হ'ল মূল্যবৃদ্ধি।

মিষ্টাৰ স্পীকাৰ : আপুনি সময়লৈ চাব।

শ্ৰীমতী সত্যৱতী গোস্বামী : আমি ছুয়োগৰাকীহে আছো ? এই সদনত তেনেই মাইন'ৰিটি। ৮ গৰাকীৰ ১ গৰাকী বহি থাকে আৰু এগৰাকীয়ে বেছিকৈ কয়।

(আপুনি এইফালে আহিলে বেছিকৈ কব পাৰিব)

সেইটো ভাবি চাব, পূৰ্ব পাকিস্তানৰ পৰা অহা ভগনীয়াৰ সমস্যাটো আৰু এটা অধ্যায়।

এইবোৰ কাৰণত বাহিৰেও আছিল আৰু বহুতো কাৰণ যিবোৰ সাধাৰণতে ৰাইজৰ চকুত নপৰে। দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ সময়ছোৱাত দেশখনৰ বহুতো ডাঙৰ ডাঙৰ উদ্যোগ ব্যৱসায়ৰ আদি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হল যিবোৰৰ পৰিচালনা আছিল অতি জটিল ধৰণৰ আৰু এই কল কাৰখানাবোৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ সময়ত ভাৰত চৰকাৰে কোটি কোটি টকা খৰছ কৰিলে কিন্তু বৃহত উদ্যোগ এটা প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ লগে লগে উৎপাদন নাপালে আৰু লাভো নহয়। উদ্যোগটো প্ৰতিষ্ঠা হোৱা দিনৰে পৰা উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণতা পাবলৈ, লাভ কৰিবলৈ যথেষ্ট কেইবছৰমান সময় লাগে। গতিকে এই গেপ পিৰিয়দটো লোকচানৰ ঘৰতেই থাকিব। থিক লৰা-ছোৱালী ডাঙৰ কৰা শিক্ষা দিয়াৰ কালছোৱাত মাক দেউতাকে যথেষ্ট খৰছ কৰিব লগীয়া হয়— সেইটো লোকচানৰ সময়। কিন্তু লৰাই উপযুক্ত হৈ সংসাৰত থিয় দিয়ে। টকা পইছা উপাৰ্জন কৰিলে সেই লোকচান লাভৰ অংশলৈ যায়।

ইয়াৰ ভিতৰতে অৱশ্যে এটা মনকৰিবলগীয়া কথা এই যে দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ সয়মছোৱাত কৃষি আৰু বৃহত উদ্যোগৰ উন্নয়নৰ বিষয়টো

বোধকৰো সিমান ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰা হোৱা নাছিল। কৃষিৰ উন্নতিত যি মনোযোগ দিয়া হৈছিল তাতকৈ বেছি মনোযোগ আৰু যত্ন লোৱা হৈছিল বৃহত উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠাৰ ওপৰত। তাৰফলত খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদন কমি যোৱাৰ উপৰিও উদ্যোগ জীয়াই ৰাখিবৰ বাবে যিবোৰ কেচামালৰ প্ৰয়োজন সেই বোৰৰ উৎপাদনো কমি গল। গতিকেই আকৌ একেটা বিচনচ্ চাৰ্কোল আহি পৰিল— খোৱা বস্তুৰ দাম বাঢ়িল, কেচামালৰ যোগান কম হোৱাত উদ্যোগিক সামগ্ৰীৰ দাম বাঢ়িল। মানুহে চলিব নোৱাৰা হোৱাত দৰ্মহা বাঢ়িল— দৰ্মহাৰ লগে লগে মানুহৰ কিনিব পৰা ক্ষমতা বাঢ়িল— আকৌ হব প্ৰাইচ-ৰাইজ,। মোৰ নিজৰ এটা ধাৰণা আছে ধাৰণাতো অৱশ্যে ভুল হবও পাৰে— আমাৰ নিচিনা দুখীয়া অনুন্নত দেশ এখনৰ ৰাইজৰ কাৰণে হয়তো হিন্দুস্তান এয়াৰ-বেনটিকচ্'ত কিমান এৰোপ্লেন তৈয়াৰ হল— তাতোকৈ বেছি দৰ্কাৰ আছিল দেশখনত কিমান চাউল, কিমান চেনি, কিমান মিঠাতেল, কিমান কেৰাচিন, কিমান আটা-ময়দা, কাপোৰ-কানি তৈয়াৰ হল- এইবোৰ বিষয়তহে বেছি গুৰুত্ব দিয়াৰ দৰ্কাৰ আছিল।

যি হল হল— এতিয়া এই মূল্যবৃদ্ধিক কি উপায়েৰে কিছু ৰোধ কৰিব পাৰি তাকেই চিন্তা কৰা উচিত। মূল্যবৃদ্ধিক কিছু ৰোধ কৰিবৰ বাবে ডিমাণ্ড আৰু চাপ্লাইৰ চাহিদা দুয়োটাতে আঘাট কৰিব লাগিব। যাতে মানুহৰ চাহিদা ইচ্ছামতে বাঢ়ি যাব নোৱাৰে। অতিৰিক্ত চাহিদাক সীমাবদ্ধ কৰি যাতে এভেই-লেব'ল চাপ্লাই পাব পাৰো তাৰ লগত কম বেছি পৰিমাণে মিলাই লব লাগিব। দুটা বিষয়ত চৰকাৰে হেচা দিব লাগিব। মানুহৰ জীৱনৰ বাবে যিবোৰ বস্তু অপৰিহাৰ্য্য সেইবোৰৰ উৎপাদন কেনেকৈ বঢ়াব পাৰি— দ্বিতীয়তে খৰচৰ পৰিমাণ চৰকাৰী ক্ষেত্ৰত আৰু বিশেষকৈ আৰু ৰাজহুৱা উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত কেনেকৈ কমাব পাৰি তাৰ বাবে কমদিনিয়া আচনি আৰু দীৰ্ঘদিনিয়া আচনি দুয়োটাকে ক্ষামত লগাব লাগিব। খাদ্যদ্ৰব্য বঢ়োৱাৰ ওপৰত বিশেষকৈ জোৰ দিব লাগিব। যাতে এই ভয়াবহ অৱস্থাতে আয়ত্বাধীনলৈ আনিব পাৰি। বিতৰণৰ পদ্ধতিও আৰু বেছি সুনিয়ন্ত্ৰিত হোৱাৰ দৰ্কাৰ যাতে ৰাইজৰ বিক্ষোভ বাঢ়িবৰ বাবে কোনো সুযোগ নাপায়। ধান চাউলৰ যিটো প্ৰকিউৰমেণ্ট প্ৰাইচ্ সেইটোও মাজে মাজে পৰ্য্যালোচনা কৰি চাই এগ্ৰিকালচাৰেল প্ৰাইচেচ কমিচনৰ নিৰ্দ্দেশমতে কিছু আহল বহল কৰিব পাৰি। খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদনৰ বাবে বিশেষ কেইটামান বিষয়ত গুৰুত্ব দিব লাগিব। সাৰ যোগান, পোকমৰা ঔষধ সোনকালে গছবোৰ বাঢ়িবৰ বাবে বিশেষ ধৰণৰ নিউট্ৰেলিটি

আৰু বৈজ্ঞানিক ভাবে সন্নত নতুন ধৰণৰ সা-সজুলি আদিত বেছি মনোযোগ দিব লাগিব।

অতিৰিক্তভাবে জনসংখ্যা বৃদ্ধি বন্ধ কৰিব লাগে। পৰিয়াল পৰিকল্পনা বহুবছৰৰ আগৰে পৰাই চলি আহিছে যদিও থিকভাবে কাম হোৱা নাই। এই বিভাগটোৰ বাবে চৰকাৰৰ অজস্ৰ টকা পইচা লোকচান হৈছে। সৰু পৰিয়ালৰ উপকাৰিতাৰ আৰু সুবিধাৰ কথা ৰাইজক বহলভাবে বুজোৱাৰ উপৰিও সৰু পৰিয়ালৰ লৰা ছোৱালীক চৰকাৰে সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সৰহ লৰা ছোৱালী থকা পৰিয়ালক সাহায্য বন্ধ কৰাৰ নিয়ম কৰা দৰ্কাৰ। এই বিষয়ত সকলো নাগৰিককে একোটা পৰ্য্যায়ত ৰাখিহে এইবোৰ নিয়ম কৰিব লাগে।

ব্যক্তিগত খণ্ডত আৰু ৰাজহুৱা খণ্ডত সকলো ধৰণৰ উদ্যোগতে খৰছ কমাব লাগিব। চৰকাৰী ক্ষেত্ৰতো যিবোৰ বাদ দিব পৰা অদৰ্কাৰী খৰছ সেইবোৰ বন্ধ কৰিব লাগে। বেংকৰ নীতি আৰু সুদৃঢ় কৰি টকাৰ যোগান নিয়ন্ত্ৰিত কৰিব লাগে- কাৰণ টকা পোৱাতো তেনেই সহজ হলে খৰছ বাঢ়ি যোৱাটোও সহজ হৈ পৰে। শেষত মই এটা কথা কওঁ যে আমি এটা বস্তুৰ ওপৰত বিশেষ জোৰ দিব লাগিব— সেইটো হল'ব্লেকমানি'। এই ব্লেকমানি বা ক'লা টকাৰ লগত মূল্যবৃদ্ধিৰ বিশেষ এটা সম্বন্ধ আছে। নাটনিৰ দেশ এখনত খাদ্যদ্ৰব্য আৰু অইন ব্যৱহাৰ্য্য সামগ্ৰীৰ বাবে ৰাইজে সাধাৰণতে উপায়বিহীন হৈ বহুত টকা খৰছ কৰিবলৈ সাজু হৈ থকাটো স্বাভাবিক। ক'লা টকাই ক'লা বজাৰ চলাই থাকে—এই ক'লা টকাৰ ঘাটি উলিয়াবৰ বাবে আৰু সেইসকল মানুহৰ পৰা কাঢ়ি আনিবৰ বাবে বিশেষ যত্ন লব লাগে। ক'লা টকা বা ব্লেকমানি অকল ব্যৱসায়ীৰ হাততে নহয় সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ হাতত কমবেছি পৰিমাণে থাকিব পাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেছি সময় নলওঁ। শেষত মই এটা কথাই কব খোজো যে আমি সকলোৱে দল উপদল পাহৰি গৈ অন্তত: মূল্যবৃদ্ধিৰ সমস্যাটোত একগোট হৈ থিয় দিব লাগিব। জনসাধাৰণৰ পেটৰ ভোকক লৈ আমি যেন কোনো ৰাজনীতি কৰা উচিত নহয়। এই সমস্যাটো এটা নেচনেল ইমাৰজেনচী বা জৰুৰীকালিন ব্যৱস্থা হিচাবে সমাধান কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰিব লাগে। এই জৰুৰীকালীন ব্যৱস্থা অন্তত: ৫ বছৰ মানলৈ ষ্ট্ৰাইক, ৱৰ্ক

টু ৰোল, আদিৰ দ্বাৰা চৰকাৰক আৰু ৰাইজক যাতে বাট হেৰুৱাই নেপেলায় । ষষ্ঠ বিত্ত আয়োগে অসমক আগৰ বাৰতকৈ বেছি টকা দিয়াৰ বাবে আমাৰ কৃতজ্ঞতা ৰ'ল আৰু টকাবোৰৰ যাতে সদ্ব্যৱহাৰ হয় তাকেই কামনা কৰি মোৰ বক্তৃতা সামৰিলোঁ। ।

***শ্ৰীলীলাকান্ত দাস :** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৭৪-৭৫ চনৰ বাবে যি বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই বাজেট বক্তৃতালৈ মই সমৰ্থন জনাইছো আৰু তেখেতলৈ ধন্যবাদ জনাইছো । এইবাৰৰ বাজেট বিশেষণত এটা তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ দিশ আছে । আমাৰ বিৰোধীপক্ষৰ সদস্যসকলে সমালোচনা কৰিছে যদিও ভালকৈ লক্ষ্য কৰিলে ইয়াত কেইটামান ভাল দিশ আছে । ডাঙৰ কথা হ'ল ৰাজ্যখনৰ যিটো অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি সেই পৰিস্থিতিৰ বাস্তব অৱস্থা বিশেষণ কৰিছে আৰু তাৰ সমাধান একমাত্ৰ মূল্যবৃদ্ধি কমোৱা বুলি কৈছে । কিন্তু আমাৰ যদি প্ৰয়োজনীয় উৎপাদন বৃদ্ধি নহয় তেনেহলে মূল্যবৃদ্ধি প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰি । গতিকে আমি বস্তুৰ উৎপাদন বঢ়াব লাগিব ।

৬ষ্ঠ বিত্ত আয়োগৰ কথা উল্লেখ কৰিছে । ৬ষ্ঠ বিত্ত আয়োগে পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ কাৰণে ৫৩.৬৬ কোটি টকা মঞ্জুৰী দিছে, এইটো বিশেষভাবে উল্লেখযোগ্য আগৰ তুলনাত । দ্বিতীয়তে ১৬২.৪৯ কোটি ঋণ পৰিশোধৰ অব্যাহতি পাইছে । গতিকে এই অব্যাহতিৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাজ্যত উন্নয়নমূলক কাম কৰাত কিছু সকাহ পাব । তাৰ পাচত ১৯৭৪-৭৫ চনত বিত্ত আয়োগে ৩৩.৪৭ কোটি টকা ঋণৰ ঠাইত ৯.৪১ কোটি টকালৈ হ্ৰাস পাইছে । এইটো উল্লেখযোগ্য কথা । তাৰ পাচত পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৰাজ্য চৰকাৰৰ যি অংশ দেখুৱাইছে সেই হিচাবে বিনা ঋণে ২৭.৬৩ কোটি টকা অসম চৰকাৰক দিবলৈ সমৰ্থ হব । এইটো এই বিত্তীয় বছৰটোৰ বাবে উল্লেখযোগ্য কথা । পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰন আয়োগৰ কাৰণে ৫৪ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে আৰু ১৯৭৪-৭৫ চনৰ বাবে ৭.৪১ কোটি টকা মঞ্জুৰী ধাৰ্য্য কৰা হৈছে । অৱশ্যে এই টকা ৪ কোটি হ্ৰাস কৰা হৈছে । গতিকে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যে ধাৰ্য্য সমূদায় ধাৰ্য্য টকা আনিবলৈ উপযুক্ত ব্যৱস্থা লয় । অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই উল্লেখ কৰিব বিছাৰিছো যে আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা স্থিৰ অৱস্থালৈ আনিবলৈ হলে আমি যিমান পৰিমাণৰ উৎপাদন হব

* Speech not corrected

লাগে সেই পৰিমাণৰ উৎপাদন কৰিব পাৰিলেহে স্বাবলম্বী অৱস্থালৈ আহিব পাৰে। বিশেষকৈ আমাৰ কৃষি প্ৰধান ৰাজ্যখনত প্ৰয়োজনীয় উৎপাদন যাতে বাঢ়ে তাৰ কাৰণে অগ্ৰাধিকাৰ দিবলৈকে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো। আমাৰ ৰাজ্যখনত শতকৰা ৭২ জন কৃষিজীবি লোক, আৰু এই শতকৰা ৭২ জনে কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে। গতিকে আধুনিক ধৰণৰ কৃষি পদ্ধতিৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে ইয়াৰ কোনো উন্নতি কৰিব নোৱাৰি, গতিকে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৃষি ব্যৱস্থাত জোৰ দিবলৈ আৰু কৃষিৰ দ্বাৰা আমাৰ চাহিদা পূৰণ কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। বস্তুতঃ যি যি ঠাইত কৃষি হয় সেই ঠাইত কৃষি উৎপাদন কৰিবলৈ বেছি জোৰ দিবলৈ মুখ্যমন্ত্ৰীক টানি অনুৰোধ জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই নিজৰ জিলাখনৰ কথালৈ আহিলো। লক্ষীমপুৰ জিলাখন ১৯৭১ চনৰ ২ অক্টোবৰ তাৰিখে গঠন হয়। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হ'ল এই সীমামূৰীয়া জিলাখনৰ মানুহ বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক প্ৰবিৰণৰ মাজেদি চলি আছে গতিকে এফাল মূৰৰ পৰা এই জিলাখনত চকু দিয়া টান হয় কাৰণে ই এই জিলাখন গঠন কৰা হয়। তাৰ আগতে ১৯৭০ চনৰ ১৫ আগষ্ট তাৰিখ ধেমাজী মহকুমাখন গঠন কৰা হয় তাৰ পিচতে ১৯৭১ চনৰ ২ আক্টোবৰ তাৰিখে লক্ষীমপুৰ জিলাখন স্বকীয়াভাবে কৰা হ'ল কিন্তু আন আন জিলাৰ তুলনাত ই আটাইটকৈ পিচপৰি আছে। আনহাতে এই জিলাখনতে জনসংখ্যা অনুপাতে আটাইটকৈ বেছি ধান উৎপাদন হয়। আন কোনো জিলাতে ইমান ধান উৎপাদন নহয়। অকল ধানেই নহয় এই জিলাত আটাইতকৈ বেছি সৰিয়হ উৎপাদন হয়। গতিকে জনসংখ্যা অনুপাতে লক্ষীমপুৰ জিলাতে অসমৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি কৃষি উৎপাদন হয়। কিন্তু দুখেৰে কবলগীয়া হৈছে যে লক্ষীমপুৰ জিলাত কৃষিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে অকণো গুৰুত্ব দিয়া হোৱা নাই। য'ত কৃষি কৃষি উৎপাদন বেছি হয় তাত যদি গুৰুত্ব নিদিয়ে তেনেহলে আমাৰ উৎপাদন ক'ত বেছি হব ? গতিকে এই জিলাখনত পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত যাতে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বেছি জোৰ দিয়ে তাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলো। যিবিলাক ওখ ঠাই সেইবিলাক ঠাইত খেতিৰ উৎপাদন বঢ়াবৰ কাৰণে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। জলসিঞ্চন কৰাৰ আগতে গোটেই মাটিখণ্ড চাৰ্ভে কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বান পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে সকলোৱে জানে। এই বানপানীৰ কাৰণে প্ৰতি বছৰে ৰাইজ ঋণগ্ৰস্থ হব লগা হৈছে, ৰাইজ জৰাজীৰ্ণ অৱস্থাত পৰিছে।

আনহাতে পৰিশ্ৰম কৰা লক্ষীমপুৰৰ ৰাইজৰ সবল মনোবল থকাৰ কাৰণে তেওঁলোকে আজি জীয়াই থাকিব পাৰিছে। আৰু তেওঁলোকে নানা বিপদ অতিক্ৰম কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। সেই কাৰণে বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কথাটো অকল লক্ষীমপুৰৰ ৰাইজৰ কাৰণেই নহয় সমগ্ৰ অসমৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে। কৃষিৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা কটকটীয়া কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চন আৰু কৃষিৰ উন্নতি যদি কৰিবলগীয়া হয় বিশেষকৈ জলসিঞ্চনৰ কাৰণে বিজুলি শক্তিৰ যোগান প্ৰচুৰ পৰিমাণে ধৰিব লাগিব। অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বিজুলি শক্তিৰ যোগান আটাইতকৈ বেছি পিছপৰি আছে লক্ষীমপুৰ জিলাতেই আৰু এনেকুৱা কিছুমান ঠাই লক্ষীমপুৰ জিলাত আছে যি ঠাইৰ মানুহে আন ঠাইলৈ গৈ যদি চাই নাহে তেন্তে বিজুলি বা নো কি সেই কথা বুজি নাপায়। যোৱা আগষ্ট মাহৰ ভিতৰতে বিজুলি শক্তি উৎপাদন কেন্দ্ৰ এটা ধেমাজীত আৰম্ভ কৰিছিল। তাত এক ঘণ্টা যদি বিজুলি বাতি জলে তিনি ঘণ্টা নজলে। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ যোগে এই কথাটোৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। অসমত প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে, কেচঁা মাল আছে, এইবোৰ সংব্যৱহাৰ কৰি এই ৰাজ্যখনৰ উন্নতিসাধন কৰিবৰ কাৰণে বিজুলি শক্তিৰ কেন্দ্ৰ সোনকালে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগে। বিজুলি শক্তিৰ কেন্দ্ৰ এটা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে যিটো ব্যৱস্থা অবলম্বন কৰিছিল সি আজি ২৫ বছৰেও নহল। সেই কাৰণে এই কাম যাতে দুটা পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত নিষ্পতি হয় তাৰ কাৰণে ৰাজ্যিক চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ জৰিয়তে ব্যৱস্থা লবলৈ মই অনুৰোধ জনালো।

মিঃ স্পীকাৰ: আপুনি শেষ কৰক।

*শ্ৰীলীলা কান্ত দাস: অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত ৭টা চেনিৰ কল প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ লোৱা হৈছে। দুখৰ বিষয়, এটাও চেনিৰ কল লক্ষীমপুৰ জিলাত প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ অনুমতি পত্ৰ পোৱা নাই। য'ত চেনিৰ কল প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ কাৰণে অপৰ্য্যাপ্ত কুহিয়াৰ খেতি হয় তাতে এটা চেনিৰ কল প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পক্ষপাতি চৰকাৰ নহয়। শোৱনশিৰিৰ সোণৰ খনিৰ কাৰণে বিদেশী বিশেষজ্ঞ সকলে অনুসন্ধান কৰিছে। এই সম্পৰ্কত ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেইটো আমি নাজানো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষীমপুৰৰ যাতায়তৰ ব্যৱস্থা অতি দখজনক। ১৯৭২-৭৩ চনতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিশেষজ্ঞসকলে এই ঠাইবোৰ পৰিদৰ্শন কৰিছিল অথচ সেই ৰাস্তাবিলাকৰ কোনো উন্নত ব্যৱস্থা আজিলৈকে নহ'ল। মই তিনিটা ৰাস্তাৰ কথা উল্লেখ কৰিছো—

(ক) পদুমবাৰ পৰা

(খ) কনকেশ্বৰৰ পৰা গেনে্লীলৈ আৰু

(গ) এঙ্গাৰ খোৱাৰ পৰা

এই ৰাস্তাকেইটাৰ উন্নতি আজিলৈকে নহ'ল। আন ৰাস্তাৰেও ৰাইজ আহিবৰ কাৰণে কোনো সুবিধা নাই। এই ৰাস্তাকেইটাৰ প্ৰতি মই চৰকাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো— যাতে অতি সোনকালে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা চৰকাৰে লয়।

*Speech not corrected

অধ্যক্ষ মহোদয়, উপায়ুক্তৰ কাৰ্য্যালয় সম্পৰ্কে এটা প্ৰশ্ন আহিছে। সেই কাৰ্য্যালয় লক্ষীমপুৰত নিৰ্মাণ কৰিবৰ কাৰণে এই বিত্তীয় বছৰতে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, পঞ্চম পৰিকল্পনা আহিছে। পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তা মাননীয় কন্দৰ্প কুমাৰ দাসে কৈছে এই পৰিকল্পনা ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যিবিলাক পিছপৰা অঞ্চল আছে সেইবোৰক আগবঢ়াই নিবৰ কাৰণে ৰাজহুৱা ভাবে সমাজবাদী নীতি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে আঞ্চলিক বৈষম্য আৰু সামাজিক বৈষম্য থাকিব নোৱাৰে তাৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা লবলৈ মই অনুৰোধ জনালো। দুখৰ বিষয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম চৰকাৰে চাবপ্লেন প্ৰস্তুত কৰিছে। এই চাবপ্লেন সোনকালে কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ বাবে পৰিকল্পনা আয়োগক টানি ধৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়. শেষত মই এটা কথা কব খুজিছো। সেইটো হৈছে লক্ষীমপুৰ জিলাখন এখন সমস্যাবহুল জিলা। এই সমস্যাবহুল লক্ষীমপুৰ জিলাৰ উন্নতিৰ কাৰণে এতিয়ালৈ কোনো ব্যৱস্থা নহ'ল। যদি সেয়ে হয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই চৰকাৰক সতৰ্ক কৰি দিছো যে ইয়াৰ ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি অতি গুৰুতৰ হব। এজন সদস্য হিচাবে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে, মোৰ দেশৰ এইখন মোৰো পবিত্ৰ সদন হিচাবে মোৰ চৰকাৰৰহৈ এই কথাটো আপোনাৰ যোগেদি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Smti. Pranita Talukdar: Mr. Speaker, Sir, at the very outset I congratulate the Chief Minister as Finance Minister for the budget speech to this August House. The Budget gives us a picture of economic and financial matters of the State. Every year we find that there is deficit in the budget. This year also the budget is a deficit one but though it is a small one — about Rs. 2 crores. Of course we are not to worry about it because not only our State but all the States of the country run into deficit due to huge expenditure in comparison to the income of the State. We know our economy is no longer stagnant; significant changes occur in the matter of prodcution, trade, commerce, transport etc. We know Sir, in our State the population is increasing day by day at the rate of about 2%

per year. But in the comparison to the increased population the production is very slow. In our State the per capita income is the lowest, and if this per capita income of our State is to remain unchanged the production capacity of the State has to expand at such a rate that the national income also increases by 2% per year. So, all out efforts of the Government should be to help the State so that our State reaches the all-India average by increasing the per capita income. Sir, I appreciate the recommendations of the 6th Finance Commission. The recommendations are for improving the economic condition of the State, for increasing the income of the State by upgrading the standard of general administration, administration of Justice, Medical facilities and Tribal and Backward Classes, by recovering tax arrears as well as the returns on capi -tal investment and also by providing the actual requirements of the people by increasing salary and also by recommending additional requirements to bring the State to reach the average. Not only that, Sir, the Finance Commission by their recommendations have tried to reduce the regional imbalance that is existing in our State and to give all possible help to reduce the disparity between the financially stronger and weaker States. This is a nice thing. With the recommendation of the Finance Commission our State will be able to launch the 5th Plan without borrowing from the Central Government as the Finance Minister has stated in his budget speech. The main objective of the 5th Plan is to eradicate poverty by providing the minimum requirements of the people of our State.

Mr. Speaker, Sir, our main objective of the Fifth Plan is to eradicate poverty by fulfiling the minimum requirements of the people of our State. So all our efforts should be diverted towards taking up the community Development programmes which covers agriculture, industry, irrigation, comunication, education, employment, social welfare, housing scheme, electrification in rural and backward ares etc. We know Sir, that 55 per cent of the total revenue comes from agriculture. So our all out efforts should be diverted towards the improvement of the production and high variety of food grains by utilising modern methods. In agriculture, we know that our Government has taken up differnt methods of cultivation and other possible means towards cultivation. We have seen Sir, though Government have taken up the different methods of cultivation still the production is very slow. So this slow production either may be due to flood, natural calamities, erosion or it may be due to labour unrest or dislocation of railways which hamper the movement of goods. It is also noted that the situation has become more aggravated by high increase of the prices of imported crude oil and other essential commodities. At the very first page of the budget, our Finance Minister says "the economy has been subjected to severe strain and there has been an unprecedented rise in prices leading to immense hardship particularly to the poorer section of the people". Mr. Speaker, Sir, this abnormal rise in prices of essential food commodities of our State really lead to the common people to live in distress. If our Government do not take proper steps to stop the rises of prices of essential commodities

the hardship of the people, particularly, the poorer section, will not be removed. Our Government should not allow the raw materials and locally available materials to go outside the State. Our local mills also should be supplied with the local raw materials. To increase production special schemes for development of the small and marginal farmers should be taken up with the crash programme scheme including agricultural loans, land reform measures etc. The special employment scheme launched by the Government under half a million job programme is a very nice programme and I hope this will soon be in operation for giving employment to the thousands of the unemployed young people. For helping economy, development of livestock, development of fisheries are also given priority, as it plays a vital role for the development of the economy of our State. Mr. Speaker, Sir, side by side with the agriculture, industry also should be given priority; but cottage industires like handicrafts in the rural and backward areas should be given recognition for giving employment to the poor people of the backward areas. Sericulture and weaving for economic development of the rural areas should be given due consideration. I hope this will minimise the problem of educated unemployment which has been alarming day by day. Mr. Speaker, Sir, economic development implies not merely growth of agricultural and industrial production but also expansion of facilities for the distribution of goods produced in other. Internal trades between different parts of the State and between other parts of the country help economic development. For this there should be simultaneous development of

road communication both railways and road comunication. We find that communication between different parts of the state are not satisfactory. So special programme scheme should be taken up for improving the roads particularly in the rural areas. Sir, in the rural areas, the rural electrification programme should be taken up. But field electrification be given priority as it will help and facilitate the poor peasants to utilise the power in all the year round. With these few wards I anticipate better success in all the plans and programmes of the Government.

ডাঃ কৃষ্ণ কান্ত লহকৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে আৰু বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে দাঙি ধৰা ১৯৭৪-৭৫ চনৰ বাজেটখন সমৰ্থন কৰিছো। এই কাৰণেই সমৰ্থন কৰিছো যে, যদি বাজেটখন ভালকৈ চোৱা হয় তেনেহলে দেখিবলৈ পাম যে, কেইবাটাও কাৰণত আমাৰ টকা খৰচ কৰা হৈছে। আমাৰ ৰাজ্যৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহেই দৰিদ্ৰতাৰ সীমাৰেখাৰ তলত আছে। গতিকে আমি আমাৰ ৰাজ্যক উন্নতিৰ পথত আগুৱাই আনিবৰ কাৰণে প্ৰথমে আমি জন্ম নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগিব। আনহাতে চৰকাৰেও জন্ম নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। আৰু এই শিতানত খৰচ কৰা কাৰণে এই বছৰত ৭৯ লাখ টকা ধৰা হৈছে। যদি এই টকা ভালদৰে খৰচ কৰা হয় তেনেহলে জন্ম নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত সফল হব পৰা যাব।

মহোদয়, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত মই ইয়াকে কব বিচাৰিছো যে, আমাৰ ৰাজ্যৰ শতকৰা ৭০ ভাগ মানুহেই কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে আমাৰ ৰাজ্যত কৃষিৰ উন্নতি অতি প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। কৃষিজাত বস্তুৰ উৎপাদন বঢ়াব নোৱাৰিলে আমাৰ দেশৰ সমস্যা সমাধান নহব। লগতে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে যি কেইটা আচনি লৈছে আৰু যি খিনি টকা খৰচ কৰিম বুলি ভাবিছে সেইখিনি যাতে খৰচ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লব লাগে। মই ভাবো কৃষিৰ কাৰণে মাটিৰ দহ ভাগৰ এক অংশত পানী যোগানৰ কাৰণে টকা থম বুলি ভাবিছে। যদি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰি শস্য উৎপাদন কৰাৰ আচনি লয় তেন্তে আমাৰ যিটো বস্তুৰ মূল্য বাঢ়িছে তাক কমাব পাৰিম।

মই আশা ৰাখিছো বান নিয়ন্ত্রণৰ ক্ষেত্রত বহু খিনি কাম হব। আমাৰ কুটিৰ শিল্পৰ ক্ষেত্রত বহু খিনি টকা ৰখা হৈছে। এই কুটিৰ শিল্পৰ ক্ষেত্রত আমাৰ নিবনুৱা হৈ থকা ডেকাসকলক নিয়োজিত কৰিব পাৰিব বুলি মই আশা ৰাখিছো। মই ভাবো আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্রী মহোদয়ে এই ক্ষেত্রত বিশেষ নজৰ দিব। আমাৰ পাৱাৰ লোম বিলাকত শিক্ষিত নিবনুৱাসকলক নিয়োজিত কৰিব পাৰিলে তেওঁলোকে প্রত্যেক মাহে দুশ টকা আয় কৰিব পাৰিব। এই ক্ষেত্রত আমাৰ এক ডেৰ হাজাৰ নিবনুৱাই কাম কৰিব পাৰিব। আমাৰ বস্তুৰ দাম বঢ়াৰ প্রধান কাৰণ হ'ল আমাৰ নিত্য প্রয়োজনীয় বস্তু যেনে চাউল, দাইল, তেল আদি বাহিৰৰ পৰা আনিব লাগে। এই বস্তুবিলাক আনোতে যান-বাহন আদিত যথেষ্ট খৰচ পৰে, সেই কাৰণে আমাৰ ইয়াত দাম বাঢ়ি যায়। আমাৰ মানুহৰ নিত্য প্রয়োজনীয় সকলো বিলাক বস্ত আমাৰ দেশতে তৈয়াৰ নহয়। এইবিলাক বস্তু বাহিৰৰ পৰাহে আনিব লগা হয় কিন্তু ইয়াত পৰিবহনৰ অসুবিধাকে আদি কৰি বহুতো অসুবিধা আছে। আমাৰ খাদ্য সামগ্রীৰ এক তৃতীয়াংশ বস্তুহে আমাৰ ৰাজ্যত তৈয়াৰ হয়, বাকী দুভাগ বস্তুৱেই অসমৰ বাহিৰৰ পৰা আনিব লগা হয়। অসমৰ অন্য প্রদেশবিলাকত যেতিয়া বয় বস্তুৰ দাম বাঢ়ে তেতিয়া অসমৰ বাহিৰৰ পৰা আহিব লগা সেই বিলাক বস্তুৰ দামো আমাৰ ৰাজ্যত বাঢ়ে। চৰকাৰে ধান চাউলৰ কাৰবাৰ যদিও নিজৰ হাতলৈ আনিছে তথাপিও এই ধান চাউলৰ দাম কমোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰক মই অনুৰোধ কৰিছোঁ আৰু আঢ়ৈ কুইন্টল ধান চাউল অনা নিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে বান্ধি দিয়া নিয়মটো অলপ শিথিল কৰি অনা - নিয়া কৰিব পৰা পৰিমাণটো অলপ বৃদ্ধি কৰি দিব লাগে। লগে লগে যাতে বয়-বস্তুৰ কোনো অভাৱ অনাতন আদি নহয় তাৰ কাৰণে মুকলি বজাৰো ৰাখিব লাগে। তিনি চাৰিজন মানুহ লগলাগি যাতে ট্রাকত ধান চাউল আদি নিব পাৰে তাৰ কাৰণেও চৰকাৰে অকণমান সুবিধা দিব লাগে কিয়নো সেইটো কৰিলে পৰিবহন খৰছটোৰ পৰা আমাৰ মানুহে অকণমান সকাহ পাব।

ইয়াৰ পিছত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীঘন কান্ত বৰো আৰু মোৰ সমষ্টিৰ মাজতে এখন দলং তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ মুখ্য মন্ত্রীকে আদি কৰি প্রসাশনৰ মুখিয়াল লোকসকলক নানান অনুৰোধ আদি কৰা হ'ল কিন্তু সেই খন আজিলৈকে নির্মিত নহল। গতিকে এইখন সোনকালে তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ জনাইছোঁ। ইয়াৰ লগতে আমাৰ ওচৰতে

শ্লুইছ গেট আজি ৮/৯ বছৰ ধৰিও নোহোৱাৰ ফলত হস্তিনাপুৰ মৌজাখন ডুবি থাকে পানীৰ কাৰণে। ইয়াৰ কাৰণে ইয়াৰ সমীপৱৰ্ত্তী লোকসকল ক্ৰমান্বয়ে কাঙাল হৈ গৈ আছে। গতিকে আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ যাতে এই শ্লুইছ গেটটো চৰকাৰে অনতিপলমেই তৈয়াৰ কৰি দিলে তাৰদ্বাৰা কেইবা হাজাৰ বিঘা খেতিৰ মাটি উদ্ধাৰ হব। ৫ম পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম বছৰত ৰাস্তা-ঘাটৰ কাৰণে ১৩ কৌটি ৯৯ লাখ টকা ৰখা হৈছে। সেইবিলাক তেনেকৈ নধৰি কোন কোন সমষ্টিত কেইটা ৰাস্তা কৰিব সেই অনুপাতে ললেহে কাম হব বুলি মই ভাবোঁ কিয়নো আজি বাস্তৱত যিটো দেখা গৈছে যে, কিছুমান সমষ্টিত হয়তো ৫/৬ টা ৰাস্তা তৈয়াৰ হৈছে আৰু কিছুমান সমষ্টিত হয়তো একেবাৰেই ৰাস্তা- ঘাট আদি গঢ়ি উঠা নাই। প্ৰত্যেক সমষ্টিতে দুই এটা হলেও ৰাস্তা তৈয়াৰ কৰাৰ কাৰণে আঁচনি লৈ কাম কৰিলে এইটোত কব লগীয়া একো কথা নাই। ন্যেশ্বনেল হাইওৱেৰ বাহিৰে বাকী ৰাস্তা বিলাকত অসমৰ ষ্টেট ফাণ্ডৰ পৰা নলৈ সমষ্টিৰ পৰা ললে ভাল হব বুলি মই ভাবোঁ আৰু এই খিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

*শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ পাটগিৰি : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নতুন বছৰৰ যি বাজেট আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী তথা মূখ্যমন্ত্ৰীয়ে ডাঙি ধৰিছে তাৰ ওপৰত হোৱা বিতৰ্কত অংশ গ্ৰহণ কৰি আমাৰ ভালেকেইজন মাননীয় সদস্যই বিশ্লেষণ কৰিছে। এই সম্পৰ্কে কবলগীয়া বিশেষ একো নাই যদিও আমি এটাকথা দেশখনত দেখিবলৈ পাইছোঁ যে, আমাৰ দেশত বয় বস্তুৰ মূল্য বৃদ্ধিয়ে এটা ভীষণ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইয়াৰ ফলত আমাৰ সাধাৰণ মানুহৰ অন্ন-বস্ত্ৰৰ কোনো সংস্থান নোহোৱা অৱস্থা হৈ পৰিছে। আন নহলেও অন্ততঃ আমাৰ মানুহে দুবেলা দুমুঠি পেটভৰাই খাবলৈ পালেও যথেষ্ঠ হয় কিন্তু সেইটো হৈ উঠা নাই। ইয়াৰ কাৰণে অকল চৰকাৰকে জগৰীয়া কৰিব নোৱাৰি। আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন ঠাইত সঘনে হৈ থকা বানপানী, খৰাং বতৰ আদিকে ধৰি প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগ, বনুৱা ধৰ্ম ঘট, পৰিবহন ব্যৱস্থা আদিৰ কাৰণেও আমাৰ জনসাধাৰণৰ নিত্যপ্ৰয়োজনীয় বয় বস্তু বিলাকৰ দাম আদি বাঢ়ি গৈছে। আজি আমাৰ দেশত বহুতো উন্নয়ণ মূলক আঁচনি আদি লোৱা হৈছে কিন্তু সেইবিলাকত আমাৰ কোনো কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব পৰা নাই। আমাৰ

*Speech not corrected

সন্মুখত এনেকুৱা এটা হাহাঁকাৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে যে, এই অৱস্থাত দেশৰ সকলো মানুহ মিলি জুলি কাম নকৰিলে এই অৱস্থাটো চম্ভালিবই পৰা টান হৈ পৰিব। আজি প্ৰায় সকল মাননীয় সদস্যই এই বিলাক হাহাঁকাৰ আৰু অস্থিৰ অৱস্থাৰ কথা আলোচনা আদি কৰি কৈছে যে, আন নেলাগে নিজৰ লৰা ছোৱালীকো খুৱাব পিন্ধাব নোৱাৰি বিক্ৰী কৰিব লগা অৱস্থা হৈছে। এই কথা কিমান দুৰ সত্য সেইটো কবনোৱাৰিলেও এই কথা কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে যে, এনেকুৱা দিন আমাৰ আগত আহিব পাৰে।

আজি কিতাপ, কাগজ, কলম আদিৰ ইমান দাম বাঢ়ি গৈছে যে, অভি-ভাৱকে লৰা ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কাৰণে যাৱতীয় আচবাব আদিকে যোগাব নোৱাৰা এক অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত আমি দেখা পাইছোঁ যে, বৃটিছ চৰকাৰৰ দিনতে যি বিলাক প্ৰশাসনিক গোট আছিল সেই গোট বিলাকেই এতিয়া পৰ্য্যন্ত থকাৰ কাৰণে এটা সামঞ্জস্য বিহীন সমস্যা চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে ধৰক চিভিল চাব্ ডিভিজনৰ লগত অন্যান্য উন্নয়ণমূলক সংস্থা বিলাকৰ কোনো মিল নাই যাৰ ফলত বিভাগ বিলাকৰ সস্থা কৰ্ম্মপৰিছালনাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু অসুবিধাই দেখা দিছে। আমাৰ কোকৰাঝাৰ চাব্ ডিভিজনতে দেখা পাইছোঁ যে, তাৰ গড়কাপ্তানী বিভাগৰ চাব্-ডিভিজনৰ কোনো মিল নথকাৰ কাৰণে কাৰ্য্যবিলাক পৰিচালনা কৰাত বিশেষ বেমেজালিয়ে দেখা দিছে। প্লেনিং আদি কৰাত আমি বিশেষ অসুবিধা পাইছো। অকল গড়কাপ্তানীৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় প্ৰায় বিলাক বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত এইটো হৈ আছে। বিভিন্ন বিভাগৰ বিষয়া সকলক আমি যি ভাৱে পাবলাগে সেইভাৱে নেপাওঁ। আমাৰ পঞ্চায়ত ইলেকচন আহি আছে। আমি পঞ্চায়তী ৰাজ স্থাপন কৰিছো আৰু মহকুমা পৰিষদ গঠন কৰি তাৰ ওপৰত যথেষ্ঠ দায়িত্ব ভাৰ অৰ্পণ কৰিছো। কিন্তু বিভিন্ন গোট বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যদি আমি মিল ৰাখিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে আমি পঞ্চায়তী ৰাজ আৰু মহকুমা পৰিষদ আদি কৰি তাৰ ওপৰত কামৰ দায়িত্ব দিলেও তাৰ পৰা বিশেষ কিবা কাম হব বুলি মই নেভাৱো। গতিকে চৰকাৰে যদি বিভিন্ন প্ৰশাসনিক গোট বিলাকৰ মাজত এটা মিল ভাৱ ৰাখিব পাৰে তেতিয়াহলে, বৰ ভাল হব।

কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা উন্নত আধুনিক প্ৰণালীবোৰ গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ ৰাইজ অতি আগ্ৰহান্নিত আৰু এই বিলাক গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ মানুহ আগুৱাই আহিছে। কিন্তু বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ

পৰা যি দেখা পাইছো যে, এবছৰ এই বিলাক প্ৰণালীৰ দ্বাৰা কাম কৰি পিছৰ বছৰ সেই প্ৰণালীৰে কাম কৰিবলৈ মানুহৰ হাবিয়াস নাইকীয়া হৈ পৰে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে যে, সাৰ-বীজ, আৱশ্যকীয় যন্ত্ৰ-পাতি আদি যিটো সময়ত আমাৰ ৰাইজে পাব লাগে সেইটো সময়ত নোপোৱাৰ কাৰণে এই বিলাক প্ৰণালীৰ প্ৰতি মানুহৰ আগ্ৰহ আকৌ কমি যায়। দাম বঢ়াৰ অন্যতম কাৰণ ইও এটা বুলিয়েই মই ভাৱো। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যদি উন্নত পদ্ধতিৰে আমি আগবাঢ়িব নোৱাৰো তেতিয়াহলে, আমাৰ দেশৰ পৰা খাদ্যৰ অভাৱ আতৰিব বুলি মই কেতিয়াও ভাৱিব নোৱাৰো। সেই কাৰণেই মই কওঁ যে, উন্নত পদ্ধতি অৱলম্বন কৰাৰ লগে লগে খেতিয়কক সকলো প্ৰয়োজনীয় আহিলাপাতি যেনে,— সাৰ, বীজ, আদি সকলো সময়মতে যোগান ধৰিব পাৰিব লাগিব।

আজি আমাৰ দেশত এটা মাৰাত্মক কথা হৈ পৰিছে যিটোৰ প্ৰতি মই আমাৰ মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। সেইটো হৈছে আগতে আমাৰ ৰাজ্যখনত ক'লাজৰ, মেলেৰীয়া আদি বেমাৰ বিলাকে বৰ উত্কত ৰূপ ধাৰণ কৰি প্ৰতি বছৰে যথেষ্ঠ সংখ্যাক লোকৰ মৃত্যু ঘটাই-ছিল কিন্তু তাৰ প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা লোৱাৰ ফলত এই ৰোগ বিলাক নিৰ্মূল কৰিব পৰা গৈছিল যদিও আজি দুই-তিনি বছৰ মানৰ পৰা এই ৰোগে আক্ৰান্ত কৰি আকৌ বিভিষিকাৰ সৃষ্টি কৰাৰ উপক্ৰম কৰিছে। বিশেষকৈ কোকৰাঝাৰ চাব্‌ডিভিজনত এইৰোগে ব্যাপক আকাৰ ধাৰণ কৰাৰ উপক্ৰম কৰিছে। গতিকে স্বাস্থ্য বিভাগে এই বিষয়টো ভালভাৱে চিন্তা কৰি তাৰ যথাবিহিত ব্যৱস্থা লব বুলি আশা কৰিছো।

ইয়াৰ পিছত আমাৰ পিছ পৰা সম্প্ৰদায় বিলাকৰ লৰা-ছোৱালীৰ পঢ়া-শুনাৰ কাৰণে যি বৃত্তি আদি দিয়াৰ নিয়ম আছিল সেই বৃত্তিৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান অনিয়ম দেখা পাইছো। যি সময়ত এই বৃত্তিৰ টকা পোৱাটো প্ৰয়োজন সেই সময়ত এই টকা নোপোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ পঢ়া-শুনাত ই ব্যাঘাত জন্মায়। সেই কাৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যাতে তেওঁ বিলাকৰ পঢ়া-শুনাৰ যাৱতীয় ব্যয় আদি সময় মতে নিৰ্ব্বাহ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে এই বৃত্তিৰ টকা বিলাক মাহে মাহে নহলেও অন্তত: ছমাহ মানৰ ভিতৰতে পোৱাৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আমাৰ চৰকাৰক বিশেষ ভাৱে অনুৰোধ জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো।

Mr. Speaker : Chief Minister will reply tomorrow.

Now, the House stands adjourned till 9 a.m. tomorrow dt. 15-3-74

ADJOURNMENT

The House stood adjourned at 6 P. M. till 9 A. M. on Friday the 15th March, 1974.

DISPUR
The 14th March, 1974

P. D. Barua
Secretary
Assam Legislative Assembly